

המכתה

לְסֵפֶר הַקְּדוֹשׁ

לְקוּטֵי מוֹהַר"ן

עַל הַתּוֹרָה וּמוֹעֲדֵי הַשָּׁנָה

עִם לְקוּטֵי הַתּוֹפְלוֹת

ג' ליון 219

פְּרֻשַׁת בְּהַעֲלוֹתֶךָ

שְׁנַת תשפ"ג ל"ב"ק

לזכר עולם יהיה צדיק

לע"נ הרה"צ חו"פ
רבי אשר יעקב
בהגה"ק רבי רפאל זצוק"ל

נלב"ע כ"ד תמוז תשמ"ט
תנצב"ה

לע"נ הרה"ג איש צדיק תמים
רבי אהרן גרשון מנחם
ב"ר אפרים שמואל זצ"ל

נלב"ע ח' אלול תשע"ח
תנצב"ה

לרפואת
מלכה בת ברכה אסתר
לרפואה שלימה בקרוב

האזרה האודות

רבינו נחמן מברסלב
זיע"א

לְחִיּוֹרַת בְּאוֹר הַפְּרָשָׁה

עִם הַתּוֹרָה
דְּעִתִּיקָא סְתִימָא

דְּעִתִּידָא
לְאַתְגְּלִיָּא
לְעִתִּיד־לְבָא

יו"ל בעז"ה ע"י
מכון אור האורות
רבינו נחמן מברסלב זיע"א
052.763.1800
B48148@gmail.com

פֶּרֶשֶׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ

[א] שִׁישְׁמֹר אֶת־עַצְמוֹ מִלְּהוֹצִיא 'שָׁקֶר' מִפִּיו.

[ב] וַיְהִי לֹו 'יִרְאֵת־שָׁמַיִם' שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הַטָּמ', בְּבַחֲיִנַת (ישעיה יא, ג): "וַהֲרִיחוּ בִּירְאֵת ה'".

[ג] וַיְהִי לֹו 'אֲמוֹנַת־חֲכָמִים' הַתְּלוּי בְּ'אֲדָנִין', בְּבַחֲיִנַת (משלי כב, יז): "שִׁמְעֵ דְבַרֵי חֲכָמִים".

[ד] וַיַּעֲצִים עֵינָיו מִרְאוֹת בְּרַע (על־פי ישעיה לג, טז).

כִּי הֵן הֵן הַמְעוֹרְרִין אֶת 'שִׁפְעֵ אֱלֹקִי' הַנִּלְכָּבֹוּ - כִּי ה'פֶּה' וְה'חֲטָם' וְה'עֵינַיִם' וְה'אֲזָנַיִם' - תְּלוּיִים ב'מֶח', וְהֵן מְעוֹרְרִין אֶת ה'מֶח' שִׁיְהִיָּה בְּבַחֲיִנַת 'קָדָם' בְּבַחֲיִנַת 'פָּנִים'.

וְהֵן הֵן "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" (במדבר ח, ב) - כִּי "פֶּה, וְתָרִין נִקְבָּא חֲטָמָא, וְתָרִין עֵינָיִן, וְתָרִין אֲדָנִין" (תקוני־זהר יג); הֵם בְּחִינַת "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" שֶׁעַל־יָדָם הָאָדָם מְשִׁיג "פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" (במדבר שם).

ו"מְנוֹרָתָא, דָּא רִישָׁא" (תקוני־זהר שם) - הֵינֹו ה'מֶח'. ו"פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" - הֵינֹו: 'שִׁפְעֵ אֱלֹקִי' הַנִּלְכָּבֹוּ.

ו'שִׁפְעֵ־אֱלֹקִי' הַזֹּאת - הוּא בְּחִינַת 'סִפָּה', רִוּח־הַקֹּדֶשׁ וְכוּ', וְהוּא בְּחִינַת 'מְקִיפִין', שֶׁה'שִׁכְּל' הַזֶּה הוּא גָּדוֹל עַד לְמֵאדָּה, עַד שֶׁאֵין הַמֶּח יָכוֹל לְסַבְּלוֹ וְאֵין נִכְנָס בְּמֶח, אֲלָא הוּא מְקִיף אֶת הָרֵאשׁ וְכוּ'.

"בְּהַעֲלוֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת - אֶל מוֹל' פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" - יֵאִירוּ 'שִׁבְעַת הַנְּרוֹת'. וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנוֹרָה, מְקַשָּׁה זֶהב, עַד יִרְכֵּה עַד פְּרָחָה מְקַשָּׁה הוּא" (במדבר ח, ב־ד)

"וּבְמְנוֹרָתָא טַבְּתָא, דְּנִהָרָא עַל רִישֵׁין" (זְמִירוֹת לֵיל־שַׁבַּת)

"בְּהַעֲלוֹתְךָ" - צְרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהָא שְׁלֵהֶבֶת 'עוֹלָה' מֵאֲלִיָּה. (רש"י; שַׁבַּת כּא. ספרא אָמור יג, ז)

"מְנוֹרָתָא" - דָּא רִישָׁא. ו"שִׁבְעָה נְרוֹתֶיהָ" עֲלֶיהָ - אֵינֹון תָּרִין אֲדָנִין, וְתָרִין עֵינָיִן, וְתָרִין נִקְבֵי חוֹטְמָא, וּפּוֹמָא. (תקוני־זהר יג)

יֵשׁ 'צְדִיקִים הַרְבֵּה' - אֲבָל יֵשׁ בְּחִינַת 'נְקֻדוֹת־הָאֵמֶת בֵּין הַצְּדִיקִים', שֶׁכְּשֶׁרוֹצִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, שִׁבְזָה תְּלוּי הַפֶּל וְכוּ'. (לקוטי־מוהר"ן ח"א סו, ד)

א.

(ח"א ח, ח)

"רְאִיתִי וְהִנֵּה מְנוֹרַת זֶהב בְּלֶה וְגִלָּה עַל רֵאשָׁה, וְשִׁבְעָה נְרוֹתֶיהָ עֲלֶיהָ, שִׁבְעָה וְשִׁבְעָה מוֹצְקוֹת לְנְרוֹת אֲשֶׁר עַל רֵאשָׁה" (זכריה ד, ב) - נִמְצָא לְהֵלֶן בְּהַפְּטָרָה.

ב.

(ח"א כּא, א־ב־ג־ד־ה־בְּסוּף)

יֵשׁ 'שִׁכְּל' שֶׁבָּא לְאָדָם בְּלֵא שׁוּם 'הַקְּדָמָה', אֲלָא עַל־יְדֵי 'שִׁפְעֵ אֱלֹקִי', וּמְכַנֶּה בְּשֵׁם 'קָדָם' בְּשֵׁם 'פָּנִים', שֶׁאֵין צְרִיךְ לְהַשְׁתַּמֵּשׁ בְּשׁוּם 'הַקְּדָמָה'.

וְעַל־יְדֵי זֹאת ה'מְהִירוֹת' - "שְׁלֵהֶבֶת הַלֵּב עוֹלָה תָּמִיד מֵאֲלִיָּה" (על־פי

ספרא, וִיקְרָא יג, ז; ורש"י במדבר ח, ב).

וְאִי־אֶפְשָׁר לְבֹוּא לָזֶה - אֲלָא שִׁיקְדָּשׁ אֶת פִּיו וְחָטְמוֹ וְעֵינָיו וְאֲזָנָיו - וְהֵן הֵן מְאִירִין לֹו 'שִׁפְעֵ אֱלֹקִי' הַנִּלְכָּבֹוּ: הֵינֹו:

ועל-ידי שמקדשין "שבעת הנרות",
זוכין להכניס ה'מקיפין' לפנים.

וזה בחינת 'קדושין' בחינת 'חפה'
'מקיפין'. וזה בחינת 'שבעת ימי'
המשטה' שאחר ה'חפה' - הינו: בחינת
"שבעת הנרות" הנ"ל - שעל-ידם יכנס
ה'מקיף' לפנים.

וזה בחינת 'שבעת ימי אבלות' רחמנא-
לצלן - שמתאבלין עליו על שנסתלק
נשמתו, כדי שיעלה נשמתו ל'אורי-הפנים'
הנ"ל, על-ידי 'שבעה ימים' אלו.

ג.

(ספר-המדות, פב"ד ח"ב ב)

כל ה'פב"ד' של כל ה'מלכויות', נכללים
ב'ארבע מלכויות'. ועל-ידי "מעשה
מנורה" (שמות כה, לא"מ; לו, יזכ"ד; במדבר ח, א"ד),
ו'קדושי-החדש', ו'קטרת', ו'שמירה מן
מאכלים-טמאים' - כל ה'ארבע-מלכויות'
מחזירים את ה'פב"ד' שבתוכם להשם-
יתברך.

ד.

(לקוטי-הלכות, ברפת-השחר ה, מד-מה-מו - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"א רטו, נ"ד מיני פדינות;
ועל-פי ח"ב ד, ו'את הערבים צויתי לכלכלך')

"מעשה המנורה ונרותיה" - הם עקר
'אורי-הרצון' שהיה מאיר
ב'משכן' ו'בית-המקדש' - שעל-ידי-זה
עולים מכל מיני חשך שבעולם, בבחינת
(תהלים יח, כט): "כי אתה תאיר גר".

כי כל אחד מישראל נקרא 'צדיק' וכו',
ובפרט מי שרוצה להתקרב אליו
יתברך, ובהכרח שיעבר עליו פמה וכמה
מיני חשך כמעט בלי שעור.

וכל קיומו בכל מיני נפילות הסוּשלוּם -
הוא על ידי ה'רצון' שנקרא (שם כ, כז):
"נר ה'", שכלול מבחינת "שבעת הנרות"
שמאיר בכל המדות הכלולים ב'שבעה',
לעלות מכל הנפילות, מחשך לאור גדול,
בבחינת: "כי שבע יפל צדיק וקם" וכו'.

ועקר 'קדשת הנשמה' ב'שרשה', שנקראת
בשביל-זה 'נר' - כי היא מאירה כמו
'נר' ממש, שמאיר בכל מיני חשך. וזה
בחינת "שבעת הנרות" - כי ה'נשמה'
כלולה מכל ה'שבע מדות', כידוע.

וזהו (במדבר ח, ב): "בהעלתך את הנרות, אל
מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות".

"בהעלותך את הנרות" - פשתרצה
להדליק ולהעלות ה'נרות'
הקדושות, בחינת 'נפשות-ישראל', שיבערו
להשם-יתברך, ונרם יהיה הולך ומאיר בכל
מיני חשך.

"אל מול פני המנורה יאירו שבעת
הנרות". "פני המנורה" - זה בחינת
ה'צדיק' שהוא בחינת 'משה', שכל ה'מנורה'
הטהורה שהם 'כלל נשמות ישראל',
מאירים ממנו, כי "הוא שרש כלם" (לקוטי-
מוהר"ן ח"א לו, ב), ועל-כן נקרא "פני המנורה"
- כי 'פנים' לשון רצון'.

שיכוננו תמיד: להעלות ולקשר את
"שבעת הנרות", שהם כלל
הנשמות הכלולים ב'שבעה פתות', וכל
נשמה ונשמה כלולה מ'שבע מדות' -
שיעלה ויקשר כלם "אל מול פני המנורה",
שהוא ה'צדיק' בחינת 'משה', שמכניס 'תקף'
הרצון-דקדשה' בלב כל אחד, לבל יניח את
ה'רצון הטוב' לעולם.

וְעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲלוּ וַיְדַלִּיקוּ וַיֹּאֲירוּ, וְשׁוּם חֶשֶׁךְ לֹא יוּכַל לְהַחֲשִׁיךְ לָהֶם, כִּי נֶרֶם לֹא תִכְבֶּה, כִּי מִקְשָׁרִים בְּהַ'צַּדִּיק' בַּחֲנִינָת 'מֹשֶׁה', שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת 'מֹשִׁיחַ' שֶׁנֶּאֱמַר עָלָיו (בְּרַפְת הַפְטָרָה): "כִּי בְשֵׁם קֹדֶשׁךְ נִשְׁבַּעְתָּ לֹא שֶׁלֹּא תִכְבֶּה נֶרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד".

וְעַל-כֵּן הֵם בַּחֲנִינָת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" - כִּי צְרִיכִין לְהֵאִיר בְּכָל מִינֵי 'חֶשֶׁךְ' שֶׁכְּלוּלִים בְּ"שְׁבַעַת", שֶׁמֶשֶׁם כָּל הַנְּפִילוֹת' שֶׁבְּעוֹלָם חֲסִי-וְשָׁלוֹם, בְּבַחֲנִינָת (מִשְׁלֵי כד, ז): "כִּי שְׁבַע יִפּוֹל צַדִּיק וְקָם".

וּבְשִׁבְלִי-זֶה "נִתְקַשָּׁה מֹשֶׁה מְאֹד עַל מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה", כְּמוֹ שֶׁאֱמָרוּ רַז"ל (מְנַחוֹת כט), וּבִיּוֹתֵר מִבְּאֵר בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה פְּרָשַׁת בְּהַעֲלֹתְךָ (בְּמִדְרַשׁ-רַבָּה טו, י): "שֶׁנִּתְקַשָּׁה בֵּה מְאֹד. וְאִפְלוּ כְּשֶׁהֲשִׁי-יִתְבָּרַךְ גָּלָה לוֹ, חָזַר וְשָׁכַח מַעֲשֵׂיָהּ כְּשִׁירָד. וְחָזַר וְעָלָה וְשָׁאֵל, וּפָרַשׁ לוֹ. וְחָזַר וְשָׁכַח. וְכֵן כְּפֹה פְּעָמִים.

עַד שֶׁאֱמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: לֵךְ אֲצֵל בְּצַלְאֵל, וְהוּא יַעֲשֶׂה אוֹתָהּ וְכוּ'. וּמִיָּד עָשָׂה אוֹתָהּ בְּצַלְאֵל.

הַתְּחִיל תְּמָה וְאָמַר: 'אֲנִי, כְּפֹה פְּעָמִים הִרְאָה לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְנִתְקַשִּׁיתִי לַעֲשׂוֹתָהּ, וְאִתָּה שֶׁלֹּא רָאִיתִי, עֲשִׂיתָ מִדַּעְתְּךָ; בְּצַלְאֵל - בְּצֵל אֵל' הֵייתָ עוֹמֵד כְּשֶׁהִרְאָה לִי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲשִׂיתָהּ?"; עַד-כִּי-לְשׁוֹנוֹ.

וְכָל רוֹאֵה יִשְׁתּוֹמֵם עַל הַמְּרָאָה הַזֹּאת: אֵיךְ יִתְכּוֹן שֶׁמֹּשֶׁה לֹא יָדַע וְנִתְקַשָּׁה כְּפֹה פְּעָמִים עַל עֲשִׂיתָהּ, וּבְצַלְאֵל עָשָׂה אוֹתָהּ מִיָּד?

וְאִם מִחֲמַת שֶׁהִיָּה עוֹמֵד בְּצֵל אֵל' כְּשֶׁהִרְאָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְמֹשֶׁה עֲשִׂיתָהּ - הֲלֹא מֹשֶׁה בְּעַצְמוֹ בּוֹדָאֵי עֹמֵד שָׁמָּה, וְהִשֵּׁם-יִתְבָּרַךְ בְּעַצְמוֹ לְמַד עִמּוֹ וְגָלָה לוֹ עֲשִׂיתָהּ פַּעַם אַחֵר פַּעַם, וְאִף-עַל-פִּי-כֵן נִתְקַשָּׁה כְּל-כָּף. וּבְצַלְאֵל שֶׁעֹמֵד רַק מִצִּדּוֹ בְּצֵל אֵל', הִשִּׁיג לַעֲשׂוֹתָהּ מִיָּד. "אִם רַבִּי לֹא שָׁנָה, הֵיא מְנַלִּיָּה"?! (עֲרוּבִין צב).

אֵךְ מָה שֶׁאִפְשָׁר לְהִבִּין בְּזֶה מְרַחֵק - אֲנִי מִחֲבִיבִים לְחַתֵּר וּלְפָרֵשׁ דְּבָרֵי רַבּוֹתֵינוּ ז"ל הַקְּדוֹשִׁים הָעֹמְקִים מְאֹד מְאֹד.

כִּי בּוֹדָאֵי: מֹשֶׁה נִתְקַשָּׁה מְאֹד מְאֹד כְּפֹה פְּעָמִים בְּ"מַעֲשֵׂה הַמְּנוּרָה", שֶׁהוּא בַּחֲנִינָת לַעֲשׂוֹת כְּלֵי קְדוּשָׁה וְנִרְאָה כְּזֹאת, שֶׁיּוּכַל לְהֵאִיר עַל-יְדֵהּ 'הָאֶרֶת הַרְצוֹן דְּקֹדֶשׁ' בְּכָל יִשְׂרָאֵל, בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, בְּכָל מָה שֶׁיַּעֲבֹר עָלָיו כָּל יְמֵי חַיָּיו.

שֶׁבְּכָל מִינֵי 'חֶשֶׁךְ', וּבְכָל מִינֵי 'יְרִידוֹת וְנְפִילוֹת' שֶׁיַּעֲבֹרוּ עָלָיו - בְּכָלם יִתְגַּבֵּר בְּ"תַקְוַת-הַרְצוֹן" שֶׁיֵּאִיר לוֹ, לַעֲלוֹת מִכָּלם.

כִּי בּוֹדָאֵי קֶשֶׁה מְאֹד לְהִשִּׁיג הַשְּׂגַת עֲשִׂית כְּלֵי נְפִלְאָה כְּזֹאת, בְּפָרֵט שֶׁכְּבֵר רָאָה מֹשֶׁה בְּעֵינָיו מָה שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּזֶה הָעוֹלָם - שֶׁאֲחֵרֵי כָּל הָאוֹתוֹת נִרְאוֹת שֶׁעָשָׂה עִם יִשְׂרָאֵל בִּיצִיאַת-מִצְרַיִם וּקְרִיעַת יַם-סוּף וּמִתְנַתְּנוּרָה וְכוּ', אַחֲרֵי-כֵן עָשׂוּ מָה שֶׁעָשׂוּ. וְהִבִּין וְרָאָה: כְּפֹה וְכְפֹה קֶשֶׁה לְעִזֵּר לְבַעַל-בַּחֲרָה!

עַל-כֵּן לֹא הָיָה יָכוֹל לְהִשִּׁיג וּלְהַכְנִים בְּדַעְתּוֹ 'עֲשִׂית הַמְּנוּרָה', שֶׁהִיא בַּחֲנִינָת 'הָאֶרֶת-הַרְצוֹן', בְּתַקוּנִים נְפִלְאִים כְּפֹה הַמְּרַמְזִים בְּ"שְׁבַעַת קְנֵי הַמְּנוּרָה",

וְאֶחָד־עֶשֶׂר כַּפֹּתֹרִים, וְתִשְׁעָה פָּרְחִים,
וְעֶשְׂרִים־וּשְׁנַיִם גְּבִיעִים.

שְׁכֶלֶם עוֹלִים 'אַרְבָּעִים־זֹתִשְׁעָה' - כָּנָד
'אַרְבָּעִים־זֹתִשְׁעָה יְמֵי הַסְּפִירָה'
שְׁעָבְרוּ עַל יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲר־כֵּן קָבְלוּ אֶת
הַתּוֹרָה בְּיוֹם הַחֲמִשִּׁים, כַּמְבָּאָר כְּלִזָּה
בְּכוֹנֶנֶת־הָאָרֶזׁ"ל.

וּמוֹבָא: "שֶׁהוּא 'שֶׁר־שִׁיתוֹרָה', בְּחִינַת
'שְׁעַר־הַחֲמִשִּׁים", "שֶׁלֹּא הִשְׁיִגוּ
מִשֶּׁה בְּחִיּוֹ" (ראש־הַשָּׁנָה כא:), "רַק בַּעֲת
הַסְּתַלְקוֹתוֹ נִסְתַּלַּק לְשָׁם" (לקוטי־תּוֹרָה וְאַתְחַנֵּן).

כִּי שָׁם הוּא בְּחִינַת רְצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, בְּחִינַת
'רְצוֹן־שֶׁבְרַצוֹנוֹת' - שְׁמִכְנִים 'תִּקָּה
הַרְצוֹן דְּקִדְשָׁה, בְּלֵב כָּל יִשְׂרָאֵל, שִׁיאִיר
לָהֶם בְּכָל מִינֵי 'חֲשָׁד' וְכו', ל' וְעַל־כֵּן
נִתְקַשָּׁה עַל־זֶה מְאֹד.

אַבְל 'בְּצִלְאֵל' שֶׁהוּא בְּחִינַת ה'תְּלִמִּיד
הַהַגּוֹן' - הַבֵּין וְרָאָה: שְׁמָה שְׁנַתְקַשָּׁה
'מִשֶּׁה' כְּל־כָּךְ, הוּא מִחֲמַת עֵצֶם עֲנוּתָנוֹתוֹ
הַגְּדוּלָּה, שֶׁהִיָּה "עָנּוּ מְאֹד" (בַּמִּדְבָּר יב ג), וְלֹא
רָצָה לְהַחֲזִיק טוֹבָה לְנַפְשׁוֹ.

וְעַל־כֵּן נִתְקַשָּׁה כְּל־כָּךְ, וְלֹא הַבֵּין: "אִיךָ
יַעֲשֶׂה מְנוּרָה בְּתַקוּנִים כְּאֵלוֹ,
שִׁיאִיר הַרְצוֹן לְנִצָּח"? - מִחֲמַת שֶׁהַבֵּין:
שֶׁהַדָּבָר תְּלוּי בּוֹ, שֶׁצָּרִיךְ שִׁיְהִיָּה נִכְלָל כְּל־כָּךְ
בְּרְצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, עַד שִׁיּוּכַל לְהַכְנִים הַרְצוֹן'
לְנִצָּח, בְּכָל יִשְׂרָאֵל.

וְהוּא בְּעֲנוּתָנוֹתוֹ, לֹא הָיָה יָכֹל לְהַשְׁיִג:
'שִׁיְהִיָּה לוֹ בַּח פְּזָה' - עַל־כֵּן נִתְקַשָּׁה
מְאֹד מְאֹד עַל־זֶה.

אַבְל 'בְּצִלְאֵל' תְּלִמִּידוֹ, הַבֵּין מִרְחוּק
'גְּדֹלַת רַבּוֹ מִשֶּׁה' - שְׁאֲדַרְבָּא: מִחֲמַת
עֲנוּתָנוֹתוֹ הַגְּדוּלָּה כְּל־כָּךְ, הוּא נִכְלָל בְּתַכְלִית

הַבְּטוּל בְּרְצוֹן־הַעֲלִיּוֹן, כִּי שָׁם אִי־אֶפְשָׁר
לְהַכְלִל בְּשִׁלְמוֹת, כִּי־אִם עַל־יְדֵי תַכְלִית
הַעֲנוּה וְהַבְּטוּל כְּמוֹ מִשֶּׁה.

עַל־כֵּן 'בְּצִלְאֵל', בְּחִינַת ה'תְּלִמִּיד' - הַשְּׁיִג
מִיָּד עֲשִׂיתָהּ, כִּי הוּא אָמַר: "אֲנִי
בְּטוּחַ בְּכַחוֹ שֶׁל זְקֵן, שֶׁהוּא מִשֶּׁה רַבְּנּוּ,
שֶׁבּוֹדָאִי אַעֲשֶׂה אוֹתָהּ, וְאֶגְמַר אוֹתָהּ כְּרֵאוּי,
כִּי אֲנִי מֵאֲמִין בְּכַחוֹ שֶׁל רַבִּי, שֶׁבּוֹדָאִי יִגְמַר
וְיִגְמַר, וְיִכְנִים 'הָאֶרֶת־הַרְצוֹן' בְּזֶה־הָעוֹלָם,
עַד שִׁיאִיר לָהֶם בְּכָל מִינֵי חֲשָׁד!"

כִּי ה'צְדִיק־הָאֱמֶת' אֵינּוּ יָכוֹל לִידַע מְגֹדֶלֶת
עֲצָמוֹ כְּל־כָּךְ, מְגֹדֶל הַבְּטוּל וְהַעֲנוּה שֶׁלוֹ
- כְּמוֹ שִׁיּוּכַל לְהַשְׁיִג מִרְחוּק, בְּחִינַת
ה'תְּלִמִּיד'.

כִּי הַבֵּין: שְׁמִחֲמַת־זֶה בְּעֲצָמוֹ שְׁנַתְקַשָּׁה
כְּל־כָּךְ עַל עֲשִׂיתָהּ, שֶׁזֶה מִחֲמַת
'עֲנוּתָנוֹתוֹ' - עַל־יְדִי־זֶה דִּיקָא יִגְמַר ה'תְּקוּן
שֶׁל הַמְּנוּרָה' הַנִּ"ל, שֶׁהוּא 'הָאֶרֶת־הַרְצוֹן'.

וְעַל־כֵּן 'בְּצִלְאֵל' דִּיקָא, עָשָׂה אוֹתָהּ
כְּרֵאוּי, וְהַכְלִל בְּכַחוֹ שֶׁל 'מִשֶּׁה
רַבּוֹ, וְכַנִּ"ל.

ה.

(לקוטי־הַלְכוֹת, קְרִיאַת־שְׁמַע ה, יט)

כָּל בְּחִינַת 'הַתְּעוֹרְרוֹת שְׁלֵנוּ', הוּא רַק
כְּמִדְּלִיק נֵר, שִׁיאִינוּ עוֹשֶׂה כְּלוּם, רַק
שְׁלוֹקַח נֵר וּמִדְּלִיק בּוֹ גֵרוֹת אַחֲרֵים לְאֶלְפִים
וְרַבְבוֹת כְּמוֹ שִׁירְצָה.

וּבַאֲמֶת: אִם לֹא הָיָה לוֹ אֵלּוֹ הַנֵּרוֹת אוֹ
הַדְּבָרִים שְׁמִדְּלִיקִין - בּוֹדָאִי לֹא
הָיָה אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְּלִיק אֲבָנִים וְעֶפֶר, וְכֵן אִם
לֹא הָיָה לוֹ נֵר לְהַדְּלִיק מִמֶּנּוּ אוֹ אֵיזָה דְּבָר
לְהוֹצִיא מִמֶּנּוּ אֵשׁ, בּוֹדָאִי גַם־כֵּן לֹא הָיָה
אֶפְשָׁר לוֹ לְהַדְּלִיק.

המנורה, וזה יהיה נחשב להתעוררות שלנו, אף-על-פי שבאמת הכל מאתו יתברך, כי "ממנו הוא מתחיל, ובו היה מסים".

וזהו בחינת "מעשה המנורה", שהיה בלה 'מקשה' - "עד ירכה עד פרוחה מקשה הוא" (במדבר ח, ד) - דהינו: שכלה נעשית מעשת אחת, מראשה עד סופה, עם כל הכפתורים והפרחים וכו', הכל נעשה מחתיכה אחת, "עד שנתקשה משה הרבה איך לעשותה, ואמר לו השם-יתברך: הטל את העשת לתוך האש, ותצא המנורה" (מנחות כט; במדבר-רבה טו, י).

הינו: שכל המנורה, שהיא 'כלל הארת-התורה', הוא רק מחתיכה אחת מיניה וביה, שבאמת נעשית מאליה.

כי היה בלתי אפשר לאדם לעשותה, כי קשה וכבד להאדם שיתעורר ויאר מעצמו, ואף-על-פי-כן צריכין לעשות המנורה למטה דיקא.

ועל-כן "באמת נתקשה משה הרבה על-זה" (מנחות כט. במדבר-רבה טו, י) - כי סוד זה נוגע ב'שערהחמשים', שבאמת: הכל כאשר לכל ממנו יתברך, ואף-על-פי-כן צריכין רק התעוררות ורצון ותשוקה אל האמת, וזה נחשב להתעוררות שלנו.

וזהו בחינת מה שראה זכריה סוד הגאלה שלמה על-ידי המנורה שראה, כמבאר שם בהפטרות בהעלותך ושבת חנכה, שהוא (זכריה ה, ב): "ראיתי מנורת זהב בלה, וגלה על ראשה" וכו'.

ובכל הענין: שהשמן היה נמשך מאליו כמו ממעין, כמו שכתוב: "וגלה על

נמצא: שהכל מאתו יתברך, האש והנר, והשמן והפתילה, המדליק והנדלק - הכל מאתו יתברך. ואף-על-פי-כן, אם לא יעשה האדם המעשה כל שהוא, לקח הנר ולהדליק בו אחרים, בודאי לא יהיו נדלקים מעצמם.

כי כך ברא השם-יתברך הבריאה: שהכין הכל כאשר לכל בחכמתו, ואף-על-פי-כן רוצה דוקא, שאנחנו נעשה ונגמור על-ידי התעוררותנו מלמטה, אף-על-פי שבאמת הכל מאתו יתברך.

כי כל עבודת האדם את השם-יתברך - הוא בבחינת 'הדלקת והארת אור הנשמה', כמו שכתוב בזהר-הקדוש (שלח קסח): "אעא דלא סליק בה נורא, מבטשין ליה, גופא דלא סליק נהורא דנשמתא" וכו' [מבטשין ליה].

[תרגום: עץ שלא עולה בו האור כשהדליקו אותו - מכתשים אותו, עד שיאיר. כמו-כן גוף שלא עולה בו אור-הנשמה - כותשים אותו ביסורים, עד שיעלה בו אור-נשמתו].

וזה בחינת "נר המערבי, שהוא עדות שהשכינה שורה בישראל, כי ממנו היה מתחיל ובו היה מסים" (מנחות פו:).

הינו: שה'התחלה' וה'סיום', הכל ממנו יתברך לבד, כי "נר המערבי היה דולק בגס" (יומא לט), ועל-כן בודאי היה יכול הוא יתברך להדליק בעצמו את כל נרות המנורה, וכמו שאמרו רז"ל (מנחות פו:): "וכי לאורה הוא צריך" וכו'.

אך צוה לנו והזהיר מאד על 'הדלקת נרות המנורה' - להורות: שאף-על-פי שהכל מאתו יתברך כנ"ל, אף-על-פי-כן אנו מחיבים על-כל-פנים להדליק את נרות

ראשה", וכמו שפרש רש"י שם, וסיים שם:
"לא בחיל ולא בכח פי אם ברוחי" וכו'.

הינו כל ענין הנ"ל: שעקר ה'תשובה'
שהיא עקר ה'גאולה', הוא "לא בחיל
ולא בכח פי אם ברוחי" וכו', כי הכל מאתו
יתברך.

והעקר תלוי בבחינה הנ"ל - שגזפה
שיהיה נמשך בחינת הארת
שערי-החמשים' כנ"ל, ששם כלולים יחד
בקשר אחד אתערוותא-דלעלא'
ו'אתערוותא-דלתתא' - שזה זוכין על-ידי
אמירת תהלים, ו'התבודדות' ושיחה בינו
לבין קונו' יתברך תמיד - יהיה איד שיהיה.

ואז אף-על-פי שיודע בעצמו שבודאי
אינו יוצא ידי חובתו כלל - אף-על-
פי-כן באמת זהו סוד נפלא שאי אפשר
להשיג, כי נמשך מ'שערי-החמשים',
שנמשך על 'שבעה קני המנורה', שהם
כלולים כל אחד מ'שבעה', בחינת (שם):
"שבעה ושבעה מוצקות" וכו'.

שכל-זה סוד "שבע שבתות תמימות"
(ויקרא כג, טו), שסופרין קדם יום
החמשים' שהוא 'שבועות'.

שכל-זה כלול ב'אמירת תהלים', שכולל
כל ה'חמשים שערי-תשובה' -
שהם תשובתנו אליו, ותשובתו אלינו, כולל
כלם יחד, כי הכל אחד כנ"ל. ועל-ידי-זה
תהיה הגאולה על-ידי משיח צדקנו שהוא
דוד וכנ"ל. ועל-כן רמז הגאולה ב'מעשה
המנורה', וכנ"ל.

ו.

(לקוטי-הלכות, בציעת-הפת, ה, כה)

"בהעלותך את הנרת, אל מול פני
המנורה יאירו שבעת הנרות"

(במדבר ח, ב), הינו: שהזכיר אהרן-הכהן -
"שעוסק לקרב ישראל להשם-יתברך" (אבות
פ"א מ"ב), על-ידי שממשיך עליהם הארת
הצדיק-האמת'.

"בהעלותך את הנרת" - פשתרצה
להעלות ולהאיר את "שבעת
הנרות", שהם בחינת 'כלל נשמות ישראל'.

"אל מול פני המנורה" - שהוא בחינת
ה'צדיק-האמת', בחינת 'משה',
שהוא בחינת "פני המנורה", פני התורה,
כי הוא כלול מכל ה'שבעים-פנים לתורה',
ועל-כן הוא יכול להאיר כל 'שרשי נשמות
ישראל'.

ועל-כן הזהירו: "אל מול פני המנורה
יאירו שבעת הנרות" - ש'כל
הפתות שבישראל שכלולים ב'שבע פתות'.

כלם "יאירו אל מול פני המנורה" -
שכלם יכוננו דעתם אל הארת
הצדיק-האמת' שממש מאיר נשמותיהם.

ז.

(לקוטי-הלכות, סימני-בהמה-וחיה-טהורה, ד, ל - על-
פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יז, ו'יהי הם מריקים טויהם')

"בהעלותך את הנרות, אל מול פני
המנורה יאירו שבעת הנרות.
וזה מעשה המנורה מקשה זהב, עד ירכה
עד פרוה מקשה היא" (במדבר ח, ב"ד).

"אור המנורה" - זה בחינת 'אור הצדיק-
האמת', שהוא עקר אור המאיר בכל
העולמות, מכל שכן בעולם-הזה, וכל
האורות שבעולם כלם נמשכין ממנו.

"פני המנורה" - זה בחינת 'הצדיק-
האמת' הרב-האמת שבדור'.

"שבעת הנרות" - הם 'שאר הצדיקים-אמתיים' הנמשכים ממנו פענפים מאילן, שהם בחינת תלמידיו, כמובא בזהר-הקדוש (פנחס רנז): "לענין דבי שמעון בר יוחאי והחבריא".

לשון הזהר שם: "אתו אבהו, ורעיא מהימנא, ואהרן ודוד ושלמה, וברכו ליה, ואמריו ליה: אנת בוצינא קדישא, וחבריא דילך דאינון שית, לקבל אינון זי. ואנת בוצינא קדישא גר מערבי באמצע, דכל שית נרות נהרין מנה. בכל חד אתמר ביה, (משלי כ, טז): 'גר ה' נשמת אדם'. ורעיא מהימנא נהיר בה, ואנת בחבריא דילך, וכלא חד, בלא פרוזא כלל. ומתמן ואילך מתפשטין ענפין לכל מארי חכמתא".

וזהיר הכתוב: "אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות" - שבכל "שבעת הנרות", שהם בחינת 'כלליות כל הצדיקים שבדור' - כלם יהיה השתדלותם להאיר: "אל מול פני המנורה" - להמשיך 'אור הצדיק-האמת' בעולם, שהוא היחיד בדורו, שהוא בחינת "נקדת-האמת שבין הצדיקים" (לקוטי-מוהר"ן ח"א סו, ד) - שהעקר להמשיך אורו בעולם, שעל-ידי-זה יתתקן הכל.

כי יש כפה צדיקים-אמתיים, וכלם אמת. אבל 'יש צדיק שהוא בחינת נקדת-האמת שבין הצדיקים' (שם), שהוא עקר 'עצם האמת', בחינת 'אבן טוב', שהוא עקר האור המאיר האמת בכל העולמות, וכל מי שצריך לקבל אמת צריך לקבל ממנו.

כי 'שאר כל הצדיקים', מכל-שכן 'שאר הכשרים והעולם' - כלם הם בחינת 'חלונות' אצלו וכו' (על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ט; קיב).

כי ה'צדיק' בחינת 'נקדת-האמת' הנ"ל, הוא ממשיך 'אמת כזה' בעולם, שהוא

בחינת 'שרש תכלית האמת' - שעל-ידי-זה עקר 'בטול-השקר' בשרשו.

ועל-כך מזהיר הכתוב: שכל "שבעת הנרות יאירו אל מול פני המנורה" - שכל השתדלותם של כל הצדיקים והכשרים הכלולים ב"שבעת הנרות", שהם בחינת 'שבעת ימי הבנין' וכו'.

כלם יהיו עבודתם: "להאיר אל מול פני המנורה" - להמשיך 'אור פני המנורה בעולם', שהוא בחינת 'אור הצדיק', שהוא נקדת 'עצם האמת', שעל-ידו עקר 'בטול השקר' לגמרי עד קצה אחרון.

וזהו: "וזה מעשה המנורה מקשה זהב, עד ירכה עד פרוצה מקשה היא". ופרש רש"י: "שלא תעשנה איברים איברים על-ידי חבור, כי אם עשת של כפר זהב היתה" וכו'.

הינו: כי ה'מנורה' היתה בתכלית האחדות מחתיכה אחת - כי "אמת הוא אחד" (לקוטי-מוהר"ן ח"א נא; סו, ד; רנא). ואף-על-פי שיוצאין ממנה "כפתורים ופרחים וגביעים משקדים הרבה וירך ופרחים וקנים" - אף-על-פי-כן הכל נמשך מעשת זהב אחד.

כי עקר ה'אמת', הוא אחד בתכלית האחדות. ואף-על-פי שמה'אמת' נמשכין התורה והמצוות וכל העולמות שיש בהם גונון ושנויים לאין מספר - אף-על-פי-כן בשרש הכל כלל אחד.

בחינת: "עד ירכה עד פרוצה מקשה היא" - שהכל מעשת אחד - כי כלל אחד, שזה עקר ה'אמת' שהוא 'אחד'.

ת.

(אוצר-נחמני מז)

פעם-אחת התועדו בחדרו של רבנו ז"ל, מגדולי תלמידיו, והיו 'שבעה' במספר, ואלו הם:

(א) רבי שמעון ז"ל, תלמידו הראשון.

(ב) רבי אהרן ז"ל, הרב דברסלב.

(ג) הרב המקבל רבי יודל מדאשיב ז"ל.

(ד) הצדיק רבי שמואל אייזיק מדאשיב ז"ל.

(ה) תלמידו המבוק מוהרנ"ת ז"ל.

(ו) הרב רבי נפתלי מנעמרוב ז"ל.

(ז) והשביעי במדמה היה הרב רבי יצחק ז"ל, חתן הרב הצדיק רבי יקותיאל הפגיד מטיריהאוויצע ז"ל; או הרב רבי ישעיה שלום ז"ל ממעדוועדיבקע, בנו של רבי יודל ז"ל הנ"ל.

ורבנו ז"ל בהיותו נח על יצועו, נכנס אתם בשיחה עמוקה ונפלאה מאד, עד אשר קצרה בינתם מלהשיג עמק דבריו הקדושים, ורבנו ז"ל הרגיש זאת ברוח-קדשו, וענה ואמר להם:

"איר זענט דאך זיבן" - זייט מקיים (במדבר ח, ב): 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות' - וועט איר בעסער פארשטיין! [הרי אתם 'שבעה' - תקימו: 'אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות' - אז תבינו יותר טוב]. ורבנו ז"ל המשיך בדבריו. (מוכן על-פי לקוטי-הלכות הנ"ל).

ט.

(טובות-זכרונות ה)

מוהרנ"ת ז"ל נתקרב ובא לרבנו ז"ל, ב'פרשת נצבים', סוף אלו שנת תקס"ב.

וזה שבת-קדש, קדם ראשי-השנה היה, ששמע מוהרנ"ת הזמירות 'ואשת-חיל', פעם ראשונה מאדמו"ר ז"ל, שנתפעל מזה עד למדי על כל ימי חייו - כי נפל עליו על מוהרנ"ת אז בעת סעודת שבת-קדש של הלילה, מורא ופחד גדול וכו'.

ובפרט שבערב-שבת-קדש הזה עת הצהרים, נכנסו שניהם הרב נפתלי ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל לרבנו ז"ל, ודבר עמהם הרבה, ואז אמר להם רבנו ז"ל בזה-הלשון: "איך וועל איך פירן גאר שוין אויף א נייעם וועג!" (כבר אוליך אתכם בדרך חדשה. תיי-מוהרנ"ן רסד; שצב).

ואחר-כך בהזמירות של "אזמר בשבחין" - היה רבנו ז"ל מתחיל כל חרוז, והמסובין של המקורבין היו גומרין החרוז.

וכשהגיע רבנו ז"ל להחרוז של: "נזמין לך השתא בפתורא חדתא" - היה מושך החרוז של אלו התבות: "נזמין לך" וכו', כפה פעמים. ונזכר מוהרנ"ת ז"ל: שהיום אמר להם: "שיוליכם בדרך חדש לגמרי!" - ונתלהבו המסבין.

ומוהרנ"ת ורבי נפתלי ענו: "ובמנרתא טבתא" - בקול גדול - "דנהרא על רישין!" - כי זה שיך מה שאמר להם מקדם בניסת שבת-קדש.

וכון מוהרנ"ת ז"ל: "במנרתא טבתא" - זה רבנו ז"ל, שיאיר להן מעתה בראשנו ובמוחינו. (עיין-שם ובעוד מקומות המשיך הספור הנפלא).

[אוצר-נחמני פא; שיח שרפי קדש ח"ב יט; החדש ח"ב תשפא: ספר רבי נפתלי: "שבשבת הראשונה שהיה אצל רבנו ז"ל ושמע ממנו את הנגון של

ועל-כן עקר אחיזת הטמאה, הוא מבחינת 'שמאלא', כי 'שמאל' הוא בחינת ה'טהרה', שמשם עקר אחיזת הטמאה כנ"ל.

"והבדלת את הלויים מתוך בני ישראל, והיו לי הלויים" (במדבר ח, יד)

יא.

(חיי-מוהר"ן שצה)

וכן 'יעקב' היה גם-כן עוסק בזה, לקרב בני-הנעורים להשם-יתברך, וחבר בפנה אלפים ספרים בענין האמונה הקדושה, גזמאות ספרים, והוא למד עם כל בניו דרכי 'האמונה הקדושה', כי היו כלם צדיקים.

אך אה-על-פי-כן חקר בדעתו למי למסר כל חכמתו, עד שמסר כל חכמתו ללוי, ולכלם מסר ראשי-פרקים.

ועל-כן 'שבת לוי' - היו דבוקים וחזקים בהאמונה הקדושה יותר מכלם, ועל-כן "לא טעו בעגל" (שמות לב, כו; יומא סו: רש"י במדבר א, מט; במדבר-רבה א, יב), וגם "לא היה עליהם שום עבודת מצרים" (שמות-רבה ה, טז) - כי היו חזקים בהאמונה הקדושה יותר מכלם.

"אומר בשבחיו" - התלהב בדבקות נוראה פל'ך, עד שקשר את ראשו במטפחת, כי חשש שמרב ההתלהבות שיקדה בתוכו, יפגע מוחו חס-ושלום!

"בשעת איך האב געהערט פרייטאג-צו-נאכט דעם ערשטן מאל פון רבי'ן זינגען דעם 'אומר בשבחיו' - בין איך אריין אין א מורא'דיגע התלהבות, מיט אזא דביקות - אז איך האב געמוזט פארבינדן דעם קאפ מיט א 'פאטשיילע'. איך האב מורא געהאט, אז דער קאפ זאל מיר נישט פלאצן, פון דעם ברען מיטן פלאם וואס האט מיר אינגאנצן ארוםגענומען. איך בין ממש ארויס פון די פלים"!

(פ'שמעתי פעם הראשונה מרבנו ז"ל שזמר "אומר בשבחיו" - נכנסתי להתלהבות נורא ודבקות כזה, שהצרכתי לקשר ראשי במטפחת - ונראתי שראשי לא יפקע מהתבערה וההתלהבות שסבבה אותי. יצאתי ממש מהפלים).

"קח את הלויים מתוך בני ישראל וטהרת אתם" (במדבר ח, ו)

י.

(ח"א נא)

"עקר אחיזת הטמאה, מסטרא דשמאלא" (זהר בראשית מח. ועוד), כי ה'טהרה' מרמזת שיש 'טמאה', והוא סימן שישתלשל עד שיהיה 'טמאה'.

ועל-כן אפשר לזכר ולהעלות ה'טמאה' ל'טהרה', כי היא בעצמה נשתלשלה מ'טהרה', כמו שפיתוב (יחזקאל לו, כה): "וטהרתם מכל טמאותיכם".

נמצא: שעקר אחיזת הטמאה, מבחינת ה'טהרה' שהוא בחינת ה'בחירה', וה'טהרה' הוא בחינת 'שמאל', בחינת 'לוי' (זהר קרח קעו:), בחינת "וטהרת את בני לוי" (במדבר ח, ו - לשון הפסוק: "קח את הלויים וכו' וטהרת אתם"), ו'לוי' הוא בחינת 'שמאל', בידיע.

"אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם, לָמָּה נִגְרַע לְבַלְתִּי הַקָּרִיב אֶת קֶרְבֶּן ה' בְּמַעַדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְגו'. אִישׁ אִישׁ כִּי יִהְיֶה טָמֵא לְנֶפֶשׁ אוֹ בְּדַרְךְ רַחֲקָה וְגו'. בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁנִי בְּאַרְבַּע־עֶשֶׂר יוֹם בֵּין הָעֶרְבִים יַעֲשׂוּ אֹתוֹ" (במדבר ט, זי"א)

- ענין 'פסח שני' -

לרוץ למחר ולתקן אפלו כשהיינו טמאים וזוהי פסח וברוך רחוקה - ויש תפילה בכל פעם שהצדיק יודיע לו תקונו

ואמר לאנשיו בזה הלשון: "איר דארפט זיך זיער יאגן, איר זאלט נאך קענען עפעס כאפן!" [אתם צריכים למחר מאד, שתוכלו עדין לחטף משהו].

יג.

(לקוטי הלכות, ברפת הפרות ה, טז - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א ו, קרא את יהושע; ועל פי ח"ב פח, יש דברים אבודים)

אלו האנשים שהיו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשות הפסח (במדבר ט, ו), שבאו לשאל: "למה נגרע!" (שם) - תקנו בזה הרבה מאד - כי נתגלגל זכות על-ידם, שנתגלה על-ידי זה למשה דין פסח-שני, שהוא תקון גדול, בחינת המשכת דרך-התשובה.

כי זה עקר שלמות התשובה: שאפלו כשרואה האדם את-עצמו שהוא רחוק מאד מהשם-יתברך, "וטמאתו עליו" ממעשיו הרעים - אה-על-פיי-כן יחזק עצמו, ויבוא בקידה והכנעה לפני הצדיק האמת ולפני השם-יתברך, וישאל על נפשו כמו ששאלו אלו האנשים שהיו טמאים: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'" וכו' (שם).

כמו-כן ישאל כל אחד על נפשו, אם יודע בעצמו טמאתו ממעשיו, שיבוא וישאל: "ואם נפשי מטמאה במעשי הרעים, אה-על-פיי-כן למה אנרע להקריב קרבן ה' - דהינו להתקרב להשם-יתברך לעסק בתורה ולהתפלל" וכו'?! - שהוא בחינת 'קרבנות' - כי בודאי יש לו תקנה גם-כן להתקרב להשם-יתברך.

ואז בודאי ימצא לו השם-יתברך תקון, ויודיע להצדיק כמו שהודיע למשה תקון ה'פסח-שני, שהוא פליאה נשגבה.

יב.

(ח"א מט, בסוף)

"ישיש כגבור לרוץ ארח" (תהלים יט, ו) - כי צריך 'התגברות' כדי לרוץ 'ארח' הזה שהיו יכולים לילך "בזמן הזה שהיו ישראל גזופים" (יבמות עב.), ועכשו רצים במהירות גדול זה ה'דרך'.

אמר בפרוש ענין זה הנ"ל, לענין בני-אדם הזוכים לעשות תשובה על העבר: שאה-על-פי שזוכים לתקן מה שעבר - אה-על-פיי-כן, עדין היכן הוא אותו הזמן שהיו 'רחוקים' מהשם-יתברך, שהיו יכולים לעבד השם-יתברך באותו הזמן!?

ובודאי צריכים לתקן זאת - דהינו: להשלים ולמלא את העבודה שהיו יכולים לעבד השם-יתברך, בכל אותו העת "שהיו גזופים" מלפניו יתברך ו'רחוקים' ממנו.

על-כן אחר שזוכין להתעורר לתשובה, צריכין זריזות גדול בעבודתו יתברך, ולרוץ מאד מאד! - כדי שיזכה על-ידי זריזות עבודתו, לתקן ולהשלים גם הסרון העבודה של הימים שעברו.

כי עכשו צריך לרוץ במהירות גדול, זה ה'דרך' שהיה יכול לילך בזמן שהיה 'רחוק' מהשם-יתברך.

כי עקר זמן הפסח, הוא רק בשעת יציאת מצרים - שאז דלג השם יתברך על הקץ וגאלם. ואז עקר זמן הקרבת הפסח.

ועל-שם-זה נקרא 'פסח', לשון 'פסיחה' ו'דלוג', שדלג על הקץ - כי האיר עליהם אז הארה נפלאה. אבל מי שהיה טמא ולא קרב הפסח במועדו, איך יזכה להקריב פסח עוד?!

אבל השם-יתברך ברחמיו גלה הסוד למשה, על-ידי 'שאלת הטמאים' דיקא, והודיע לו: "שהטמאים יקריבו 'פסח-שני' באיר בימי הספירה!"

ובזה הורה לנו דרך התשובה: "שאין שום יאוש בעולם כלל!" - כי אף-על-פי שעבר זמן של עקר התקון, ואנחנו טמאים במעשינו - עדין יש תקוה אפלו שלא בזמנו.

כי יש תקונים נפלאים ונעלמים מאד, שיכולים לתקן אותנו גם עתה ובכל יום ויום. ובלבד שלא ניאש עצמנו מצעקה ותפלה, לשאל בכל-פעם: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'"! - וכנ"ל.

יד.

(לקוטי-הלכות, גבית-חוב-מהיתומים ג, יח - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב, 'איה מקום פבודו')

וזה בחינת 'פסח-שני' - שמצוה זו לא נתנה על-ידי משה, עד ששאלו הטמאים (במדבר ט, ז): "למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן ה'" וכו'.

הינו: שפזה מרמזין: "שאין שום יאוש בעולם!" - כי אפלו "מי שהוא טמא, או בדרך רחוקה" מאד מהשם-יתברך, ואינו יכול "להקריב את קרבן ה'

במועדו" - שאינו זוכה לעבד עבודתו תמיד פסדר "במועדו ובזמנו" כראוי לאיש ישראל.

אף-על-פי-כן, אם אינו מניאש עצמו מחמת זה, והולך אל הצדיקה-אמת, שהוא בחינת 'משה', לדרש את השם, ושואל ומבקש: "למה נגרע להקריב את קרבן ה'" וכו'.

כי אף-על-פי שטמאתי את נפשי ונתרחקתי מהשם-יתברך, אף-על-פי-כן אני שואל עצה ותחבולה איך להתקרב להשם-יתברך - כי בודאי יש עצה גם בשבילי איך להתקרב להשם-יתברך, אף-על-פי שהייתי טמא ובדרך רחוקה מהשם-יתברך.

ואזי השם-יתברך מלא רחמים עליו, וזוכה על-ידי-זה ל'תכלית העליה', וזוכה על-ידי-זה להוסיף פרשה בתורה.

כי על-ידי שמבקשין ומחפשיין: "איה מקום פבודו" (קדשת פתח; זחר ותקוני-זחר) - שעל-ידי-זה זוכין לבחינת 'איה' שהוא 'תכלית העליה' (לקוטי-מוהר"ן ח"ב יב) - על-ידי-זה זוכין אחר-כך להמשיך משם 'חדושי-תורה', שהוא בחינת 'קבלת-התורה', שנמשך משם מבחינת 'איה'.

שזהו בחינת פרשת פסח-שני, שנתן דיקא על-ידי 'שאלת הטמאים': "למה נגרע"?! - שהוא בחינת שאלה ובקשה: "איה, איפה מוצאין עצה להתקרב לכבודו יתברך שרחוק מאתנו מאד"?! - שזהו בחינת: "איה מקום פבודו" - שעל-ידי-זה זוכין ל'תכלית העליה', שמשם מקבלין התורה.

טו.

(שיח-טרפיקדש ח"ה קנב)

ספר רבי ישראל וויינבערג ז"ל: שפעם כשבא לציון רבנו הקדוש, שמע את רבי נחמן מטולטשין ז"ל, שעומד וחוזר בין דברי תפלותיו ובקשותיו על התבות: "למה נגרע" - עם גגון הטעמים שעליה, בנעימה ובהתעוררות נפלאה, כמה וכמה פעמים ובהשתפכות-הנפש.

והוא על-פי המבאר בספר לקוטי-הלכות

(ברכת-הפרות ה, טז; גבית-חוב-מהיתומים ג, יח

- המובאים לעיל): ענין צעקת "למה נגרע".

"על פי ה' יחנו ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ-כג)

טז.

(שיחות-ה'ר"ן פה)

כשרואה אדם נסיעה לפניו, אין לו להתעקש למנע מזה לישוב בביתו דוקא! - כי בכל-מקום שנוסע לשם, מתקן שם איזה דבר, רק שיזהר להיות שמור מן העברה חס-ושלום.

אבל כשהוא רק שמור מן העברה חס-ושלום - אזי כל אדם מתקן בכל מקום שהוא נוסע לשם, אפלו איש פשוט לגמרי.

כי בכל מקום שבא לשם, עושה שם בודאי איזה דבר-שבקדשה על-כל-פנים, כי מתפלל שם, ואוכל שם ומברך על אכילתו לפניו ולאחריו, וכיוצא בזה.

כי בודאי איש-ישראלי, אפלו ה'פחות-שבפחותים' - על-כל-פנים הוא עושה כמה דברים-שבקדשה בכל מקום אשר הוא שם.

ועל-כן בודאי האדם מברח מן-השמים, להיות שם באותו מקום דוקא, כדי שיתקן שם, מה שהוא דיקא צריך לתקן שם.

על-כן הוא טובה לפניו מה שנגזמן לו נסיעה לשם, כי אולי יהיה מברח לבוא לשם "בשלאות של ברזל", וכמו שאמרו רז"ל על 'יעקב אבינו' (שבת פט:).

ז.

(לקוטי-הלכות, ערובי-תחומין ה, יח - על-

פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב ה, 'תקעו אמונה')

צריכין להמשיך בכל-פעם מחדש - רוחניות אלקות לתוך צמצומים חדשים (שם אות ג) - מחמת שנתקלקלו צמצומים הראשונים על-ידי חטא אדם-הראשון וכל הדורות.

ובשביל-זה צריכין דרכים וטלטולים לילך ממקום למקום - כי עקר תכלית ושרש הצמצומים, היא הארץ הגשמי הזאת, ועל-כן פאן בארץ הזאת היא עקר 'שלמות-האמונה', כי עקר ה'אמונה' היא בבחינת 'עשיה גשמיית', ששם 'תכלית הצמצום'.

ומחמת ש'שרש גדלת האמונה' נמשך מבחינת 'המשכת רוחניות אלקות לתוך צמצומים' - על-כן צריכין דרכים וטלטולים, לילך ממקום זה למקום אחר ששם 'נקודה אחרת' של הארץ, ששם מסגל לעשות 'צמצום חדש', כפי אותה הנקודה של הארץ שהולך עתה עליה.

וזה בחינת כל הנסיעות של ישראל שהלכו במדבר ארבעים שנה, והמשכן והארון הלך לפניהם, ו"על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ-כג) - שהכל

הָיָה כְּפִי מֵה שֶׁהָיוּ צָרִיכִין בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם לְהַמְשִׁיךְ רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים חֲדָשִׁים, בְּדִי לְגִלּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ, לְהַמְשִׁיךְ אֱמוּנָה, לְתַקֵּן חֲטָא הָעֶגְלָה.

וּכְמוֹ-כֵן צָרִיךְ שִׁיְהִיו כָּל הַדְּרָכִים וְהַנְּסִיעוֹת שֶׁל אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, "עַל-פִּי ה'" - "עַל-פִּי ה' יַחְנֶנּוּ וְעַל-פִּי ה' יִסַּע" מִמְּקוֹם לְמְקוֹם - כְּפִי הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְשִׁיךְ בְּכָל-פַּעַם, בְּדִי לְהַמְשִׁיךְ אֱמוּנָה.

[לְקוֹטֵי-הַלְכוֹת הַנ"ל, עֲרוּבֵי-תַחֲוּמִין ה, טז: עֲנִין הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים לֹא פָּרַשׁ לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל הֵיטֵב בְּאוּרוֹ, וְלִפִּי עֲנִיּוֹת-דְּעַתִּי פְּרוּשׁוֹ בַּפְּשִׁטוֹת הוּא: כִּי עַל-יְדֵי כָל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַתּוֹרָה, בַּפְּרָט כְּשׂוֹכִין לְחַדֵּשׁ בַּתּוֹרָה הַדּוּשִׁי-דְאוּרֵיָתָא אֲמַתִּיִּים - עַל-יְדֵי-זֶה מְמַשְׁכִּיךְ רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹת לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה בּוֹרְאִין בְּרִיּוֹת רַבּוֹת וְנִפְלְאוֹת. (עִירֶשׁם בַּפְּנִיִּים בְּאֲרִיכוֹת גְּדוֹל, נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת הַדְּבָר הַזֶּה שֶׁל הַמְּשַׁכֵּת רוּחַנִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ לְתוֹךְ צְמֻצוּמִים)].

– שְׂאֵר עֲנִינֵי נְסִיעוֹת וְטִלְטוּלִים –
נִמְצְאִים בַּפְּרָשָׁת "אֵלֶּה מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל"

”וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם” (בַּמִּדְבָּר י, י)
– הָעֲנִין לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּיוֹם הַשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ –

”וּבִיּוֹם שִׁמְחַתְּכֶם” – אֵלּוּ שַׁבָּתוֹת. (סְפָרֵי בְּהַעֲלוֹתְךָ יט)

יח.

(ח"ב יז)

צָרִיךְ לָזַהֵר מְאֹד: לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב בַּשַּׁבָּת!

כִּי מַעֲלוֹת וּקְדוּשׁוֹת שַׁבָּת, גְּדוֹלָה וִיקָרָה מְאֹד, כַּמּוּבָא, וּבַפְּרָט בְּ"רֵאשִׁית-חֲכָמָה" בְּשַׁעֲרֵי-הַקְּדוּשָׁה בְּתַחֲלָתוֹ, עֵינֵי-שָׁם.

וְרֵאוּי וְנִכּוֹן לְלַמֵּד בְּ"רֵאשִׁית-חֲכָמָה" בְּשַׁעַר הַנ"ל, וְלִשׁוֹם לְבוֹ הֵיטֵב עַל

כָּל הַדְּבָרִים הַנֶּאֱמָרִים שָׁם בְּעֲנִין קֹדֶשׁת וּמַעֲלוֹת שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

כִּי יֵשׁ שָׁם כַּמָּה דְּבָרִים פְּרָטִיִּים יְקָרִים מִקְּדוּשַׁת וּמַעֲלוֹת שַׁבָּת. כִּי כָּל עֲנִין וּמַעֲלָה הַנֶּאֱמָר שָׁם עַל שַׁבָּת, הוּא דְּבָר בַּפְּנֵי-עַצְמוֹ.

וְהֵבֵן שָׁם הֵיטֵב - בְּדִי שִׁיתְּלֶהֱב לְבוֹ לְקַבֵּל שַׁבָּת בְּשִׂמְחָה גְּדוֹלָה וְעֲצוּמָה כְּרֵאוּי.

וְעַל-יְדֵי-זֶה ה'רֵאָה' בְּשַׁלְמוֹת, דְּהִינּוּ עִם דְּעַת'.

כִּי בָחַל - אֶפְשָׁר שִׁיְהִיָּה ה'רֵאָה' עִם 'כְּפִילוֹת' וְכוּ'. וְעַקֵּר ה'כְּפִילוֹת', הוּא מַחְמַת ה'שְׁעִבּוּד' שִׁישׁ בָּחַל, כִּי עַל-יְדֵי ה'שְׁעִבּוּד' אֵין ה'דְּעַת' שְׁלָם וְכוּ'. כִּי עַל-יְדֵי 'שְׁעִבּוּד' וְגִלּוֹת, ה'דְּעַת' מְבֻלְבָּל.

אַבָּל בַּשַּׁבָּת - הוּא 'חֲרוּת', וְכִשְׁשִׁשׁ 'חֲרוּת' וְאֵין 'שְׁעִבּוּד' וְגִלּוֹת, אֲזִי ה'דְּעַת' שְׁלָם.

וְעַקֵּר ה'חֲרוּת', עַל-יְדֵי ה'תַּעֲנוּג' וְה'שִׂמְחָה' שֶׁל 'שַׁבָּת', בְּחִינַת (לְשַׁעֲנָה נח, יד): "אֲזִי תַתְּעַנֵּג עַל ה'", הַנֶּאֱמָר בְּ"שַׁבָּת'.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה 'חֲרוּת', בְּבַחֲיִנַת (שָׁם נח, יב): "כִּי בְּשִׂמְחָה תִּצְאוּ" - שְׁעַל-יְדֵי 'שִׂמְחָה', יוֹצְאִין לְ"חֲרוּת" וְכוּ'.

וְהַכֹּל: שֶׁצָּרִיךְ לְנַהֵג 'שִׂמְחָה גְּדוֹלָה' בַּשַּׁבָּת-קֹדֶשׁ, וְלִבְלִי לְהִרְאוֹת 'שׁוֹם עַצְבוֹת וְדֹאגָה' כֹּלל.

רַק לְהַתְּעַנֵּג עַל הַשָּׁם, וְלְהִרְבּוֹת בְּתַעֲנוּגֵי-שַׁבָּת, בְּכָל מִינֵי תַעֲנוּג, הֵן 'אֲכִילָה' וְשַׁתִּיָּה, הֵן 'מְלַבּוּשִׁים' - כְּפִי מַה שִׁיְכוּל.

כִּי 'אֲכִילַת שַׁבָּת' - הִיא 'כְּפִלָּה רוּחַנִיּוֹת', כְּלֹא קֹדֶשׁ, וְעוֹלָה לְמְקוֹם-אַחַר לְגַמְרֵי

מִן 'אֲכִילַת הַלֵּל, כַּמְבֹאֵר בַּמְקוֹם-אֲחֵר (לקוטי-
מוֹהַר"ן ח"א נז; ח"א רעז).

יט.

(שיחות-הַר"ן קנה - שִׁיב לַח"ב יז הנ"ל)

כָּל-זֶה (התורה ח"ב יז הנ"ל, צריך לזהר מאד להיות
בשמחה בשבת) אָמַר בְּלֵיל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ.

וּבַתְּחִלָּה שָׁאַל אוֹתִי: "הֲאֵתָה שָׂמַח
בְּשַׁבַּת"?! - הַשַּׁבָּתִי: "אֲנִי
לַפְעָמִים נִתְעוֹרֵר עָלַי אֵיזָה 'רָאָה' בְּשַׁבַּת,
שְׁקוֹרֵיךְ: 'פְּרוּם"! - וְאִמְרָתִי לוֹ בְּזוֹ-הַלְשׁוֹן:
"אֵיךְ בֵּין אֲמָאֵל פְּרוּם"! - וְהַשִּׁיב: "לֹא כָּךְ
הוּא, הָעֵקֶר הוּא שְׂמֻחָה"!

וְאִז הוֹכִיחַ אוֹתִי הַרְבֵּה לְהִיזוֹת בְּשַׁמְחָה
דִּיקָא בְּשַׁבַּת.

וְאִז אָמַר כָּל הָעֵנָן הַנִּדְפָּס (ח"ב יז הנ"ל)
מֵעֵנָן מַעֲלַת הַשְּׂמֻחָה בְּשַׁבַּת. וְנִכְלָל
שָׁם: שְׁגָם ה'רָאָה', עֵקֶר עֲלִיתָה עַל יְדֵי
ה'שְׂמֻחָה שֶׁל שַׁבַּת' דִּיקָא. הֵינּוּ: שְׂעָקָר הוּא
רַק ה'שְׂמֻחָה בְּשַׁבַּת', וְאִז דִּיקָא עוֹלָה
ה'רָאָה' שֶׁהוּא בְּחִינַת מַה שְׁקוֹרֵיךְ 'פְּרוּם'.

וְהָאֵרִיךְ הַרְבֵּה בְּשִׂיחָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת,
וְהוֹכִיחַ אוֹתָנּוּ, וְאוֹתִי בְּיֹתֵר:
"לְהַתְּגַבֵּר לְהִיזוֹת שְׂמֻחַ וְטוֹב־לֵב בְּשַׁבַּת,
וְלְהַרְבּוֹת בְּתַעֲנוּגֵי שַׁבַּת" וְכוּ', בַּנִּדְפָּס שָׁם.

וְאָמַר: הֲלֹא "כָּל הוֹצָאוֹתֶיךָ שֶׁל אָדָם
קְצוּבִין, חוּץ מִהוֹצָאוֹת שַׁבָּתוֹת
וְיוֹם-טוֹב" וְכוּ' (בִּיצָה טז).

וְאָמַר: "הֲלֹא גַם 'בְּעַל־הַבַּיִת פְּשׁוּט', הוּא
שְׂמֻחַ בְּשַׁבַּת בְּהַדְּגִים וְהַזְּוִפִּיָּא
[מִלְבוּשׁ חָשׁוּב] שְׂלוֹ"!

וְאַחֲרֵי-כֵן אָמַר לִי: "עֲתָה יֵהָא לָךְ מִמָּה
לְהִיזוֹת בְּמַרְה־שְׁחוֹרָה"!

כּוֹנֵנְתּוֹ: "כִּי מֵאַחַר שֶׁהוֹכִיחַ אוֹתִי הַרְבֵּה
לְהִיזוֹת בְּשַׁמְחָה בְּשַׁבַּת, יְכוּל

לְהִיזוֹת שְׂאֵהִיָּה חֶסֶד-וְשְׁלוֹם בְּמַרְה־שְׁחוֹרָה
בְּיֹתֵר, מְזַה בְּעַצְמוֹ, מַחֲמַת שְׂצָרִיכִין לְהִיזוֹת
בְּשַׁמְחָה בְּשַׁבַּת, וְאִינִי זוֹכֵה לְזֶה"!

וּבַאֲמַת כּוֹן מְאֹד לְמַחְשַׁבְתִּי בְּזֶה - כִּי תִכְפֵּה
בְּעַת אֲמִירָתוֹ כָּל הַנֵּל, הַתְּחִיל
לְעֹלוֹת עַל מַחְשַׁבְתִּי 'דְּאָגוֹת': "אֵיךְ זוֹכִין
לְשַׁמְחָה בְּשַׁבַּת"!

וּבְזֶה שָׁאֵמַר דְּבוּרָיו הַקְּדוּשִׁים הָאֵלּוּ:
"עֲתָה יֵהִיָּה לָךְ" וְכוּ'! - בְּזֶה נָחַם
וְחִזַּק אוֹתִי הַרְבֵּה: "שְׂעַל-כָּל-פָּנִים לֹא יֵהִיָּה
לִי מַרְה־שְׁחוֹרָה, מְזַה בְּעַצְמוֹ שְׂאֵנִי מְחַיֵּב
לְשַׂמַּח בְּשַׁבַּת", וְכַנֵּ"ל.

גַּם בְּעַת שִׂיחָה מְרַבָּה לְהוֹכִיחַ אוֹתִי עַל-זֶה
לְהִיזוֹת שְׂמֻחַ בְּשַׁבַּת - אִז עָנִיתִי
וְאִמְרָתִי: "אֲנִי חָפֵץ וְרוֹצֵה מְאֹד לְהִיזוֹת
בְּשַׁמְחָה בְּשַׁבַּת"!

וְכּוֹנֵנְתִי הִיָּה: "אִם אֵינִי זוֹכֵה לְשַׁמְחָה
בְּשַׁבַּת, עַל-כָּל-פָּנִים אֲנִי רוֹצֵה
מְאֹד לְהִיזוֹת בְּשַׁמְחָה"!

וְכַבֵּר שְׂמַעְתִּי הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ, מֵגְדֹל מַעֲלַת
הַרְצוֹן וְהַפְּסוּפִין' וְכוּ'.

עָנָה וְאָמַר לְהַעוֹלָם: "הַשְּׂמַעְתֶּם מַה
שֶׁהוּא אוֹמֵר? - הֵיטֵב אֲשֶׁר דִּבֵּר"!

גַּם הוֹכִיחַ אוֹתָנּוּ אִז: "לְזַמֵּר זְמִירוֹת בְּשַׁבַּת
הַרְבֵּה, וְלִבְלִי לְהַסְתַּפֵּל עַל שׁוֹם מוֹזֵעַ
מֵאֵיזָה בְּנֵי-אָדָם הַיּוֹשְׁבִים עַל הַשְּׁלָחַן,
שֶׁנִּדְמָה לוֹ שֶׁאֵין רְצוֹנָם בְּזֶה! - רַק לְהַתְּחַזֵּק
לְזַמֵּר זְמִירוֹת בְּשַׁמְחָה, וְלְהַנְהִיג הַשְּׁלָחַן כָּל
יוֹם הַשַּׁבַּת בְּשַׁמְחָה גְּדוֹלָה, כִּי עֵקֶר הוּא
הַשְּׂמֻחָה בְּשַׁבַּת".

כ.

(שיחות-הַר"ן רנד)

לְעֵנָן 'קֹדֶשֶׁת שַׁבַּת', אָמַר: שִׁשְׁשַׁת
דְּזָמָה, כְּמוֹ שִׁישׁ 'חֲתָנָה גְּדוֹלָה

מֵאֵד, וּשְׂמֵחִים וּמְרֻקְדִים שָׁם הִרְבֵּה מְאֹד
מְאֹד, בְּשִׂמְחָה וְחֵדוּה גְדוֹלָה. וְעוֹמֵד אֶחָד,
וּמְלַבִּישׁ עֵצְמוֹ בְּבִגְדָיו הַיְקָרִים, וְרֹץ מְהֵרָה
וְרוֹצֵה לְכַנֵּס וּלְשִׂמַח שָׁם.

אָבֵל צְרִיכִים זְכוּיָה, שְׂיֻכַּל לְרֹאוֹתוֹ מִן
הַחֲרָבִים, מֵתוֹךְ סֶדֶק קָטָן, שְׂקוֹרֵיו:
שְׂפֹאֲרֵינֵעוּ.

”מַחְנֶה בְּנֵי דָן מֵאִסְף לְכָל הַמַּחְנֹת” (בַּמִּדְבָּר י, כה)

נא.

(ח"א נו, ה)

בַּנֶּגֶד מְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה יֵשׁ מְלָכוֹת־
הִרְשָׁעָה, הֵינּוּ: מְלָכוֹת הַמֶּן־עַמְלֵק'
- וְ”זֶה לְעַמַּת זֶה” (קֹהֶלֶת ז, יד).

כִּי מְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה הוּא בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר י,
כה): ”מֵאִסְף לְכָל הַמַּחְנֹת”, כְּמוֹ
שְׂפָתוֹב (קֹהֶלֶת יב, יג): ”סוֹף דְּבַר הַכֹּל נִשְׁמָע
אֶת הָאֱלֹקִים יִרָא”, זֶה בְּחִינַת מְלָכוֹת, כְּמָה
שְׂפָתוֹב (אָבוֹת פ"ג מ"ב): ”אֲלֹמְלֵא מוֹרָאָה שֶׁל
מְלָכוֹת”.

הֵינּוּ: שְׂמְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה הִיא בְּחִינַת
”סוֹף דְּבַר”, בְּחִינַת ”מֵאִסְף לְכָל
הַמַּחְנֹת” דְּקַדְשָׁה, בְּחִינַת ”מַחְנֶה דָן שֶׁהוּא
מֵאִסְף לְכָל הַמַּחְנֹת” (בַּמִּדְבָּר שָׁם), כִּי ”דִּינָא
דְּמְלָכוֹתָא דִּינָא” (גִּטִּין י: וְעוֹד).

וּמְלָכוֹת דְּסִטְרָא־אֶחָדָא הוּא מֵאִסְף
מְמוֹן, כִּי מַחְמַת שֶׁהוּא יִרָא
שֶׁלֹא יוֹצִיאוּ בְלָעוּ מִפִּיו, הַנִּיצוּצוֹת
הַקְּדוּשׁוֹת שֵׁישׁ אֶצְלוֹ - עַל־כֵּן מֵתַנְבֵּר
וּמֵאִסְף מְמוֹן, שֶׁהֵם נִיצוּצֵי־הַקְּדוּשָׁה. וְזֶה
בְּחִינַת תְּאוֹת־עֲשִׂירוֹת, שֶׁהִיא בְּחִינַת מְלָכוֹת.
וְעַל־כֵּן עַמְלֵק שֶׁהוּא מְלָכוֹת־הִרְשָׁעָה,
רוֹדֵף ”מַחְנֶה דָן” שֶׁהוּא בְּחִינַת

מְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה, כְּמוֹ שְׂפָתוֹב (דְּבָרִים כה, יח):
”וַיִּזְנֶב בָּהּ וְכוּ' וְלֹא יִרָא אֱלֹקִים”, דִּהֵינּוּ: בְּעַת
שְׂאִין לָהֶם כַּח מְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה, שֶׁהִיא
בְּחִינַת יִרָא אֱלֹקִים.

כִּי מְלָכוֹת הַמֶּן־עַמְלֵק' מְלָכוֹת־הִרְשָׁעָה,
הוּא הַפּוֹךְ מְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה, בְּחִינַת
”מֵאִסְף לְכָל הַמַּחְנֹת” דְּקַדְשָׁה - שֶׁהוּא
בְּחִינַת מֵאִסְף מְמוֹן' - כִּי מֵתַנְבֵּר בְּתְאוֹת־
מְמוֹן, כְּדִי לְתַפֵּס כָּל הַנִּיצוּצוֹת־הַקְּדוּשָׁה.

אֲךְ אֶף־עַל־פִּי־כֵן אֵינּוּ מוֹעִיל לוֹ כְּלָל - כִּי
יֵשׁ כַּח בְּ מְלָכוֹת־דְּקַדְשָׁה שֶׁהוּא
בְּחִינַת מְרֻדְכֵי, לְהוֹצִיא מֵאֵתוֹ כָּל הַמְּמוֹן
וְכָל הַנִּיצוּצוֹת הַקְּדוּשִׁים שֶׁבָּלַע.

”וְעַנְנָה ה' עֲלֵיהֶם יוֹמָם” (בַּמִּדְבָּר י, לד)

שְׂבַעַה עַנְנִים כּוֹתְבִים בְּמִסְעֵיהֶם וְכוּ'. (רש"י)
”וְעַנְנָה ה' עֲלֵיהֶם יוֹמָם” - מִכָּאן אָמְרוּ ז' עַנְנִים
הֵם. א. ”וְעַנְנָה ה' לָהֶם יוֹמָם” (בַּמִּדְבָּר י, לד). ב.
”וְעַנְנָה עִמָּד עֲלֵיהֶם” (שָׁם יד, ד). ג. ”וּבְעַמְד עַנְנָה
אֶתְהָ הַלֵּךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם” (שָׁם טו, יד). ד.
”וּבְהָאֲרִיף הָעַנְנָה” (שָׁם טו, יט). ה. ”וּבְהַעֲלוֹת הָעַנְנָה”
(שָׁמוֹת מ, לו). ו. ”וְאִם לֹא יַעֲלֶה הָעַנְנָה” (שָׁם טז, לו).
ז. ”כִּי עַנְנָה ה' עַל הַמִּשְׁכָּן” (שָׁם טז, לח).

ז' עַנְנִים הֵיוּ: ד' מֵאֲרַבְעָה רוּחוֹתָם; וְאַחַת לְמַעֲלָה;
וְאַחַת לְמַטָּה; וְאַחַת מִלְּפָנֵיהֶם, הַגְּבוּהָ מִנְּמִיכּוֹ,
וְהַנְּמוּךְ מִגְּבוּיָהוּ, וּמִכַּבֵּד אֶת הַנִּחְשִׁים וְאֶת
הַעֲקוֹרְבִים וּמִכַּבֵּד וּמְרַבֵּץ לִפְנֵיהֶם. (סְפָרִי בְּהַעֲלוֹתְךָ כה)

נב.

(ח"א כא, א-ב-ג-ד)

יֵשׁ שְׂכָל' שֶׁבָא לְאָדָם בְּלֹא שׁוּם
הַקְּדוּמָה, אֶלֹא עַל־יְדֵי שְׂפַע אֱלֹקֵי.
וְאִי־אֶפְשָׁר לָבוֹא לָזֶה, אֶלֹא שִׂיקְדֵשׁ אֶת
”שְׂבַעַת הַנִּירוֹת” (בַּמִּדְבָּר ח, ב).

כִּי ”פֶּה, וְתֵרִין נִקְבָא חֲטָמָא, וְתֵרִין עֵינָיו,
וְתֵרִין אֲדָנִין” (תַּקוּנֵי־זוֹהַר יג) - הֵם בְּחִינַת
”שְׂבַעַת הַנִּירוֹת” (בַּמִּדְבָּר ח, ב).

"וַיְהִי בְּנִסְעֵי הָאָרֶץ, וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ה' וַיִּפְצוּ אֵיבֵיךָ וַיִּנְסוּ מִשִּׁנְאֵיךָ מִפְּנֵיךָ. וּבִנְחָה יֹאמַר שׁוֹבָה ה' רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל" (במדבר י, לו-לז)

נג.

(לקוטי הלכות, נטילת ידים לסעודה, ו, סו)

"נו"ן בחינת נפילה" (ברכות ד:). ונו"ן בחינת משיח' ששיג' שער הנו"ן, שאי אפשר לעלות שם, כ"אם על ידי בחינת (תהלים עב, יז): **"לפני שמש יגון שמו"**.

שזהו בחינת "הנונין הפוכין שפביב פרשת ויהי בנסע" וכו' (במדבר י, לה - שבת קטו:), כפזבא (זהר בהעלותך קנה:).

וזו בחינת "ה'נונין הפוכין שבקפיטיל ק"ז בתהלים במזמור הודו" - שמדבר מכל הגליות שנפלו בנסת ישראל בהם, שתקונם על ידי בחינת ה'נו"ן של משיח'.

שהם בחינת הצדיקיאמת שבכל דור, שמכניסין בישראל לצעק בכל פעם להשם, ולהודות לו יתברך על חסדיו ונפלאותיו שעושה עמנו בכל עת, בתוך עמק מרירות הצרות בגוף ונפש ומזון וכו'.

נד.

(לקוטי הלכות, ברפת המזון ומים אחרונים ה, הו - על פי לקוטי מוהר"ן ח"א כח, בני לן ביתא')

כשאדם נע ונד בדרך, כשזוכה אז, הוא מברר על ידי זה את הטובה הגנוז בה'תורות הנפולות' וכו'.

שזהו בחינת הליכות ישראל במדבר, במקום הקלפות, מקום "נחש שרף ועקרב וצמאון" (דברים ח, טו) - הפל כדי לברר הניצוצות משם, לברר הטוב של התורות הנפולות.

"מנרתא דא רישא" (תקוני זהר שם) - הינו: ה'מח'.

"פני המנורה" (במדבר שם) - הינו: שפע אלקי הנ"ל. (ה'מקפיו' - עין לעיל בפסוק: "בהעלותך את הנרות").

ושפע אלקי הזאת - הוא בחינת ספה, רוח הקדש. ובא על ידי "שבעה עננים" (רש"י במדבר י, לד; ספרי בהעלותך כח) - הינו: בחינת "שבעת הנרות", שעל ידם האדם משיג "פני המנורה".

וזה שאמרו חז"ל (ספה יא:): **"מנין שאין מסככין אלא בדבר שאין מקבל טמאה ובדבר שגדולו מן הארץ, שנאמר (בראשית ב, ו): 'ואד יעלה מן הארץ וכו'"**.

"ואד" - הן הן אלו העננים הנ"ל, והן בחינת קדש, וגדליו מן הארץ - כי צריך המקבל הזה להיות חכם, כי הקדוש ברוך הוא ייהב חכמתא לחכימין" (דניאל ב, כא), בבחינת (שמות לא, ו): **"ובלב כל חכם לב נתתי חכמה"**.

וזו בחינת (במדבר יב, יד): **"ואביה ירק ירק בפניה, הלא תכלם שבעת ימים"** - הינו: בחינת "שבעה עננים" הנ"ל שעל ידם מאיר "פני המנורה" וכו'.

ו'מרים' שפגמה בכבוד משה' שהוא בחינת שפע אלקי, ופגמה בבחינת "שבעת הנרות" שהיה בו - בשביל זה נצטרעה - דא סגירו דנהורא עלאה" (זהר תזריע מט:), הינו: אור הפנים, וכתוב בה (במדבר שם, טו): **"תסגר מחוץ למחנה שבעת ימים"**.

וְעַל־כֵּן עָשׂוּ שָׁם אֶת הַמִּשְׁכָּן, שֶׁהוּא
 בחינת ה'בית־המקדש'. אבל עדין
 לא נקבע על מקומו, רק הכרחו בכל־פעם
 לפרקו ולהקימו - כדי לברר ולהעלות על־
 ידייזה את ה'תורות־הנפולות' הנ"ל.

כִּי זֶה כָּלֹל: "שֵׁאִין הַדִּין נִמְתַּק אֶלֶּא
 בשדשו". על־כֵּן דיקא על־ידי שְׁהִיָּה
 המשכן עם הארון והלוחות בעצמן עם כל
 ישראל, נעים ונדים במדבר - על־ידייזה
 דיקא ברוו והעלו בכל־פעם את ה'תורות־
 הנפולות' לשדשו, עד שנתתקנו ונגעשו
 'תורה אמתית'.

שְׁזָהוּ בחינת כל מצוות התורה הקדושה,
 שנצטוו בכל־פעם במדבר באהל
 מועד, שזכו לזה בכל־פעם, על־ידי שבררו
 והעלו בכל פעם 'תורות־הנפולות' לשדשו.

וְעַל־כֵּן נִכְתְּבוּ כָּל מִסְעוֹת שְׁלָהֶם בַּתּוֹרָה,
 כמו שכתוב (במדבר לג, א): **"אֵלֶּה**
מִסְעֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל" - כי מכל ה'מסעות'
 שלהם נעשה 'תורה', כנ"ל.

וְעַל־כֵּן בְּכָל הַמִּסְעוֹת שְׁלָהֶם, הִכְנִיעוּ
הָאוֹיִבִים וְהַשׁוֹנְאִים, שֶׁהֵם
 בחינת 'המתנגדים אל האמת' - כי על־ידי
 המסעות שנסעו במדבר בקדשה בזאת,
 והמשכן והארון הלך לפניהם, על־ידייזה
 הכניעו כל הקלפות היונקים מה'תורות־
 הנפולות', ובררו והעלו הטוב־הגנוז שם.

וְכַמוֹכָא בְּזִהְרֵי־הַקְּדוּשׁ (תְּרוּמָה קנז): "שַׁעַל־
יְדֵי הַלִּיכְתָּם בַּמִּדְבָּר דָּרְכוּ עַל
הַקְּלָפוֹת."

וְאַחֲרֵי־כֵן כְּשִׁחֲנוּ, וְהַקִּימוּ אֶת הַמִּשְׁכָּן,
 והעמידוהו על מכונו, והכניסו
 הארון עם התורה למקומו - אז הקימו ובנו
 את התורה שלקטו ובררו בנסיעתם.

וְשָׁם שָׁבוּ וְחָזְרוּ ה'אֲלֵפֵי־ן, שֶׁהֵם בְּחִינַת
 התורות הנ"ל, על מקומם - כי חזרו
 ונתבררו ועלו לשדשו, וחזרו ונכללו
 בהתורה־הקדושה שנצטוו בכל־פעם במדבר
 באהל מועד, כנ"ל.

וְזָהוּ (במדבר י, לה): "וַיְהִי בְּנִסּוֹעַ הָאָרוֹן
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה, קוּמָה ה' וַיַּפְּצוּ אֹיְבֵיךָ,
וַיִּנְסוּ מִשְׁנֵאִיךָ" וכו' - הינו: 'האויבים
והשונאים' הנ"ל, שהם 'המתנגדים אל
האמת', שיונקים מה'תורות־הנפולות' כנ"ל.
כִּי נָסִים וְנִתְבַּטְּלִים עַל־יְדֵי נְסִיעַת־
הָאָרוֹן, שַׁעַל־יְדֵיִיזָה נִתְבַּרְרוּ וְעָלוּ
הַתּוֹרוֹת הַנ"ל, וְנִתְבַּטְּלַת יְנִיקַת הַשׁוֹנְאִים
וְהָאוֹיְבִים מִמִּילָא כַּנ"ל.

וְזָהוּ (שם פסוק לו): "וּבְנַחַה יֹאמֶר שׁוֹבָה ה'
רַבְבוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל" - "אֲלֵפֵי־
דִּיקָא, בְּחִינַת 'אֲלֵפֵי־ן' הַנ"ל, שְׁחֹזְרִין וְשׁוֹבִים
וְנָחִים כְּשֶׁהָאָרוֹן נָח עַל מְקוֹמוֹ, שְׁאֵז חֹזְרִין
וְשׁוֹבִין ה'אֲלֵפֵי־ן' שֶׁנִּתְבַּרְרוּ וְנָחוּ עַל מְקוֹמָם
בְּשָׁלוֹם, כִּי חָזַר וְנִעְשָׂה מֵהֶם תּוֹרָה קְדוּשָׁה,
כַּנ"ל.

וּבְשִׁבְלֵי־זֶה בְּעֲצָמוֹ: עֵקֶר הַתְּקוּן לְהַעֲלוֹת
ה'תורות־הנפולות' הנ"ל -
הוא על־ידי 'הכנסת־אזרחים צדיקים', כַּנ"ל.

כִּי הַצַּדִּיק הָאֹרַח שֶׁהוֹלֵךְ וְנוֹסֵעַ בְּדֶרֶךְ
וְהוּא נֵעַ וְנָד וּמְטַלְטֵל - כָּל טַלְטוּלוֹ הוּא
בְּשִׁבְלֵי בְּחִינָה הַנ"ל, לְבָרַר וּלְתַקֵּן בְּחִינַת
ה'תורות־הנפולות' הנ"ל.

וְעַל־כֵּן כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה בְּזֶה הָאֹרַח הַצַּדִּיק,
וּמְכַנִּסוֹ לְתוֹךְ בֵּיתוֹ וּמְכַבְּדוֹ כְּרֵאוֹי
- הוּא נוֹתֵן מְנוּחָה לְה'תורות־הנפולות' הַנ"ל
שֶׁעַסֵּק הַצַּדִּיק לְבָרְרָם בְּדֶרֶךְ הַלּוֹכוֹ וְטַלְטוּלוֹ.
כִּי עֲכָשׁוּ בְּשִׁנְכַּנְס לְבַיִת, וּמוֹצֵא מְקוֹם
לְנוּחַ, אֵז הוּא בּוֹנֵה בְּשִׁלְמוֹת בְּנִינִים

נפלאים מה'תורות-הנפולות' שלקט וברר
בדרך.

והוא ממש כמו במנוחת הארון והמשכן,
שאז נאמר: "שובה ה' רבבות, אלפי
ישראל", כנ"ל.

כי בכל מקום שהולך הצדיק - הולכת עמו
השכינה והתורה כמו שהלכה עם
ישראל ועם הארון במדבר.

נמצא: זה שמכנים האורח הזה לתוך
ביתו, הוא נותן מקום מנוחה ממש
לבחינת ה'תורות-הנפולות' שנתבררו על-
ידו, כנ"ל. ועל-כן על-ידי-זה דיקא הוא
מתקן ומעלה ה'אלפי' הנפולין, כי הם
בחינה אחת ממש כנ"ל.

נה.

(לקוטי-הלכות, פקדון וארבעה-שומרים ה, כ"א -
לט - על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

ה'ארון הקדוש' נסע לפניהם, עם
הכהנים והלוויים שסביביו, וכל
ישראל נסעו אחריו, ודבקו מחשבתם
בהארון והלוחות, "אתר דכל רעותין
תקועין תפון" (זהר ויקהל ריג: פקודי רמד:),
ונכללו בשעת נסיעתם בבחינת 'קדשי-
קדשים, בחינת "לחת האבן" (שמות כד, יב),
שהוא ה'ארון' שנסע לפניהם.

ועל-כן "היה הארון מקדים לפניהם"
(במדבר י, לג; בבא-בבא יד), כי על-ידו
עקר תקון הנסיעות. ועל-ידי-זה זכו:
שנעשו מכל הנסיעות שלהם 'ספר-תורה' -
כי נכללו כל המקומות של נסיעתם,
בה'תורה', בבחינת 'קדשי-קדשים'.

ועתה תבין ותראה נפלאות: שזהו בחינת
מה שאמרו חז"ל (שבת קטו:):

"ש'ויהי בנסע הארון' (במדבר י, לה), נחשב
לספר מיחד בפני עצמו".

והוא פלא מאד: מדוע זאת הפרשה
הקטנה תהיה נחשבת יותר לספר
אחד מספרי-התורה, יותר משאר כל
פרשיות התורה שיש בהם מצות רבות? -
והלא גם 'עשרת-הדברות' אינם נחשבים
לספר בפני-עצמו, רק הם נכללים בספר
שמות או דברים!?

אך - כי כל התורה כלולה ב'אמונת-
הכמים' שזכו לתקן על-ידי נסיעתם
דיקא, על-ידי שנסעו אחרי הארון שהלך
לפניהם וכו', שעל-ידי-זה נתוספו ספרים
הרבה. ועל-כן בכל המקומות שבאו לשם,
קבלו שם תורה הרבה. ועל-כן נעשו
מהנסיעות בעצמם 'ספר-תורה'.

ועל-כן נחשב "ויהי בנסע הארון" לספר
מיחד - כי כל התורה תלויה בזה,
דהינו ב'אמונת-הכמים' שזכו על-ידי
הנסיעות (עין בפנים). ועל-כן "פרשת ויהי
בנסע הארון, הוא ספר בפני-עצמו", כי על-
ידי ה'נסיעות' שהוא 'תקון אמונת-הכמים',
נעשה 'ספר'.

וזהו (שם): "ויהי בנסע הארון ויאמר
משה קומה ה' ויפצו אויביך" וכו' -
כי אז בשעת הנסיעה, צריכין בכח ה'ארון-
הקדוש, להכניע ולהפיץ את האויבים
והשונאים היונקים מהצמצומים והדינים
הבאים מהמצרים, שיתבטלו כלם על-ידי
שיכללו ב"לוחות האבן" שבארון.

וזהו (שם שם, לז): "ובנוחה יאמר שובה ה'
רבבות אלפי ישראל" - זה בחינת
'כלליות ישראל' באהבה ואחדות, בחינת (זהר
נשא אדרא-רבא קכת): "אנן בחביבותא תליא".

הֵינּוּ: פְּשֵׁמֶת־קַבְצִין יַחַד רַבּוֹת וְאַלְפִים מִיִּשְׂרָאֵל, אִז עֵקֶר הַתְּקוּן וְהַמְנוּחָה וְהַמְרוּגֹעַ - בְּחִינַת "שׁוֹבֵה ה' רַבּוֹת אֲלֵפֵי יִשְׂרָאֵל" - בְּחִינַת "אֲנִי בַחֲבִיבוֹתָא תִלְיָא" - שְׁנַבְלָלִין כָּל הַנְּפֹשׁוֹת, בְּחֶכֶם־הַכּוֹלָל, בְּשִׁכְל־הַכּוֹלָל.

וְזֶה בְּחִינַת (משלי ו, כב): "בְּהַתְּהַלֵּכְךָ תִנְחָה אוֹתְךָ" - שְׁצַרְיָךְ הָאָדָם בְּנִסְיַעְתּוֹ, לְקַדֵּשׁ מַחֲשַׁבְתּוֹ לְקִשְׁרָה אֶל ה'תּוֹרָה, לְכוּן בְּנִסְיַעְתּוֹ: "שְׁנוּסַע בְּשִׁבִיל אֲהַבָה וְשָׁלוֹם, לְהַתּוֹעֵד עִם בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, לְעֶסֶק בְּדַבְרֵי־תּוֹרָה בְּאַמֶּת!" - כְּדֵי שֶׁתּוֹרָה תִלְךָ לְפָנָיו וְתִנְחָהוּ, בְּחִינַת: "בְּהַתְּהַלֵּכְךָ תִנְחָה אוֹתְךָ".

שְׁזַהוּ בְּחִינַת ה'אֲרוֹן עִם לוּחֹת־הָאֲבֹן, שֶׁהִיא נוֹסַע לְפָנָיו בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל, בְּחִינַת: "וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאֲרוֹן", כַּנ"ל.

כו.

(לקוטי־הַלְכוֹת, פְּקֻדוֹן וְאַרְבַּע־שׁוּמְרִים ה, מֵב - עַל־פִּי לְקוּטִי־מוֹהַר"ן ח"א סא, 'חֲדֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן')

מִבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ הָיוּ צְרִיכִים לְהוֹדִיעַ אֲלֻכוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, לְכָל הַרְחוּקִים מְאֹד מְאֹד. כִּי עֵקֶר הַהוֹדָעָה לְכָל בָּאֵי עוֹלָם, הוּא מִהֲבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, מִבֵּית קִדְש־יִקְדָּשִׁים - עַל־יְדֵי 'שְׁלֵמוֹת סְפָרֵי־הַתּוֹרָה' שְׁנַבְלָלִין שָׁם.

וְעַל־כֵּן הָיוּ צְרִיכִין "נְטִילַת לֹזֶבֶת בַּמִּקְדָּשׁ שְׁבַע־הַ" (סְפָה מֵא). - כְּדֵי לְהַמְשִׁיךְ וּלְהַאִיר ה'דְּעַת־הַקְדוֹשׁ, בְּכָל בְּחִינַת 'שְׁבַע־הַ', בְּכָל 'שְׁבַע־הַ אֶקְלוּמִים', וּבְכָל 'שְׁבַע־הַ אֲרָצוֹת', וּבְכָל מֵה שְׁנַבְרָא ב'שְׁבַע־הַ יְמֵי בְרֵאשִׁית'.

וְהַכֹּל נִמְשָׁךְ מ'שְׁלֵמוֹת סְפָרֵי־הַתּוֹרָה' שְׁנִשְׁלָם בְּאֵלוֹ הַיְמִים, "שֶׁהֵם שְׁבַע־הַ סְפָרִים עִם פְּרִשְׁת 'וַיְהִי בְּנִסְעֵ הָאֲרוֹן'

(בַּמִּדְבָּר י, לַה), בְּחִינַת (משלי ט, א): 'הַצָּבָה עֲמוּדֵיהָ שְׁבַע־הַ" (שְׁבַת קטז):.

שְׁעַל־יְדֵי־זֶה מוֹדִיעִין וּמְפָרְסְמִין אֲלֻכוֹתָיו יִתְבָּרַךְ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, בְּכָל 'שְׁבַע־הַ רְקִיעִים' לְמַעַלָּה, וּבְכָל 'שְׁבַע־הַ אֲרָצוֹת' לְמַטָּה, וּבְכָל 'שְׁבַע־הַ מְדוּרֵי גֵיהֶנֶם', וּבְכָל מִינֵי נְפִילוֹת שְׁבַע־הַ חֲסִי־שָׁלוֹם הַכּוֹלָלִים ב'שְׁבַע', בְּחִינַת (משלי כד, טז): "כִּי שְׁבַע יַפּוֹל צַדִּיק וְקָם".

לְהַחֲיוֹת הַכֹּל ב'שְׁבַע־הַ מְשִׁיבֵי טַעַם" (שם כו, טז), הַנְּמַשְׁכִּין מִהַסְּפָרִים־הַקְדוּשִׁים, שֶׁהֵם 'שְׁלֵמוֹת־הַתּוֹרָה' שְׁכּוֹלָלִים ב'שְׁבַע־הַ סְפָרִים שֶׁל הַתּוֹרָה, כַּנ"ל.

וּמַחֲמַת שְׁכָל עֵקֶר הַיְדִיעָה הַזֹּאת לְרַחוּקִים הוּא רַק מִהֲבֵית־הַמִּקְדָּשׁ, עַל־כֵּן הִיא "הַלּוֹזֶבֶת נֹטֵל בַּמִּקְדָּשׁ שְׁבַע־הַ" - כִּי לְזֶה צְרִיכִין 'שְׁבַע־הַ יְמִים', לְהוֹדִיעַ לְרַחוּקִים מְאֹד, לְכָל בְּחִינַת 'שְׁבַע־הַ הַנ"ל.

וְזֶה בְּחִינַת "שְׁבַע־הַ פְּרֵי הַחֵג, שֶׁהֵם פְּנִיגֵד הַשְּׁבַע־הַ אֲמוֹת" (רש"י סְפָה נה:), כְּדֵי לְהוֹדִיעַ גַּם לָהֶם אֲלֻכוֹתָיו וּמְשַׁלְתּוֹ יִתְבָּרַךְ וְכוּ'.

"וַיְהִי הַעַם כְּמִתְאַנְנִים רַע בְּאֲזֵנֵי ה'" (בַּמִּדְבָּר יא, א)

אֵין 'מִתְאַנְנִים' אֵלָּא לְשׁוֹן 'עֲלִילָה', מִבְּקָשִׁים 'עֲלִילָה' הָאֵיךְ לְפָרֵשׁ מֵאַחֲרֵי הַמְּקוֹם. (רש"י, סְפָרֵי בַהֲעֹלֹתְךָ כז)

כז.

(לקוטי־הַלְכוֹת, נְטִילַת־יְדֵים לְסַעֲדָה ו, צג) עֵקֶר הָאֲכִילָה שֶׁל הָאָדָם, צְרִיךְ שֶׁתְּהִיָּה רַק לָחֶם עִם מֶלֶח, כִּי "כֶּךָ הִיא דְרָפָה שֶׁל תּוֹרָה, פֶּת בְּפִלְחָ תֹאכֵל" (אֲבוֹת פ"ו מ"ד). כִּי בְּאַמֶּת, בְּהַפְלָח וּמְלַח כְּלוּלִים כָּל הַטְּעָמִים וְכָל הַמְּתִיקוֹת שֶׁל כָּל הַפְּרוֹת וְכוּ'.

כי באמת צריך האדם למעט בתאוות- הטבע וכו', ועל-כל-פנים צריכים למעט באכילת הפרות ושאר מאכלים, ועקר מאכלו יהיה 'פת במלח', שהיא "דרך של תורה".

כי באמת יכולין להרגיש בהלחם טעם כל המאכלים שכלולים בו, וכמו שגם באנשים הגסים, יש שמתענגים מאכילת לחם ומים, יותר מהשרים שאוכלים מעדני מלכים, והם באמת בעלי פח ובעלי קומה יותר מהשרים.

מכל-שכן בקדשת ישראל והתורה, שיכולין להרגיל עצמו להחיות את-עצמו בלחם ומים, עד שירגיש בו כל הטעמים.

וכמו שמוכן בהמעשה של החכם והתם (ספורי-מעשיות, מעשה ט): שעל כל מאכל שרצה לאכל, צוה להביא לו חתיכת לחם, ושבח מאד המאכל הוא, כאלו אוכלו ממנו.

כי באמת בן הדבר, שבהלחם נעלמים בו טעמי כל המאכלים, ואם ירצה, יוכל להרגיש בו כל הטעמים של כל הפרות.

וכן מובא בזהר-הקדוש (שמות קג): ששביעת האדם תלוי ברצונו. כמו שאיתא שם: "ורעותא דשבעא שויה עלוהי" וכו' [והרצון של השבע שם עליו].

וכן הוא לענין טעמי המאכלים, שתלוי ברצונו, שאם ירצה להסתפק בלחם, יוכל להרגיש בו כל הטעמים שירצה.

וזוה בחינת (תנחומא בשלח כ): "לא נתנה תורה אלא לאוכלי המן" - כי המן היה בו כל הטעמים שרצה האדם.

אבל כפי המוכן בהתורה הוא: שגם אז היה להם בחירה ברצונם על-זה, כי הרשעים שבזו את המן, לא היו רוצים להרגיש בו כל הטעמים, על-כן בזו אותו ואמרו (במדבר כא, ה): "ונפשנו קצה בלחם הקלוקל", וכו' הרבה.

הינו: שהחולקים על המן רצו, שיראו דיקא בעיניהם כל המאכלים מוכנים ומסודרים לפניהם ולאכלם, ולא רצו לאכל המן ברצון טוב ולהרגיש בו כל הטעמים. ומאחר שלא רצו להרגיש, בודאי לא הרגישו.

על-כן בזו אותו - ונטאו בזה הרבה, שזהו ה"חטא של המתאוננים" (במדבר יא, א), "המבקשים תואנה לפרש מן המקום" (רש"י שם; ספרי בהעלותך כז), שעל-ידי זה מתו הרבה, וקראו ל"מקום הוא, קברות התאוה, כי שם קברו את העם המתאונים" וכו' (במדבר יא, לד).

אבל גם עתה נעשה בזה הרבה, אצל כל אדם הרוצה לילך ב"דרך של תורה", וכפ"ל.

[לקוטי-מוהר"ן ח"א מז: "אשר לא במספנת תאכל בה לחם" (דברים ה, ט). כי לפעמים אדם אוכל לחם, מחמת עניות, ולא מחמת חסרון תאוה לתענוגים אחרים, אבל אם היה לו שאר מאכלים, לא היה אוכל לחם לבד. וזה שבח ארץ-ישראל - שלא מחמת עניות תאכל לחם, אלא מחמת שבור ובטול תאוות-אכילה].

ואבני-הברזל, שיחות-וספורים מרבנו ז"ל א: שיח-שופי-קדש החדש ח"ג יז: טעם-זקנים אידיש, קנטרס יח, טבת תשל"ד:

רבנו ז"ל אמר: "פארפענדעוון אין עסן וואס יא און וואס נישט" - דאס הייסט תאוות-אכילה! - לברר ולדקדק באכל, מה בן (טעים) ומה לא - זה נקרא 'תאוות-אכילה"! (דהינו: שלא להגיד שום חסרון על האכל, כשמושיטים איזה מאכל לשלחן - שלא להגיד שזה לא טוב, לא טעים, שאתה לא

צריך את זה. רק לאכל כל מה שנותנים). וכמו שמשפטים מרבי נהמן טולטשינער ז"ל: שמעולם הוא לא מלח את האכל.

כח.

(לקוטי הלכות, פסח ט, כא - על פי לקוטי- מוהר"ן ח"ב ז, 'בי מרחמם ונהגם')

כמו שהאדם צריך: לעמד בנסיון לבלי לילך אחר תאוותיו בהתר או באסור חסוֹשֵׁלוֹם, כְּמוֹ-כֵן צריך: להתחזק לעמד בנסיון אם כבר נכשל במה שנכשל חסוֹשֵׁלוֹם, לבל יפל על-ידי־זה כָּלָל!

כי כל הנפילות שנופל, הוא רק 'מעשי בעל-דבר', שרוצה ללכוד ברשתו חסוֹשֵׁלוֹם על-ידי זה דוקא.

וכבר דברנו מזה: שמה שנמצאים הרבה נופלים בדעתם, ואומרים: שאי אפשר להם לילך ב'דרך-הישר' עוד - זהו רק מחמת תאוותם ויצרם-הרע, שמבקשים תואנה ועלייה לפרש מאחרי המקום, בחינת (במדבר יא, א): "ויהיו העם כמתאוננים", שפרש רש"י: "מבקשים עלייה לפרש מאחרי המקום".

כי כל אדם: "יצר לבו רע מנעוריו" (בראשית ח, כא), אך מחמת 'אימת-העניש' הוא מתגבר בכל-פעם לכבש תאוותו, אך "אוי לו מיצרו, אוי לו מיצרו" (ברכות סא. ערובין יח.) - על-כֵּן הוא מבקש תואנה ועלייה לפרש מאחרי המקום חסוֹשֵׁלוֹם, כדי שיוכל לילך אחרי תאוותיו הרעות חסוֹשֵׁלוֹם.

והעלילות והתואנות שהבעל-דבר מוצא לכל אדם, רבו מספר פי אין מספר, ולכל אחד מוצא עלילות מיוחדות, רבם על-ידי 'הסרון הפרנסה' ומניעות המונעים וכו'.

אך אף-על-פי-כן: נפשו מרה לו, כי יודע שיצטרך לתן דין וחשבון וכו', ועל-כֵּן מתגבר בו הטוב בכל-פעם לשוב להשם-יתברך.

אך בשום דבר אינו מוצא לעצמו עלייה ופטור, כמו על-ידי התחבולה הנ"ל של הבעל-דבר. דהינו: מה שמפילו בדעתו בכל-פעם ומראה לו בכל-פעם פאלו אפס תקנה חסוֹשֵׁלוֹם.

כי הוא רואה בעיניו: שכבר חתר כמה פעמים, ורצה להתקרב אל הקדשה, ונפל אחר-כך, כל אחד כפי מה שנפל, וכן היה כמה פעמים בלי מספר - ועל-כֵּן הוא פטור בעיני עצמו עוד, מלחתר עוד חתירות לשוב להשם-יתברך.

אבל באמת: כל הרעיונים והמחשבות האלה, הם רק 'מעשי בעל-דבר', שמוצא לו עלייה לפרש מאחרי המקום חסוֹשֵׁלוֹם, כדי שילך אחרי תאוותיו חסוֹשֵׁלוֹם.

כי באמת: "אין שום יאוש בעולם כָּלָל", כְּאִשֶּׁר צֶעַק רַבְּנוּ ז"ל "קול גדול ולא יסף" (בזה הלשון: גענואלד! זייט אייך נישט מייאש. ומשך מאד תבת גענואלד' וכו').

כי כל אדם, צריך שיעבר עליו הרבה הרבה קדם שזוכה לכנס אל הקדשה. וכמו "שעבר על אדם הראשון מאה-ושלשים שנה שרצה לשוב" (פרקי דרבי-אליעזר פ"כ; זהר בראשית נה:). ודיקא "בכל אלו הק"ל שנה באו רוחות וחקמו אותו" וכו' (ערובין יח: בראשית-רבה כד, ו; זהר בראשית שם).

ובודאי נחלשה דעתו מאד מאד בכל פעם וכו', ובודאי רצה הבעל-דבר להפילו בדעתו בכל-פעם.

אבל הוא, התגבר פנגדו בכל-עת, ולא הניח דרכי תשובתו שעסק בהם בכל הק"ל שנה, עד שזכה בסוף הק"ל שנה, "להוליד בדמותו בצלמו את שת" (בראשית ה, ג), "שמפניו השתת העולם" (במדבר רבה יד, יא; תקוני-זהר קיב.), ויצאו מפניו האבות ומשה ומשיח וכו'.

ואף-על-פי שחטא 'אדם-הראשון' - עדין צריכין לתקן בכל דור ודור, אף-על-פי-כן אם הוא בעצמו לא היה מתגבר לתקן מה שתקן, היה קשה מאד לתקן, וגם לא היה זוכה למה שזכה.

אבל על-ידי התחזקותו והתגברותו לשוב להשם-יתברך בכל הירידות והנפילות שעברו עליו - זכה שנפטר בשם-טוב, כי "היה כל ימיו צדיק וחסיד גדול" (ערובין יח:).

כי זה עקר הנסיון של האדם: שיתחזק את עצמו בכל הירידות שפעולם רחמנא-לצלן, בכל מה שיעבר עליו.

שתמיד בכל יום ובכל-עת, יתחיל מחדש, וירגיל עצמו ב'שכחה', לשכח מה שעבר עליו, וידמה בדעתו פאלו נולד היום וכו'.

וכמבאר בדברינו, כמה עצות ודרכים נפלאים בענין זהף איך לחזק עצמו בכל-עת, עין-שם, יערב לך לעד.

נט.

(לקוטי-הלכות, שלוחין ג, לג)

כל הנפילות והיאושים של העולם, הוא רק מחמת הרחוק מאמת, שמטעה עצמו לומר: "שאינו יכול עוד לשוב!" כמו שכתוב (איוב טו, כב): "לא יאמין שוב מני

השך" - שאינו מאמין שאפשר לו עדין לשוב מני השך.

וכל-זה מחמת ה'שקר' - כי הוא מבקש לעצמו עליכה לפטר עצמו מעבודת השם-יתברך, כמו שפרש רש"י על פסוק (במדבר יא, א): "ויהי העם כמתאננים" - "מבקשים עליכה איך לפרש מן המקום!" (ספרי בהעלותך כז).

כי כל אדם בטבעו, יש לו רע המונעו מעבודת השם-יתברך, וצריך לסבל צער ויגיעות לשבר זה הרע. ועל-כן הוא מבקש בכל-פעם לפרש עצמו מעבודת השם-יתברך, מחמת הרע שבטבעו.

אבל אף-על-פי-כן "אוי לו מיצרו אוי לו מיצרו" (ברכות סא. ערובין יח.), כי 'אימת-הדין' עליו "מה יעשה ליום פקדה" (ישעיה י, ג).

ועל-כן אין לו שום התנצלות לפרש מהשם-יתברך, רק על-ידי שרואה שמתחיל כמה פעמים להתקרב להשם-יתברך, ואינו יכול לעמד בשום נסיון קל - אזי מוצא לעצמו תרוץ לומר: "מה אעשה? - באמת הייתי רוצה לשוב להשם-יתברך, אבל מה אעשה כי יצרי מתגבר עלי בכל-פעם, ומה אועיל ומה אוחיל עוד, כי כבר נתפסתי בגלות גדול, עד שאי-אפשר לשוב עוד חס-ושלום!"

אבל באמת: כל-זה הוא פתוי היצר-הרע ו'הסתת הבעל-דבר', מעצם הרע שבטבעו - שרוצה לפטר עצמו ולפרש מהשם-יתברך, על-ידי דחיה וטעות זה.

ובאמת הוא מטעה את-עצמו, כי סוף כל סוף מה יהיה בסופו, כי "אין השך ואין צלמות להסתר שם כל פעלי

אם מה שזכה לפעמים להנצל מרע ועברות, ולחטף לפעמים איזה מצוות.

"והאספסף אשר בקרב התאוות האוה, וישבו ויבכו גם בני ישראל" (במדבר יא, ד) - ענין ה'ערב-רב' -

"והאספסף" - אלו 'ערב-רב' שנאספו אליהם בצאתם ממצרים. (רש"י: במדבר-רבה טו, כד)

און" (איוב לד, כב). ובודאי יהיה מכרח לתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש-ברוך-הוא, ולא יותרו לו דבר אחד.

ואם האדם רק חכם מעט, ראוי לו לבלי להניח להטעות את-עצמו, כי באמת "אין שום יאוש בעולם כלל", ואיך שהוא צריך לו לחתור ולחפש ולבקש הצלה ומנוס מעמקי השאלות-החיות ומתחתיו.

ואם הוא רואה: שאף-על-פי שהוא חותר ימים ושנים להשם-יתברך, ועדין לא שב מטעותו - אף-על-פי-כן יהיה עקשן גדול מאד, ויתאחז בעבודתו יתברך בדרך עקשנות, כמו שכתב רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן ח"ב מח): "שצריכין להיות עקשן גדול בעבודת השם-יתברך!"

ויתלה עיניו למרום תמיד: "שיזכה לשוב אליו יתברך, או להנצל מעתה ממה שהוא צריך להנצל כל אחד לפי בחינתו!"

וראוי להאדם הבר-דעת שיהיה מרצה: שאפלו אם לא יפעל בכל עבודתו וטרחו ויגיעו, רק שעל-ידי-זה ינצל פעם-אחת מאיזה עברה גמורה, או הרהור, או תאוה, כל ימי חייו.

דהיננו: שעל-ידי עבודתו ותפלתו והתבודדותו וכו' יזכה: שבסוף ימיו יהיה לו נחסר ונפחת 'עברה אחת'.

היננו: שעל-ידי עבודתו זכה, שעכשו יש לו 'עברה אחת', פחותה מחשבון עוונותיו, מאשר היה לו אם לא היה חותר ומתפלל להנצל מהם - גם זה היה פדאי לו!

כי סוף כל סוף לא נשאר לאדם מכל עמלו ויגיעו מה שעמל וטרח בעולם-זהה, כי

ל

(ח"א כג, בסוף)

"טחול דא לילית, אמא דערב-רב, שחוק הפסיל. מאן פסיל, דא אל אחר וכו'" (תקוני-זהר קמ). - אלו המשקעים במקוון, הם בבחינת "בעצבון תאכלנה" (בראשית ג, יז), שהיא בחינת 'טחול', שהיא בחינת 'עצבות' ו'מרה-שחורה' ו'רבוני דאגות'. והם מקשרים ב'פנים דסטרא-אחרא', "אל אחר" (שמות לד, יד) וכו' - שכל-זה הוא בחינת ה'טחול, אמא דערב-רב, שחוק הפסיל, אל אחר", פנ"ל.

לא

(ח"א לו, ג)

'תאות-נאוף', באה מ'עבירת-דמים', הינו: מ"טחול, לילית, שפחה בישא, אמא דערב-רב" (זהר פנחס רכו: תקוני-זהר טו, קמ. ועוד), 'מלכות-הרשעה'.

ו'מלכותא דשמיא' - הוא בבחינת "גבירתא" (משלי ל, כג; זהר משפטים קיד: ועוד), "אשה יראת ה'" (משלי לא, ל), וכו'.

ובשם-קבל עליו 'על מלכות שמים' באלו הפסוקים "שמע" ו"ברוך שם" - כולל נשמתו ב"ב שבטי י"ה, בחינת: "אשה יראת ה"; ומפריש נשמתו מ'נשמת

עֲרֵב־רֵב, הַבָּאִים מִ"אִשָּׁה זֹנֶה" (ויקרא כא, ז), "שִׁפְחָה בִּישָׂא".

שְׁהִיא בְּבַחֲנִית (בראשית טז, ח): "מִפְּנֵי שְׂרִי גְבַרְתִּי אֲנֹכִי בְּרַחַת" - שְׁהִתְאַוְּהוּ, בִּוְרַחַת וְנִפְרְדַת מִמֶּנָּה.

לב.

(ח"א נטו, ו)

וְדַע: שֵׁישׁ בְּמָה רְשָׁעִים שְׂאָסוּר לְקָרְבָם תַּחַת פְּנֵי עֲבוֹדָתוֹ, כִּי הֵם מוֹרִידִים אֶת הַמְּקָרְבָם מִמְּדֻרְגָתוֹ.

כְּמוֹ שִׁמְצִינוּ גַבִּי 'מִשָּׁה', שִׁקְרָב אֶת הָעֲרֵב־רֵב, וְאַחֲרֵכֶךָ עַל־יַד־יָזָה אָמַר לוֹ הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא (שְׁמוֹת לב, ז): "לָךְ יָד בִּי שַׁחַת עִמָּךְ".

לג.

(ח"א רטו)

וְזֶה הָיָה עֲבוֹדַת מִשָּׁה רַבָּנוּ עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם, כָּל יְמֵי חַיָּיו, וְגַם לְאַחַר מוֹתוֹ, כִּי הִשְׁתַּדַּל לְקָרְבַּת הָעֲרֵב־רֵב, כְּדֵי לַעֲשׂוֹת גְּרִים. וְגַם בְּמוֹתוֹ נִקְבַר "מוֹל בֵּית פְּעוֹר" (דְּבָרִים לד, ו) - כְּדֵי לְהַמְתִּיק הָעֶפּוֹ"ם, כְּדֵי שִׁיְהִיו נֹעֲשִׂין גְּרִים.

לד.

(ח"א רכו)

מָה שֶׁהִרְשָׁעִים עַל־פִּירֵב, מִזְמָרִים נִגְוָנִים שֶׁל יִלְלָה וְעֲצָבוֹת? - כִּי הֵם בְּחִינַת גְּשֵׁמַת עֲרֵב־רֵב, וְאִמָּא דְעֲרֵב־רֵב הִיא 'לִילִית' (תְּקוּנַיִזְהָר קמ), שְׁהִיא מִיְלָלַת תָּמִיד - וְעַל־כֵּן הֵם עוֹשִׂים גְּוָנִים שֶׁל יִלְלָה'.

לה.

(ח"ב ט)

'מְנַהֲיֵגֵי־הַדּוֹר' - הֵם בְּחִינַת 'רוּחַ', כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (בְּמִדְבָר כז, יח):

"אִישׁ אֲשֶׁר רוּחַ בּוֹ". וְיִשְׂרָאֵל הֵם בְּחִינַת 'לְבָא' (זֶהָר פְּנָחִס רכא:).

וְצָרִיכִין 'מְנַהֲיֵגֵי־הַדּוֹר', לְנֹשֵׁב בְּבַחֲנִית 'רוּחָם', עַל כָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם 'לְבָא דְעֵלְמָא' - לְנִפְחָ מֵהֶם הָעֲפָרוֹרִיּוֹת, דְּהֵינּוּ 'מְרַחֲשֵׁחֹרָה' שְׁנוּפֵל עֲלֵיהֶם, שֶׁעַל־יַד־יָזָה אֵינוֹ יָכוֹל הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'לֵב', לְדַלֵּק וְלִבְעוֹר לְהַשִּׁם־יִתְבָּרֵךְ וְכוּ'.

גַּם יֵשׁ 'רְשָׁעִים' שֶׁהֵם בְּחִינַת 'עֲרֵב־רֵב', וְכִשְׁשֵׁם נוֹפְלִים עַל הַלֵּב, דְּהֵינּוּ עַל יִשְׂרָאֵל - זֶה גַם־כֵּן בְּחִינַת 'עֲפָרוֹרִיּוֹת', שֶׁעַל־יַד־יָזָה אֵין יָכוֹל לְבַעֵר כַּנֵּ"ל. וְעַל־כֵּן צָרִיכִין 'מְנַהֲיֵגֵי־הַדּוֹר' לְנִפְחָ הָעֲפָרוֹרִיּוֹת מִן הַלֵּב, דְּהֵינּוּ מִכָּל אֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל.

"וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל בְּלַתִּי אֶל הַמֶּן עֵינֵינוּ" (בְּמִדְבָר יא, ו)

"וְלָמָּה לֹא אָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל הַמֶּן, כְּשֵׁם שֶׁאָמְרוּ עַל הַבְּאֵר' (בְּמִדְבָר כא, ז)?! - אֵלָּא עַל הַמֶּן הָיָה מוֹצִיאֵין 'דְּבָרֵי תַפְלוּת', שְׁנֹאֲמַר (בְּמִדְבָר יא, ו): "וְעַתָּה נִפְשָׁנוּ יִבְשָׁה אֵין כָּל".

אָמַר הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא: אֵינִי מִבְּקֹשׁ לֹא 'תַרְעוּמוֹתֵיכֶם' וְלֹא 'קְלוּסֵיכֶם', לְפִיכֶךָ לֹא נִתֵּן לָהֶם רְשׁוּת לִזְמַר 'שִׁירָה', אֵלָּא עַל הַבְּאֵר, מִפְּנֵי שֶׁהָיָה מְחַבְּבִין אוֹתָהּ, שְׁנֹאֲמַר (שָׁם כא, ז): "עַל־יִ בְּאֵר עֲנֵנוּ לָהּ". (שְׁמוֹת־דְּבָרָה כה, ז)

לו.

(סְפָר־הַמִּדּוֹת, אֲכִילָה ח"ב טו; נְגִינָה ח"ב ה)

מָה כְּשֶׁאָדָם שׁוֹתֵה, מִתְחִיל לְזַמֵּר וּלְנַגֵּן, וְלֹא כֵן בְּאֲכִילָתוֹ - מִחֲמַת שֶׁאָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל הַבְּאֵר' (בְּמִדְבָר כא, ז), וְלֹא אָמְרוּ 'שִׁירָה' עַל הַמֶּן. (הָרַב מִטְשֶׁעְהָרִין ז"ל צִין לְהַמְדָּרֵשׁ הַנֵּ"ל).

"וְהָמֵן כְּזָרַע גֵּד הוּא" (במדבר יא, ז)

לז.

(ח"א כט, ה"ט)

בְּזָה תִּלְוִי פְרִנְסָה בְּלִי טָרַח, בְּחִינַת מֶן, לָחֶם מִן הַשָּׂמִימִים" (שמות טז, ד) - עַל-יְדֵי תְּקוּנַת-הַכֶּלֶלִי, תְּקוּנַת-הַבְּרִית.

וְזָה (במדבר יא, ז): "וְהָמֵן כְּזָרַע גֵּד הוּא," זָרַע גֵּד, דָּא טְפַח חוֹרְתָא" (תקוני-זהר
נד.) - כִּי 'פְּרִנְסָה' שֶׁהוּא בְּטָרְחָא וּבִכְבֻּדוֹת, הוּא מִחֲמַת שְׁלֵא תִקֵּן תְּקוּנַת-הַכֶּלֶלִי, תְּקוּנַת-הַבְּרִית. כִּי "מֶן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּנַהֲמָא, עֲנִיּוֹת רִדְף אֲבַתְרָה, כָּל-שִׁכּוֹן מֶן דְּזָרַק פְּרוּרִין דְּמִחָא" (זהר פנחס רמד.).

וְעַקֵּר תְּקוּנֵי שֶׁל הַמְּשָׁא-וּמְתָן: שִׁיכּוֹן בְּכָל הַלּוּד וְהַלּוּד, וּבְכָל דְּבוּר וְדְבוּר, שֶׁהוּלָךְ וּמְדַבֵּר בְּשַׁעַת הַמְּשָׁא-וּמְתָן, שֶׁפּוֹנֵתוֹ: "כְּדֵי שִׁירוּיָח כְּדֵי שִׁיתָן צְדָקָה".

וְזָה הוּא בְּחִינַת תְּקוּנַת-הַכֶּלֶלִי שֶׁל הַדְּמִיּוֹת - כִּי הַצְּדָקָה הוּא בְּחִינַת 'כֶּלֶלִיּוֹת הַגִּידִין, בְּבְחִינַת (הושע י, יב): "זָרְעוּ לָכֶם לְצְדָקָה", בְּבְחִינַת "זָרַע גֵּד, הוּא טְפַח חוֹרְתָא" - שְׁעַל-יְדֵי הַתְּקוּנָה הַזֶּה נִתְרוֹמַם הַמִּחִין, בְּבְחִינַת (תקוני-זהר קכט.): "מִחָא חוֹרְתָא כְּכִסְפָּא".

"שְׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" (במדבר יא, ח)

וְאֵינּוֹן דְּלֵא אֲשַׁתְּכַחוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא, מַה כְּתִיב בְּהוּ (במדבר יא, ח): "שְׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ". מֵאִי "שְׂטוּ" - "שְׂטוּתָא" הוּוּ נִסְבֵּי לְגַרְמִייהוּ, בְּגִין דְּלֵא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. מַה כְּתִיב בְּהוּ (שם): "וְטָחְנוּ בְּרַחִים אוֹ דָּכוּ בְּמִדְכָה" וְגו'. מֵאֵן אֲטָרַח לֹוֹן כָּל הָאִי? - אֵלֵא דְאֵינּוֹן לֵא הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. [וְאוֹתָם שְׂלֵא נִמְצְאוּ בְּנֵי אֲמוּנָה, מַה כְּתִיב בָּהֶם: "שְׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ". מַה זֶה "שְׂטוּ" - "שְׂטוּת" הֵי לֹוֹקְחִים לְעַצְמָם, מִשּׁוּם

שְׂלֵא הֵי בְּנֵי אֲמוּנָה. מַה כְּתִיב בָּהֶם: "וְטָחְנוּ בְּרַחִים, אוֹ דָּכוּ בְּמִדְכָה" וְגו'. מִי הִטְרִיחַ אוֹתָם לְכָל-זֶה? - אֵלֵא שְׂהֶם לֵא הֵי בְּנֵי אֲמוּנָה]. כְּגוּוֹנָא דָּא: אֵינּוֹן דְּלֵא מְהִימְנֵי בֵיהּ בְּקוּדְשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא, לֵא בְּעָאן לְאִסְתַּבְּלֵא בְּאַרְחוּי, וְאֵינּוֹן בְּעָאן לְאִטְרַחֵא גְרַמִּייהוּ כָּל יוֹמָא בְּתַר מְזוּנָא, יִמְמָא וְלִילֵי, דְּלִמָּא לֵא סְלִיק בִּידֵיהוּ פִּתְא דְּנַהֲמָא. מֵאֵן גְּרַיִם לֹוֹן הָאִי. בְּגִין דְּלֵאוּ אֵינּוֹן בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. [כְּמוֹ זֶה: אוֹתָם שְׂלֵא מְאִמְנִים בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לֵא רוּצִים לְהַסְתַּכֵּל בְּדְרָכֵי, וְהֵם רוּצִים לְהַטְרִיחַ אֶת-עַצְמָם כָּל יוֹם, אַחַר מְזוּן יוֹם וְלִילָה, אוֹלֵי לֵא יַעֲלֶה בְּיָדָם פֶּת לָחֶם. מִי גְרַם לָהֶם אֶת זֶה? - מִשּׁוּם שְׂאִינָם בְּנֵי אֲמוּנָה].

אוּף הַכָּא: "שְׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" - "שְׂטוּ בְּשְׂטוּתָא" דְּגַרְמִייהוּ, וּבְעָאן לְאִטְרַחֵא עַלֵיהּ, הֵדָא הוּא דְּכַתְיִב: "וְטָחְנוּ בְּרַחִים". בְּתַר כָּל טְרַחֵא דָּא, לֵא סְלִיק בִּידֵיהוּ, אֵלֵא דְּכַתְיִב (שם): "וְהִיָּה טַעֲמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁת הַשָּׁמֶן", וְלֵא יִתְיַיר. מֵאֵן גְּרַיִם לֹוֹן הָאִי? - בְּגִין דְּלֵאוּ הוּוּ בְּנֵי מְהִימְנוּתָא. [אֵף כָּאן: "שְׂטוּ וְלָקְטוּ" - שְׂטוּ בְּשְׂטוּת שֶׁל עַצְמָם, וְרוּצִים לְהַטְרִיחַ עַלֵיו. זֶהוּ שְׂכַתּוּב: "וְטָחְנוּ בְּרַחִים". אַחַר כָּל הַטְרַחָה הַזֶּה, לֵא עָלָה בִּידֵיהֶם, אֵלֵא שְׂכַתּוּב: "וְהִיָּה טַעֲמוֹ כְּטַעַם לֶשֶׁת הַשָּׁמֶן", וְלֵא יוֹתֵר. מִי גְרַם לָהֶם אֶת זֶה? - מִשּׁוּם שְׂלֵא הֵי בְּנֵי אֲמוּנָה. (זהר בשלח סב: סג.)

לח.

(ח"א ל, ד)

עַל-יְדֵי אֲהַבַת מְמוּזִין, נוֹפֵל לְאַפְמָא דְּסַטְרָא-אַחְרָא, בְּחִינּוֹת (תקוני-זהר קכד, קלד.): "שִׁפְתָאֵי פְּתִיא אַפְמָא", מְרַה-שְׁחוּרָה, בְּחִינּוֹת (בְּרַאשִׁית ג, יז) "בְּעַצְבוֹן תֵּאבְלָנָה".

וְנוֹפֵל לְעַגּוּלָא וְסִבּוּבִים מְסַטְרָא-אַחְרָא, בְּחִינּוֹת (תהלים יב, ט): "סִבִּיב רְשָׁעִים יִתְהַלְכוּן" - שְׂמַתְאָנָה וּמְשַׁתּוּקָא אַחַר הַמְּמוּזִין, בְּחִינּוֹת (במדבר יא, ח): "שְׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשְׂטוּתָא" (זהר בשלח סב:) - הַפֶּךְ הַחֲכֵמָה.

לט.

(ח"א נו, ו)

כְּפִי הַגְּדֻלַת הַדְּעַת, כֵּן הַפְּרִנְסָה בְּנִקְל, כִּי 'פְּרִנְסָה בְּנִקְל' תּוֹלָה בְּדְעַת, כְּמוֹ שְׂכַתּוּב (במדבר יא, ח): "שְׂטוּ הָעַם וְלָקְטוּ" - "בְּשְׂטוּתָא" (זהר בשלח סב:).

ועקר הפגם שנפל מה'דעת' מבחינת 'אדם',
לבחינת 'בהמה' לבחינת 'רוח-שטות'.

ועל-ידי 'תקון-הספירה' - זוכין "לטהר
עצמנו מקלפותנו ומטמאותנו",
מכל ה'רוח-שטות של העונות'.

והעקר: על-ידי שיודעין ומכוננים על-ידי
ה'צדיק-האמת', שגם שם בתוך
ה'רוח-שטות' בעצמו, נעלם השם-יתברך,
כי יש שם ניצוצות אלהותו יתברך המחין
אותם, שזה עקר הפגם של העונות, שהוריד
'ניצוצות-קדושות' באלו, ל'מקומות-מטנפים'
באלו.

זוה עקר התקון: ב'שיודע ומאמין, שיש
שם 'ניצוצות-קדושים' שהם חיות
אלוקותו יתברך, ומדבק את-עצמו להשם-
יתברך גם משם, כנ"ל.

עד שנתעורר ושב להשם-יתברך מכל
מקום שהוא, עד ש'מלקט ומברר בכל
יום כמה ניצוצות שעולין 'אד"ם', שהם
שבע פעמים 'אד"ם' שעולין 'שט"ו'.

עד שמהפך בחינת 'שט"ו', בחינת
'שטות', בחינת (במדבר יא, ח): "שטו
העם ולקטו", "בשטותא" (זהר בשלח סב:) -
מהפך הכל לבחינת 'אדם', שהוא בחינת
'דעת', בחינת 'רצון', שהוא בחינת 'מה'.

והכל על-ידי ה'דעת של הצדיק-האמת,
שמאיר בלב כל אחד ואחד כי עדין
השם עמו וכו'.

מב.

(לקוטי-הלכות, שבת ג, א)

עקר ה'ארת-הדעת' הוא ב'שבת', כי
"שבת הוא בחינת דעת" (פרי-עץ-חיים,

כי כל מי שחסר 'דעת' ביותר, יגע וטורח
אחר ה'פרנסה' ביותר. וגם לפי הגדלת
הדעת, כן נתרבה ה'שלוש' וכו', ועל-כך
ה'פרנסה' בנקל, בבחינת (תהלים קמז, יד):
"השם גבולך שלום, חלב הטים ישביעך".

מ.

(ח"א קיט)

שבת' - הוא בחינת 'דעת', כי כל 'ימות
החל' פתיב (במדבר יא, ח): "שטו
העם ולקטו" - "בשטותא" (זהר בשלח סב:).
אבל ב'שבת' נמשך ה'דעת' לכל אחד.

זוה שאמרין המבקרים להחולה (כש'מבקרים
בשבת): "יכולה היא שתרחם" (שבת יב).

הינו: שה'שבת' שהוא בחינת 'דעת' -
"יכולה שתרחם", לשון 'נוכח'.
הינו: שתרחם אתה, שיהיה לך 'רחמים' על
אחרים, על-ידי ה'דעת' שיש לך מבחינת
'שבת'.

וכיון שיהיה לך 'רחמים', בודאי ירחמו
עליך מן-השמים - כי "כל המרחם
על הבריות, מרחמין עליו" (שבת קנא:).

מא.

(לקוטי-הלכות, נטילת-ידיים לסעודה ו, לו)

כתוב בכונות ספירה (פרי-עץ-חיים, ספירת-
העמר פ"ו): "שצריכין לכון בכל יום,
לברך הש"ך ניצוצין, להמשיך מ"ה'
ניצוצות בכל יום שעולים 'אד"ם', עד
שבשבעת ימי השבוע יהיה נשלם הש"ך
ניצוצין, שהם שבע פעמים 'אד"ם',
ב'מטריא' 'שט"ו', והה"א של השם" וכו'.

הינו: כי ידוע, שכל עבודת האדם, לברך
הניצוצות הקדושים שנפלו בין
הקלפות וה'רוח-שטות' על-ידי עונותיו,

שַׁעֲרֵה־שַׁבַּת פ"ח), בְּחִינַת (שְׁמוֹת ל"א, יג): "לָדַעַת פִּי אֲנִי ה' מְקַדְּשֶׁכֶּם".

כִּי 'שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל', הֵם בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר י"א, ח): "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ", "בְּשִׁטּוֹתָא" (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ ס"ב).

וּבְשִׁבְת' מֵאִיר ה'דַּעַת', בְּחִינַת (דְּבָרִים ד', ל"ח): "אַתָּה הָרַאתָ לָדַעַת פִּי ה' הוּא אֱלֹהִים". כִּי עֶקֶר ה'הִתְגַּלּוּת וְדַבְּקוֹת אֵלֶּקוֹת' הוּא בְשִׁבְת', כִּי "בֵּיה בְיוֹמָא יִשְׂרָאֵל מֵתֵאֱחָדִין בֵּיה בְּמִלְכָּא" וְכוּ' (זֶהָר יִתְרוֹ צ"ד).

מ.ג.

(לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, שַׁבַּת ג', ז)

"כָּל הַשּׁוֹמֵר שַׁבַּת כִּהְלַכְתּוֹ, מוֹחֲלִין לוֹ כָּל עֲוֹנוֹתָיו" (שַׁבַּת ק"ח).

כִּי כָּל הָעֲוֹנוֹת, הֵם מ'הַסְּרוּן־הַדַּעַת', מִבְּחִינַת "רוּח־שִׁטּוֹת" (סוּטָה ג'), שֶׁזֶהוּ בְּחִינַת פְּגַם כָּל ה'ל"ט מְלָאכוֹת', שֶׁהֵם בְּחִינַת (בַּמִּדְבָּר י"א, ח): "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ", "בְּשִׁטּוֹתָא" (זֶהָר בְּשִׁלּוּחַ ס"ב), שֶׁהֵם בְּחִינַת 'זִהְמַת־הַנְּחָשׁ', שֶׁמִּשָּׁם בָּאִים כָּל הָעֲוֹנוֹת, כִּידוּעַ.

אַבֵּל כְּשֶׁזּוֹכִין ל'קִדְשַׁת־שַׁבַּת', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'הָאֲרֵת־הַרְצוֹן', בְּחִינַת 'הָאֲרֵת־הַדַּעַת' שֶׁמֵּאִיר ה'צַדִּיק־שֶׁבַדוֹר', וּמְצִיל אֶת יִשְׂרָאֵל מ'עֲוֹנוֹת' - עַל־יְדֵי־זֶה זּוֹכִין לְהַמְשִׁיךְ 'קִדְשַׁת־שַׁבַּת' ל'שֵׁשֶׁת יָמֵי הַחֹל', לְקַדֵּשׁ וּלְטַהֵר וּלְזַבֵּךְ אֶת בְּחִינַת ה'ל"ט מְלָאכוֹת' מ'זִהְמַת־הַנְּחָשׁ' - כִּי זּוֹכִין שִׁיְהִיָּה ה'ל"ט מְלָאכוֹת', בְּבְחִינַת (ישעיה כו, יט): "ט"ל אֲזֵרֶת" וְכוּ' (לְקוּטֵי־מוֹהָרֵן ח"א י"א).

וְעַל־יְדֵי־זֶה נִתְבַטְּלִין וְנִמְחָלִין כָּל הָעֲוֹנוֹת הַבָּאִים מִשָּׁם, מִבְּחִינַת 'ל"ט מְלָאכוֹת', כִּי זּוֹכִין לְקַדֵּשׁ אֶת ה'ל"ט

מְלָאכוֹת', בְּבְחִינַת 'ט"ל אֲזוּרוֹת', שֶׁהוּא הַהֶפֶךְ מְעוֹנוֹת.

"כָּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֵּינֶק" (בַּמִּדְבָּר י"א, יב)

מ.ד.

(ח"א נ"ד, ג)

'צַדִּיק' ו'כִּנְסַת־יִשְׂרָאֵל' - הֵם בְּחִינַת 'מִשָּׂא־וּמְתָן'.

ה'צַדִּיק' נִקְרָא 'מִשָּׂא', כִּי הוּא נוֹשֵׂא אֶת הָעוֹלָם, "כָּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֵּינֶק" (בַּמִּדְבָּר י"א, יב).

[לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, פְּרִיקָה וְטַעֲנִינָה א, ב: "כִּי הַצַּדִּיק מְנַשֵּׂא וּמְרִים כָּל הַנְּפִילוֹת"].

וְהוּא נוֹשֵׂא כָּל הַבְּרָכוֹת, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מִשְׁלֵי י, ו): "וּבְרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק", כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים כ"ד, ה): "יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת ה'". וְהוּא נוֹשֵׂא ה'טַפָּה זְרַעִיית' שֶׁל כָּל הַנְּשִׂמוֹת, בְּבְחִינַת (שִׁם קכ"ו, ו): "נִשְׂא מִשְׁךְ הַזָּרַע", וּמִשְׁפִּיעַ ל'כִּנְסַת־יִשְׂרָאֵל', וְהִיא נּוֹתֶנֶת לְכָל הָעוֹלָם.

וְעַל־שֵׁם־זֶה נִקְרָאת 'כִּנְסַת־יִשְׂרָאֵל' מִתָּן - עַל־שֵׁם (מִשְׁלֵי ל"א, טו): "וְתָתֵן טָרֶף לְבֵיתָהּ וְחֶק לְנַעֲרֹתֶיהָ".

וְיַחֲוֹד שֶׁל צַדִּיק וְכִנְסַת־יִשְׂרָאֵל נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי 'מִשָּׂא־וּמְתָן' וְכוּ'.

מ.ה.

(יְמֵי־מוֹהָרֵן ח"א ב)

בְּשִׁנַּת תַּקס"ב בְּחֹדֶשׁ אֵלוּל, זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְאֲדוֹנָי־מִוִּרְנוֹ־וְרַבֵּנוּ הַקָּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, הָרַב הָאֱמֵת, מִוִּרְנוֹ רַבֵּי נַחֲמָן זְכַר־צַדִּיק־וְקָדוֹשׁ־לְבָרָכָה. וְהוּא אָחִז בְּיַדִּי

וְקָרַבְנִי בְרַחֲמָיו הַמְרַבִּים, וְנָשָׂא אוֹתִי
 "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיִּנְקָה" (במדבר יא, יב).

הַגְּדוּלָּה, וְעַל־יְדֵי־זֶה: הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מוֹשִׁיט
 יָדוֹ וּמְכַסֶּה עָלָיו, וְנִצּוֹל מִשׁוֹנְאִים.

"הֲצֵאן וּבָקֵר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם, אִם אֵת
 כָּל דְּגֵי הַיָּם וְכוּ', הִיד ה' תִּקְצֹר" (במדבר יא, כב-כג)

"וְתַנַּח עֲלֵהֶם הַרוּחַ וְהֵמָּה בִּפְתָבִים" (במדבר יא, כו)

מו.

(ח"א רכא)

עַל־יְדֵי שְׁנוֹתַנִּין מְעֻשָׂר, נִצּוֹל מִשׁוֹנְאִים
 - כִּי הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ מְכַסֶּה אוֹתוֹ
 בְּיָדוֹ וּמְצִילוֹ, כִּי "הָאֱלֹקִים יִבְקֹשׁ הַנְּרַדָּף"
 (קהלת ג, טו), "וְאִפְלוּ צְדִיק רוּדָף אֶת הַרְשָׁע"
 (ויקרא רבא כז, ה).

וְעַל־יְדֵי מְעֻשָׂר, נַעֲשֶׂה בַּחֲנִיַּת "יָד
 הַגְּדוּלָּה", כִּי "יָד הַגְּדוּלָּה" הוּא
 בַּחֲנִיַּת הַסְּתַפְקוּת, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (במדבר יא,
 כב): "הֲצֵאן וּבָקֵר יִשְׁחַט לָהֶם וּמִצָּא לָהֶם,
 אִם אֵת כָּל דְּגֵי הַיָּם וְכוּ' וּמִצָּא לָהֶם",
 וְתַרְגָּם אוּנְקְלוֹס: "הִי־סַפֵּק לְהוֹן", וְהַשִּׁיבוּ
 הַשֵּׁם־יִתְבָּרַךְ (שם יא, כג): "הִיד ה' תִּקְצֹר".
 נִמְצָא: שֶׁבַּחֲנִיַּת "יָד הַגְּדוּלָּה", הִיא יְכוּלָּה
 לְהַסְפִּיקָם.

וְעַל־יְדֵי מְעֻשָׂר הוּא בַּבַּחֲנִיַּת הַסְּתַפְקוּת
 - כִּי "אֵין אָדָם מֵת וְחַצִּי תַאֲוֹתוֹ
 בְּיָדוֹ" (קהלת רבא ג, יג), כִּי "יֵשׁ לוֹ מָנָה מִבְּקֹשׁ
 מְאֹתִים" וְכוּ' (שם), וְכָל מַה שֵּׁיֵשׁ לוֹ אֵין
 מְסַפִּיק לוֹ.

אָבֵל בְּמְעֻשָׂר כְּתִיב (מלאכי ג, י): "הֵבִיאוּ אֵת
 כָּל הַמְעֻשָׂר אֶל בֵּית הָאוֹצֵר וּבַחֲנוּנֵי
 נָא בְּזֹאת וְכוּ', עַד בְּלֵי דֵי", וְדָרְשׁוּ רַז"ל (שבת
 לב:): "עַד שֶׁיִּבְלוּ שְׁפֹתוֹתֵיכֶם מִכּוֹמֵר דֵּי".

נִמְצָא: שֶׁעַל־יְדֵי מְעֻשָׂר, נַעֲשֶׂה בַּחֲנִיַּת
 הַסְּתַפְקוּת, שֶׁהוּא בַּחֲנִיַּת "יָד

מז.

(ח"א סא, ב)

עַל־יְדֵי שְׁמִסְמִיכִין רַבִּי שְׂאִינוֹ־הַגּוֹן -
 נַחֲלֵשׁ 'פְּתַב־יְדֵנוּ' וְאֵין לוֹ שׁוּם
 תִּקְוָה, וְנוֹתַנִּין פֶּחַ בְּכַתְּבֵי־דָם וְכוּ'.

כִּי ה'סְמִיכָה' שְׁפוּמְכִין אֶת הָרַב, וְה'פְּתַב',
 הֵם מְבַחֲנֵה אַחַת - כִּי ה'סְמִיכָה'
 בְּיָדִים, כְּמוֹ שֶׁפָּתוּב (דברים לד, ט): "וַיְהוֹשֻׁעַ
 בֶּן נוּן מָלֵא רוּחַ חֲכָמָה, כִּי סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת
 יָדָיו עָלָיו".

כִּי ה'פְּתַב' הוּא גַם־כֵּן מְבַחֲנֵת 'חֲכָמָה', כִּי
 אוֹתִיּוֹת הַפְּתַב, בָּהֶם נִבְרְאוּ כָּל
 הָעוֹלָמוֹת וְכוּ'.

כִּי יֵשׁ בְּכָל אוֹת וְאוֹת 'חֲכָמָה', שֶׁחִיבָה
 חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ: "שֶׁהָאוֹת הַזֹּאת יִהְיֶה
 בְּתַמוּנָה זֹאת, וְעַל־יָדוֹ יִהְיֶה נִבְרָא זֶה הָעוֹלָם
 בְּזֹאת הַתַּמוּנָה, וְלֹהֲתַנְהַג בְּאוֹתוֹ הַהֲנַהֲגָה!" -
 וְכֵן שָׂאֵר הָעוֹלָמוֹת וְכוּ'.

וּכְשֶׁהַחֲכָם הָרְאוּי לְסְמִיכָה נִסְמָךְ בְּשֵׁם
 'רַבִּי' - אֲזִי עַל־יְדֵי ה'סְמִיכָה'
 שְׂאִזִּי מְקַבֵּל חֲכָמָתוֹ מְבַחֲנֵת "יָד ה'" - מְבִיא
 הָאָרֶה וְכַח בְּכַתְּבֵי־דָנוּ, שֶׁהוּא גַם־כֵּן
 מְבַחֲנֵת 'חֲכָמָה'.

בַּבַּחֲנִיַּת (דברים הימים א כח, יט): "הַפֶּלַע בְּכַתֵּב
 מִיַּד ה' עָלָי הַשְּׂפִיל" - שֶׁעַל־יְדֵי
 הַשְּׂפִיל שֶׁמְקַבֵּל מִיַּד ה', שֶׁזֶה בַּחֲנִיַּת 'סְמִיכָה',
 עַל־יְדֵי־זֶה מְבִיא הָאָרֶה וְכַח בְּכַתֵּב.

וְזֶה בַּחֲנִיַּת (במדבר יא, כו): "וְתַנַּח עֲלֵיהֶם
 הַרוּחַ וְהֵמָּה בִּפְתָבִים" - שֶׁעַל־יְדֵי

שנסמכו אז וקבלו ה'רוח-הכמה' - על-ידי-
זה הביאו הארה "בפתובים" - הינו: בכתב-
ידנו.

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה -
אדוני משה בלאם" (במדבר יא, כד-כה)

מת.

(ח"א צד)

יש מקום למעלה שנקרא "אלדד
ומידד" [סוד שני דדים ושדים המוזגים החלב],
שמשם השפע יורד לעולם.

כי השני אותיות א"ל [של השם אלקים]
שמתחלק לשנים - האותיות א"ל הולכות לצד
הזמין, בסוד "חסד אל כל היום" - הם ד"ד [ונעשה
אלד"ד].

והשני אותיות מ"י [לצד שמאל] - הם ד"ד
[ונעשה מיד"ד - כי מ"י הוא קו שמאל, נ'
שערי בינה].

וה'שפע' נקראת ה' [אות ה' המפסקת בין א"ל
ובין מ"י, הוא סוד צנור החלב הנמשך
באמצע בין הדדים], כמו שכתוב (בראשית מז, כג):
"ה"א לכם זרע" - ונשלם השם 'אלקי"ם'
משלים (לקוטי-תורה להאריז"ל פרשת בהעלותך, עיר-
שם).

אך לפעמים יש בעוונותינו הרבים
'הסתלקות השפע', ונעשה מן ה"א
דל"ת, על-שם "דלית לה מגרמה כלום"
(זהר וישב קפא. - עץ-חיים, שער ו פרק ח; שער ח
פ"ה; ועוד). וצריך בלא-אחד מישראל לזרז
עצמו: "שיעשה מן הד' ה'!"

כי קדם בריאת-העולם, השם-יתברך עדין
וקשט עצמו בתפלתן ובמעשים-

טובים של צדיקים, שימשלו בתפלתם
ויפעלו כל מה שירצו.

ובל-אחד מישראל יכול לבוא למדרגה זו
למשל בתפלתו, אלא שיש שני
מניעות:

(א) האחת - קדם התפלה: הינו: שעומד
להתפלל בגדלות, שהוא מיחס גדול,
או מחמת שהוא עמל ויגע בעבודת הבורא.

רק צריך לשפח כל זאת, ויהיה נדמה לו
כאלו היום נברא והוא יחיד בעולם.

(ב) והמניעה השנית - היא בתוך התפלה:
שנופלים לו מחשבות-זרות בתפלתו,
וצריך לשבר המחשבות-זרות, על-ידי
מחשבות-קדושות של התפלה.

וכשמתפלל בשתי בחינות אלו - בא לידי
ענוה ושפלות, ונמשך
ה'ראה' שנקראת 'מלכות'. נמצא: שיש
להתפלה בחינת 'ממשלה'. וזה תענוג
השם-יתברך, ונתמלא רצון הבורא.

ומה מתחלה שלא היה התענוג הזה, רק
שצפה למרחוק שיהיו צדיקים
שיתפללו באפן זה, ומזה התענוג "נברא
העולם בעשרה מאמרות" (אבות פ"ה מ"א) -
כל-שכן עכשו שבא התענוג הזה, שהשם-
יתברך מחדש את עולמו בעשרה-מאמרות,
כמו שכתוב (תפלת שחרית): "ובטבו מחדש
בכל יום תמיד מעשה בראשית".

ועשרה מאמרות הנ"ל - הם יו"ד. יו"ד
וד' הנ"ל - נעשה ה'. ועשרה-
מאמרות נמשך מ'הסד', שנאמר (תהלים פט,
א): "אמרת" - דהינו: ה'מאמרות' - "עולם
הסד יבנה". ו'הסד' נקרא 'אל', שנאמר (שם
נב, א): "חסד אל כל היום" (פנ"ל בדברי האריז"ל).

וְזָהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק (תהלים פג, ב): "אֱלֹקִים
 אֵל דָּמִי לֶךְ" - הִינּוּ: בְּשֵׂאתָה רוּאָה
 שְׁמֵשׁ אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אוֹתוֹת 'א' לֶךְ דָּמִי'
 - דְּהִינּוּ: שְׁנַעֲשֶׂה מִן הַה' ד'.

אָמַר לֶךְ: "אֵל תִּהְיֶה וְאֵל תִּשְׁקַט אֵל" -
 שְׁתִּרְאֶה שְׁתַּעוֹרֵר בְּחִינּוֹת "אֵל", עַל-
 יְדֵי הַתְּפִלָּה בְּשֵׁתִי בְּחִינּוֹת הַנ"ל, וְתַעֲשֶׂה עַל-
 יְדֵי־יָדָה מִן הַד' ה' בְּנ"ל - וְנַעֲשֶׂה 'א' ל'
 בְּחִינַת ד'ד', ו'מ"י בְּחִינַת ד'ד'. וְה' הִיא
 הַשְּׁפַע.

מ.ט.

(ח"ב א, ו-ז)

עַל-יְדֵי בְּנִין יְרוּשָׁלַיִם, דְּהִינּוּ: תִּקְוִן
 שְׁלֵמוֹת הִירָאָה שְׁבֵלֵב' - נִבְרָא
 מְלֶאכֶד שְׁמִשְׁפִּיעַ נְבוּאָה לְכַל־הַנְּבוּאָה'.

אֲךְ צָרִיךְ לָזַהַר מְאֹד מִהַתְּמַנּוּת, כִּי
 מִפְּסִיד הַשְּׁפַעַת הַנְּבוּאָה, בְּחִינּוֹת
 הַמְּלֶאכֶד הַנַּעֲשֶׂה עַל-יְדֵי הִירָאָה'.

וְזָה שְׂאֵמֵר יְהוֹשֻׁעַ לְמֹשֶׁה כְּשֶׁנֶּאֱמַר לוֹ
 (בַּמִּדְבָּר י"א, כז): "אֲלֹדֵד וּמִיִּדֵד מִתְּנַבְּאִים
 בְּמַחְנֶה" - "אֲדַנִּי מֹשֶׁה כֹּלָאם" (שם י"א, כח).
 פִּרְשׁ רַש"י: "הֵטַל עֲלֵיהֶם צָרְכֵי צַבוּר וְהֵם
 כָּלִים" וְכוּ' (סִנְהֶדְרִין יז). - כִּי 'צָרְכֵי צַבוּר' הִינּוּ
 הַתְּמַנּוּת, מְכַלָּה וּמִפְּסִיד הַנְּבוּאָה' - כִּי
 נַעֲשֶׂה מֵאוֹתוֹת מְלֶאכֶד, כֹּלָא"ם'.

"וְהִתְדַבֵּר מְרִים וְאֶהְרֵן בְּמֹשֶׁה וְגו' - וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
 עָנָו מְאֹד מִכֹּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה"
 (בַּמִּדְבָּר י"ב, א-ג)

נ.

(ח"א ד, ז)

ה'תְּלַמִּיד-חֶכֶם' - הוּא בְּחִינַת מֹשֶׁה,
 שְׁמֵשׁ עֲצָמוֹ כְּשִׁירִים

(רַאש־הַשָּׁנָה יז), כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בַּמִּדְבָּר י"ב, ג):
 "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד".

וְעַל-יְדֵי־זָה נִקְרָא אִישׁ חֶכֶם, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב
 (אִיּוֹב כח, יב): "וְהַחֶכְמָה מֵאִין
 תִּמְצֵא" (עֵינן סוּטָה כ"א). וְכֵּן יֵשׁ כַּח לְתַלְמִיד-
 חֶכֶם לְכַפֵּר, כְּמוֹ שְׁנֶאֱמַר (מְשָׁלֵי טז, יד): "וְאִישׁ
 חֶכֶם יִכְפֶּרנָה".

וּבְשֵׁבִיל-זָה כְּשֶׁהַתְּפִלָּל מֹשֶׁה עַל חֵטָא
 הַעֲגָל, אָמַר (שְׁמוֹת לב, לב):
 "אִם תִּשָּׂא חַטָּאתֶם, וְאִם אֵין מַחְנֵי נָא".

כִּי זֶה מִן הַנִּמְנָע, שְׁלֵא יָבוֹא לְאָדָם אִיזָה
 גְּדֻלוֹת' כְּשֶׁשׁוּמַע שְׁמִסְפָּרִין 'שְׁבָחוּ',
 כְּלִשְׁכֹן כְּשֶׁמְלֶכְךָ גְּדוֹל מְשַׁבַּח וּמְפָאֵר אֶת
 הָאָדָם - אֲזִי בּוֹדָאֵי מִן הַנִּמְנָע שְׁלֵא יָבוֹא לוֹ
 אִיזָה גְּדֻלוֹת'.

אֲבָל צָרִיךְ לָזַהַר בְּטוֹל כָּל הַרְגָּשׁוֹתָיו
 וְחִמְרִיוֹתָיו - אֲזִי יָכוֹל הָאָדָם לְשַׁמַּע
 שְׁבָחוֹ וְלֹא יָבוֹא לוֹ שׁוּם גְּדֻלוֹת.

כְּמוֹ מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ שְׂרָאָה כְּתוּב בַּתּוֹרָה:
 "וַיִּדְבֹר ה' אֵל מֹשֶׁה", וַיֵּאמֶר ה' אֵל
 מֹשֶׁה, וַיִּשְׂרָאֵל קוֹרְאִין בְּכָל יוֹם בַּתּוֹרָה
 שְׁבָחוֹ שֶׁל מֹשֶׁה, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ מְסַפֵּר לָהֶם
 שְׁבָחוֹ, וְלֹא הָיָה לְמֹשֶׁה שׁוּם הַתְּפָאֲרוֹת
 וְגְדֻלוֹת מְזָה, כְּמוֹ שְׁכַתּוּב: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה
 עָנָו מְאֹד".

וּבּוֹדָאֵי עַל-יְדֵי עֲנוּתְנוּתוֹ, הָיָה כַּח בֵּיד
 מֹשֶׁה לְכַפֵּר עוֹוֵן-הָעֲגָל, כְּמוֹ
 שְׁכַתּוּב: "וְאִישׁ חֶכֶם יִכְפֶּרנָה".

וְזָה שְׁטַעַן מֹשֶׁה: "וְאִם אֵין" - הִינּוּ אִם
 לֹא תִשָּׂא חַטָּאתֶם' - בָּזָה אֶתָּה מְרָאָה,
 שְׂאִין לִי כְלִיכָךְ עֲנִיווֹת' שְׂאוּכַל לְכַפֵּר לָהֶם
 עוֹוֹן הָעֲגָל.

בְּכֵן בְּקִשְׁתִּי: "מַחְנֵי נָא" - כְּדֵי שְׁלֵא
 אֶכְשַׁל בְּגְדֻלוֹת, שְׂאֵנִי רוּאָה וְשׁוּמַע

בְּכֹל יַעַת סִפּוּר שְׁמִי וְשִׁבְחִי בַתּוֹרָה, כִּי מִי יוּכַל לַעֲמֹד בְּזֶה שִׁישְׁמַע סִפּוּר שִׁבְחוֹ וְלֹא יִתְגָּאֵה, אִם לֹא עָנּוּ גְדוּלִי; וְאִם אֲנִי עָנּוּ, צָרִיךְ לָךְ שִׁתְּשָׂא חֲטָאתֶם, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (מִיכָה ז', יח): "וְעִבֵר עַל פֶּשַׁע לְשֹׂאֲרֵית" וכו'.

כִּי 'מֹשֶׁה' מָסַר נַפְשׁוֹ בְּעַד יִשְׂרָאֵל, כִּי יָדַע שִׁפְלוּתוֹ בְּאֵמֶת, וַיֵּדַע חֲשִׁיבוֹת וּגְדֻלוֹת יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (בַּמִּדְבָּר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם". וּמַחֲמַת־זָה מָסַר נַפְשׁוֹ וְחִיּוּתוֹ בְּעֶדֶם.

נא.

(ח"א ע)

ה'צַדִּיק' הוּא יְסוּד עוֹלָם, כְּמוֹ שִׁפְתוֹב (מְשָׁלֵי י, כח): "וְצַדִּיק יְסוּד עוֹלָם". וְכֹל הַדְּבָרִים עוֹמְדִים עָלָיו, וַיֵּשׁ לוֹ 'בַּח-הַמוֹשֶׁה' לְהַמְשִׁיךְ כָּל הַדְּבָרִים אֵלָיו.

כִּי זֶה הַצַּדִּיק, הוּא רַק יַחִיד בְּעוֹלָם, שֶׁהוּא יְסוּד עוֹלָם, שֶׁכָּל הַדְּבָרִים נִמְשָׁכִים מִמֶּנּוּ, וְאִפְלוּ כָּל הַצַּדִּיקִים הֵם רַק עֲנָפִים מִמֶּנּוּ, כָּל אֶחָד לְפִי בְּחִינָתוֹ. יֵשׁ שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת עֲנָף, מִמֶּנּוּ, וַיֵּשׁ שֶׁהוּא בְּחִינּוֹת עֲנָף מִן הָעֲנָף.

כִּי זֶה הַצַּדִּיק הַיְחִיד בְּעוֹלָם, הוּא עָנּוּ וְשָׁפֵל, וּמְשִׁים עֲצָמוֹ כְּעֶפֶר, בְּבְחִינּוֹת (בְּרֵאשִׁית יח, כז): "וְאֲנֹכִי עֶפֶר וְאֶפֶר". וְעַל-כֵּן הוּא יְסוּד עוֹלָם, הֵינּוּ בְּחִינַת 'עֶפֶר', שֶׁכָּל הַדְּבָרִים הֵם עָלָיו.

וְזֶה שְׂאֵנוּ מִבְּקָשִׁים (תְּפִלַּת שְׁמוֹנֵה-עֶשְׂרֵה): "וְנִפְשִׁי כְּעֶפֶר לְכֹל תְּהִיָּה" - הֵינּוּ: שִׁיחָה לָּהּ 'בַּח-הַמוֹשֶׁה', לְהַמְשִׁיךְ הַכֹּל אֵלָיו כְּעֶפֶר. וְזֶה הַצַּדִּיק מִמְּשִׁיךְ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת לְעוֹלָם וְכוּ'. (עֵינן בְּפָנִים).

נב.

(ח"א עט)

בְּכֹל צַדִּיק וְצַדִּיק, מִי שֶׁהוּא צַדִּיק בְּאֵמֶת, יֵשׁ בּוֹ 'הַתְּגַלּוֹת מְשִׁיחַ'. וְאִי-עַל-פִּי שְׂאִין בּוֹ 'הַתְּגַלּוֹת מְשִׁיחַ', יֵשׁ בּוֹ 'מִדָּה שֶׁל מְשִׁיחַ', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'מֹשֶׁה', כְּמוֹ שִׁפְתוֹב בְּזֶה-הַקְּדוֹשׁ (בְּרֵאשִׁית כח): "מְשִׁיחַ דָּא מֹשֶׁה".

לְכֵן מִי שֶׁהוּא צַדִּיק בְּאֵמֶת, וַיֵּדַע שִׁפְלוּתוֹ, וַיִּפְיֵד חֲשִׁיבוֹת יִשְׂרָאֵל - יוּכַל לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֶדֶם וְכוּ'.

נג.

(ח"א קל)

עַל-יְדֵי 'עֲנָוָה', נִצּוּל מ'נְאוּף', וְזוֹכֵה ל'שְׁמִירַת-הַבְּרִית', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ רַז"ל (סוֹטָה ד:): "כָּל הַמִּתְגָּאֵה, לְסוּף נִכְשָׁל בְּאִשְׁת־אִישׁ, שֶׁנֶּאֱמַר (מְשָׁלֵי י, כו): וְאִשְׁת־אִישׁ נִפְשׁ יִקְרָה תְּצוּד".

וְזֶה פְּרוּשׁ הַסְּמִיכוֹת (בַּמִּדְבָּר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" וְכוּ', לְפָסוּק (שָׁם יב, א): "וְתִדְבֵר אֶהְרֵן וּמִרְיָם בְּמֹשֶׁה".

כִּי הֵם דְּבָרוּ עַל "אֲדוֹת הָאִשָּׁה הַכַּשִּׁית אֲשֶׁר לָקַח" (שָׁם), כִּי 'פּוֹשִׁית' 'עַל-שֵׁם יִפְיָה נִקְרָאת' (רַש"י שָׁם; סְפָרִי), וְהֵם אָמְרוּ: "שֶׁלְקַחָה לְשֵׁם יִפְי", וְעַל-כֵּן דְּבָרוּ עַל ה'פְּרִישוֹת', כִּי הֵם לֹא רָצוּ לְהֶאֱמִין שֶׁאֶפְשֵׁר לְהִיּוֹת 'פְּרוּשׁ'.

וְעַל-זֶה חֲשִׁיבָה הַתּוֹרָה וְסַמְכָה תְּכַף: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" - כִּי עַל-יְדֵי שִׁחָה "עָנּוּ מִכָּל הָאָדָם", הָיָה אֶפְשֵׁר לוֹ לְהִיּוֹת פְּרוּשׁ לְגַמְרֵי, וְלֹא הָיָה לוֹ 'יְחוּדֵי-תְּתָאָה' כָּלֵל.

נד.

(ח"א קלה)

'מֹשֶׁה-רַבֵּנוּ עָלְיוֹ-הַשְּׁלוֹם', עַל-יְדֵי "שִׁזְכָּה לְאַרְבָּעִים-וְתִשְׁעָה"

שְׁעָרֵי בֵינָה" (ראש־השָׁנָה כא: נְדָרִים לח.) - זָכָה לְהִיזוֹת "עָנּוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" (במדבר יב, ג).

וְזֶה הָיָה מַעֲלַת מֹשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם, שֶׁשִּׁבְחָהּ הַתּוֹרָה אוֹתוֹ שֶׁהִיא כָּל־כֶּךָ גָּדוֹל בְּמַעֲלַת הָעֲנוּהָ, עַד שֶׁאִפְלוּ לְשׁוֹן־הָרַע' לֹא הִזִּיק לְעֲנוּתָנוּתוֹ, וְזֶה שֶׁכָּתוּב (במדבר יב, א): "וַתְּדַבֵּר וְכוּ' בְּמֹשֶׁה וְכוּ'".

נה.

(ח"א קמז)

אֵין לְאָדָם חֶלֶק בַּתּוֹרָה כְּשֵׁאִין לוֹ 'עֲזוּת־דְּקִדְשָׁה'.

נִמְצָא: שֶׁהִיא 'פָּגַם לְשׁוֹן־הָרַע' בְּעוֹלָם, אֲף־עַל־פִּי־כֹן: "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" (שם יב, ג).

וְצָרִיךְ לְפָלֵס דְרָכָיו אִיךָ לְהַתְנַהֵג עִם הָעֲזוּת, לְבָלִי לְהִיזוֹת חֲסוּשְׁלוֹם 'עֲזוּת־פָּנִים', כִּי הִיא 'מִדָּה רַעָה מְאֹד', וְאֲף־עַל־פִּי־כֹן יִהְיֶה לוֹ 'עֲזוּת־דְּקִדְשָׁה'.

וְ'מִדַּת עֲנוּה' - הוּא עֲנִיָּן אַחַר לְגַמְרֵי.

וְעַקֵּר 'מִדַּת הָעֲנוּה' - כְּשִׁיחֶיהָ בְּמִדְרָגָה שֶׁיִּזְכַּל לְכַתֵּב עַל עֲצָמוֹ כְּמוֹ 'מֹשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלֵינוּ־הַשְּׁלוֹם' (במדבר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" - זֶהוּ מִדְרַגַּת הָעֲנוּהָ בְּתַכְלִית, וְכְמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ בְּאִמּוֹרָאִים, שֶׁאָמַר רַב יוֹסֵף (סוֹטָה מט:): "לֹא תִתְּנֵי עֲנוּהָ דְאִיפָּא אָנָּא".

נד.

(ח"ב ז, בסוף)

'מֹשֶׁה־רַבֵּנוּ' הָיָה 'עָנּוּ' (במדבר יב, ג), "וְעֲנוּהָ גְדוֹלָה מִכָּל־סָמ" (עבודת־הַזָּרָח כ:).

נח.

(ח"ב כב)

בְּעֲנִיָּן ה'הִכְנַעָה' טוֹעִים הָעוֹלָם הַרְבֵּה, כִּי הֵלֵא בְּפֹה אָנוּ מִיַּגְעִין עֲצָמָנוּ בְּעִבּוּדוֹת וּבְתַפְלָה כְּדֵי לְצַאת מ'מַחֲיִין־דְּקִטְנוֹת' ל'מַחֲיִין־דְּגְדֻלוֹת', וְאִם־כֵּן אִי־אֶפְשָׁר שִׁיחֶיהָ ה'הִכְנַעָה' בְּפִשִּׁטוֹת, כִּי אִם־כֵּן הוּא נִכְנָס ל'קִטְנוֹת' - וְעַל־כֵּן בְּהִכְרַח שִׁישׁ בְּזֶה יְדַעַת'.

נו.

(ח"א קצז)

לְשׁוֹן־הָרַע' שֶׁל הָעוֹלָם, מִזִּיק וְפוֹגֵם אֶת ה'עֲנִיוֹת' - שֶׁאִי־אֶפְשָׁר לְהַצְדִּיקֵם לְהִיזוֹת עֲנוּיִם.

וְעַל־כֵּן לֹא כָּל אָדָם יָכוֹל לְהִיזוֹת 'עָנּוּ' כְּרֵאוּי, רַק 'מֹשֶׁה־רַבֵּנוּ עָלֵינוּ־הַשְּׁלוֹם' הוּא הָיָה "עָנּוּ מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג).

כִּי 'פָּגַם לְשׁוֹן־הָרַע' מִפְרִיד בֵּין 'עֲנוּה' ל'חֲכָמָה', וְעַל־יְדִי־זֶה נִפְגָּם ה'עֲנוּהָ', וְאִי־אֶפְשָׁר לְהִיזוֹת 'עָנּוּ'. וְאִפְלוּ אִם יִהְיֶה 'עָנּוּ', הוּא בְּלֹא 'חֲכָמָה'.

וְרַז"ל קָרָאוּ ל'עֲנוּהָ שְׂאִינוּ כְּרֵאוּי' - 'חֲנֻפָּה', כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ (סוֹטָה מא:): עַל 'יְרֻמִּיהָ־הַנְּבִיא', שֶׁהִיא עָנּוּ נֶגֶד הַנְּבִיא־שֶׁקֶר חֲנֻנִיָּה, וְאָמַר לוֹ בְּהִכְנַעָה (יְרֻמִּיהָ כח, ו): "אָמֵן, כִּי יַעֲשֶׂה ה'", "כֹּל הַמַּחְנִיף וְכוּ' לְסוּף נוֹפֵל בְּיַד בָּנוּ" וְכוּ'.

וְזֶה יְדוּעַ: שֶׁ'עֲנוּה' בְּלֹא 'חֲכָמָה' אֵינָה כְּלוּם - כִּי בּוֹדָאִי אֵין זֶה 'מַעֲלַת הָעֲנוּהָ', לְהִרְאוֹת עֲצָמוֹ בְּכַפִּיפַת רֹאשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוּת כְּאִלוֹ הוּא 'עָנּוּ' - כִּי זֶה 'עֲנוּהָ פְּסוּלָה'. וְעַקֵּר ה'עֲנוּהָ' כְּשֶׁהִיא ב'חֲכָמָה'.

נט.

(ח"ב לח)

לְפַעֲמִים הַצַּדִּיק נוֹסֵעַ עַל הַמְדִינָה וּמֵאִיר לְהַתְלַמִּידִים, כִּי לְפַעֲמִים אֹרֹז גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עַד שְׁאִי־אֶפְשָׁר לְהַקְטִין לְקַבֵּל מִן הַגָּדוֹל בְּמִקוֹמוֹ, מִחֲמַת רַבּוּי־הָאֹר' הַגָּדוֹל מְאֹד, וּמִכֶּרַח הַגָּדוֹל לְהוֹרִיד וּלְהַכְנִיעַ עֲצָמוֹ אֶצֶל הַקָּטָן וְלִילֹךְ אַחֲרָיו, כְּדֵי שְׁעַל־יִדְיָזָה יִתְמַעַט וְיִתְגַּשֵּׁם הָאֹר קֶצֶת, כְּדֵי שְׂיוּכַל הַקָּטָן לְקַבֵּלוֹ.

נִמְצָא: כִּשְׁהַגָּדוֹל צָרִיךְ לִילֹךְ לְהַקְטִין, זֶהוּ מִגְדֵּל עֵצִים מֵעֶלְתוֹ מְאֹד. (עי' לקוטי־הַלְכוֹת, שַׁבָּת ו, כא).

ו'מִשְׁה־רַבְּנוּ עָלְיוֹ־הַשְּׁלוֹם', הִיא גָּדוֹל בְּמַעְלָה כָּל־כֶּהֱ, עַד שְׁאֶפְלוּ לְפָנָי גָּדוּלִים הִיא צָרִיךְ לְהַקְטִין עֲצָמוֹ וּלְהִרְאוֹת הַכְּנָעָה נִגְדָּם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (בַּמִּדְבָּר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" וכו'.

הֵינּוּ: אֶהֱ־עַל־פִּי שֶׁגַם הֵם הִיוּ גָּדוּלִים מְאֹד, כְּגוֹן 'יְהוֹשֻׁעַ' וְ'אַהֲרֹן' - עִם־כָּל־זֶה הִיא 'מִשְׁה־רַבְּנוּ עָלְיוֹ־הַשְּׁלוֹם' בְּמַעְלָה גָּדוּלָה וְעֲצוּמָה מְאֹד, עַד שֶׁהִכְרַח לְהַקְטִין עֲצָמוֹ וּלְהַכְנִיעַ עֲצָמוֹ נִגְדָּם, כְּדֵי שְׂיוּכְלוּ לְקַבֵּל אֹרֹז.

ס.

(שַׁבְּחֵי־הַר"ן כב־כג)

ב'מִדַּת עֲנָוָה הַתְּפָאֵר עֲצָמוֹ (רַבְּנוּ ז"ל) מְאֹד: "שֶׁהוּא עָנָו בְּתַכְלִית הָעֲנָוָה!"

וְאָמַר: "שְׂאִין מִי שֶׁזֹּכֵחַ ל'עֲנָוָה' בְּאֵמֶת, כִּי־אִם מִי שֶׁהוּא בְּמִדְרָגָה זֹאת שֶׁיְכוּל לֹאמַר עַל־עֲצָמוֹ שֶׁהוּא 'עָנָו', כְּמוֹ 'מִשְׁה־רַבְּנוּ עָלְיוֹ־הַשְּׁלוֹם' שֶׁכְּתוּב עַל־עֲצָמוֹ (בַּמִּדְבָּר יב, ג): "וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם" וכו'.

וּכְמוֹ שֶׁמִּצִּינוּ בְּדַבְּרֵי רַז"ל (סוֹטָה מט:): "שֶׁאָמַר רַב יוֹסֵף, אֵל תִּתְּנֵי עֲנָוָה דְאִיכָּא אָנָּא" (אֵל תֹּאמַר שֶׁבִטְלָה הָעֲנָוָה כִּי אֲנִי עֲנֹוֹתוֹ).

וְהוּא (רַבְּנוּ ז"ל), הִיא בְּבַחֲיָנָה זֹאת, וְהַתְּפָאֵר עֲצָמוֹ בְּעֵצִים מֵעֶלְתוֹ בְּמִדַּת עֲנָוָה בְּתַכְלִית הַבְּטוּל לְגַמְרֵי.

וְאָמַר: שֶׁהוּא 'עָנָו' בְּתַכְלִית הָעֲנִיּוּת' בְּכָל הָאִיבָרִים. כִּי יֵשׁ אֶחָד שֶׁהוּא עָנָו וְאִין הָעֲנָוָה בְּלֵב, וְיֵשׁ שֶׁהוּא עָנָו וְאִין הָעֲנָוָה מִזֵּיעַ בְּאִיזָה אִיבָר, אֲבָל אֶצֶל הָעֲנָוָה בְּתַכְלִית בְּכָל הָאִיבָרִים, כִּי לְבוֹ וְכָל אִיבָרָיו הֵם בְּתַכְלִית הַבְּטוּל.

סא.

(חֲיֵי־מוֹהַר"ן לח)

אָמַר: שְׂאִין הַדָּבָר כְּמוֹ שְׂאוֹמְרִים קֶצֶת בְּנֵי אָדָם: "שֶׁהַצַּדִּיק שֶׁמְכַנִּיעַ אֶת־עֲצָמוֹ בְּפָנָי חֲבֵרוֹ, מִן־הַסֵּתֶם חֲבֵרוֹ גָּדוֹל מִמֶּנּוּ - כִּי מִפְּנֵי מָה אֵינוֹ בִּהְפוּדָה? - אֶלָּא חֲבֵרוֹ בּוֹדָאֵי גָּדוֹל מִמֶּנּוּ!" - כֶּךָ אוֹמְרִים קֶצֶת.

אֲבָל הָאֵמֶת אֵינוֹ כֵּן - כִּי יְכוּל לְהִיזוֹת שֶׁהוּא 'עָנָו' יוֹתֵר, וְהַצַּדִּיק הַשֵּׁנִי יֵשׁ לוֹ 'עֲזוּת' יוֹתֵר, עַל־כֵּן יְכוּל לְהִיזוֹת: שֶׁזֶה שֶׁנִּכְנַע לְפָנָי חֲבֵרוֹ, גָּדוֹל הִרְבֵּה יוֹתֵר, מִזֶּה שֶׁהוּא נִכְנַע כְּנִגְדּוֹ.

וְאָמַר: "שֶׁבְּאֵמֶת אִם הִיא הָעוֹלָם מִתְּנַהֵג בְּאֵמֶת כְּפִסְדֵר כְּרָאוּי, בּוֹדָאֵי הִיא רָאוּי לְהִיזוֹת כֶּךָ, שֶׁהַקָּטָן יִתְבַטֵּל תָּמִיד לְפָנָי הַגָּדוֹל מִמֶּנּוּ!" - כִּי כֶּךָ רָאוּי לְהִיזוֹת, כִּי ה'קָטָנוּת' מִתְבַטֵּל לְפָנָי ה'גָּדוּלוּת'.

אֲבָל אִין הָעוֹלָם מִתְּנַהֵג בְּאֵמֶת, כִּי "הָאֵמֶת נִעְדָּרַת" (יִשְׁעִיָּה נט, טו) בְּעוֹנוֹתֵינוּ־הַרְבִּים. וּמִחֲמַת שְׂאִין ה'אֵמֶת' בְּעוֹלָם,

מחמת זה יכול להיות אפלו בין הצדיקים השלמים, שאחד יתבטל לפני השני. ובאמת: זה שמתבטל ונכנע, גדול יותר מן השני.

ואז שמעתי מפיו הקדוש התורה (לקוטי- מוהר"ן ח"א קלה) **על פסוק** (תהלים עה, ג): **"כי אקה מועד, אני מישרים אשפט"** - ששם מדבר מענין ה'קטנות' שנתבטל לפני ה'גדלות'.

סב.

(חיי-מוהר"ן רסט)

אמר: אני ענו' מפל המפרסמים, כי כל- אחד יש לו עבודתו, ואני ענו'! - הינו: כי אינם נחשבים אצלי כלל, כי מדת ענוה' היא לבלי להחזיק עצמו לשום דבר, ולהיות בעיניו אין ואפס, ומאחר שאינם נחשבים אצלי כלל, נמצא שאני ענו' שלהם.

פרוש: שמפל המפרסמים, 'אני הענו', שזה עושה זאת וזה זאת, ואני איני מחזיק מהם כלל, נמצא: שבצרוף כלם יש לי 'מדת הענוה' ביניהם. אך את מי אני מחזיק יותר לאין, את-עצמי, או אותם וכו' - ואף-על-פי-כן הנראה, שאת-עצמו הוא מחזיק יותר לאין ואפס.

וכן ב'משה רבנו עליו השלום', אינו מישב אצלי מה שכתוב בו (במדבר יב, ג): שהיה "ענו מאד מפל האדם", איך שיהי זאת, מאחר שכלם היו תלמידיו איך היה ענו' בנגדם!?

אך צריך להיות גם-כן כנ"ל, שהיה "ענו מפל האדם" - שהיה לו 'מדת הענוה' של כל האדם. הינו: שאצלו היתה ה'ענוה' של כלם, כי כלם היו אצלו בחינת 'ענוה' בבחינת 'אין ואפס', אך את-עצמו היה

מחזיק יותר לאין ואפס', יותר מבחינת 'אין ואפס' שהיה מחזיק אותם. והבן היטב.

ואמר המעתיק (הרב מטשעהרין זצ"ל): נראה לעניות-דעתי דרצונו לומר: כי השיג כל-כך בגדלת הבורא-יתברך, עד אשר העבודה של כל אדם היה אצלו בבחינת אין ואפס נגד גדלתו יתברך. והוא בעצמו אף-על-פי שהיה רבן של כל ישראל כי השיג יותר מכלם, אף-על-פי-כן היה מחזיק את עצמו לאין ואפס יותר מכלם.

כי דיקא על-ידי שהיתה השגתו גבוהה כל-כך, על-ידי-זה השיג: שכפי מדרגתו והשגתו, אין עבודתו נחשבת כלום ביותר, נגד גדלתו יתברך].

סג.

(חיי-מוהר"ן תצו)

פעם-אחת היו מדברים לפניו בענין 'גדלות' - ענה ואמר: "מה אתם צריכין לדבר מגדלות, הלא אני אין לי גדלות!"

כלומר: ואתם איך יעלה על דעתכם שיהיה לכם איזה גדלות, מאחר שאפלו אני, אין לי גדלות.

כי כבר התפאר עצמו רבנו ז"ל בזה (עין שבחי-הר"ן כביכג המובא לעיל): "שהוא יכול לומר על-עצמו שאין לו גדלות, שזה עקר תכלית שלמות הענוה".

כמו בחינת משה רבנו שכתב על-עצמו (במדבר יב, ג): "והאיש משה ענו מאד", וכמובא בגמרא (סוטה מט:): "שאמר רב יוסף: אל תתני ענוה דאיכא אנא".

סד.

(ספורי-מעשיות, מעשה ו ממלך ענו)

והמלך, מחמת שהיה "ענו מאד" (במדבר יב, ג), ו"במקום גדלתו שם ענותנותו" (מגלה לא), כי כן דרך הענו: שבכל

מה שמשבחין ומגדלין אותו יותר, נעשה קטן וענו יותר.

ומחמת גדל השבח של החכם, ששבח וגדל את המלך, בא המלך בעניויות וקטנות מאד - עד שנעשה אין ממש. ולא היה יכול להתאפק, והשליך את ה'זילוף', לראות את אותו החכם, מי הוא זה שהוא יודע ומבין כל זאת. ונתגלה פניו, וראה אותו החכם, והביא ה'פאטרעט' [תמונה] שלו אל המלך.

וכו'. וגם יש חלומות ברורים, כמו שכתוב (במדבר יב, ו): "בחלום אדבר בו".

ומי שיש לו זה ה'חן הנ"ל - חלומותיו צודקים בודאי, אלא שאפלו כששומע חלום מאחר שמספר לו, אזי נופל התבן והפסלת מן החלום, ועל-ידי-זה שומע רק החלום המברר, ויכול לפתר החלום ולידע העתידות מהם.

"ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ח)

סה.

(לקוטי-הלכות, שבת ז, לג)

על-כן הזהיר (דברים כד, ט): "לזכר מעשה מרים" - להורות: שאה-על-פי שהיו צדיקים נזראים - אה-על-פי-כן שגו בזה 'אהרן ומרים', שהרהרו אחר 'משה'.

מכל-שכן שאסור לשאר העם, להרהר חס-ושלום אחרי 'צדיק' האמת, אה-על-פי ששומעים מצדיקים איזה קשיא עליו. מכל-שכן וכו'.

"בחלום אדבר בו" (במדבר יב, ו)

סו.

(שיחות-הר"ן רסב)

יש 'חן', שמי שיכול להשתמש בזה, יכול לעשות 'שאלת חלום' ולידע עתידות על-ידי החלומות.

כי בכל ה'חלומות' בודאי יש בהם עתידות, רק שיש בהן כמה פסלת ותבן, כמו שאמרו רז"ל (ברכות נה.): "כשם שאי אפשר לבר בלא תבן, כך אין חלום"

סז.

(ח"א כא, ו)

בתיב בזה (במשה רבנו - במדבר יב, ח): "ותמנת ה' יביט", בחינת 'עינים' (נמצא להלן באריכות).

סח.

(ח"א ריב)

על-ידי 'מחאת כף אל כף' בשעת התפלה, מביטין בתמונת ה', הינו: 'דמיונות' שאנו מדמין אותו רחום וחנון, ושאר פנויים ודמיונות - כל אלו ה'דמיונות' גלו ה'נביאים'.

ו'נביאים' - זה בחינת דבור התפלה, כמו "ניב שפתים" (ישעיה נז, יט). וה'כפיים' - הם 'יד הנביאים'.

וכשאנו מדברים בשפתינו ה'תמונות' וה'דמיונות', ומחאין בכפיים - אזי נתקיים (הושע יב, יא): "ביד הנביאים אדמה" - ונתקיים (במדבר יב, ח): "ותמנת ה' יביט".

"וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמִשְׁחַת וְכוּ' - וְהָאִישׁ מִשָּׁה עֲבָדוֹ מֵאֵד - לֹא כֵן עַבְדֵי מִשָּׁה בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָר הוּא - פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וּמְרָאָה וְלֹא בְּחִידָת וּתְמִנַת ה' יִבִּיט וּמְדוּעַ לֹא יֵרָאֵת לְדַבֵּר בְּעַבְדֵי בְּמִשָּׁה - אֶל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ - וַיֹּאמֶר ה' אֶל מֹשֶׁה וְאַבְיָה יָרֵק יָרֵק בְּפִנְיָהּ הֲלֹא תִפְלֹם שְׁבַעַת יָמִים תִּסְגֹּר שְׁבַעַת יָמִים מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְאַחַר תִּאָּסֵף" (במדבר יב, א-ג דחייביד)

ט.ט.

(ח"א כא,ו)

וְזֶה טַעַם רַק שֶׁל הַחֲלִיעָה, שֶׁנֶּאֱמַר (דברים כה, ט): "וַיִּרְקַה בְּפָנָיו" - "בְּפָנָיו" דִּיקָא, כִּי זֶה הוֹלֵךְ בְּלֹא זָרַע, וְלֹא הִנִּיחַ בְּרָכָה אַחֲרָיו שֶׁיִּמְשִׁיכוּ 'שְׂכָל־הַפָּנִים' בְּעוֹלָם עַל־יְדֵי מַעֲשֵׂיהֶם הַטּוֹבִים, וְאַחֲיוּ אֵינּוּ רוֹצֵה לְהַקִּים שֵׁם אַחֲיוּ הַמֵּת וְאֵינּוּ רוֹצֵה לִיבֵם אוֹתָהּ לְהַמְשִׁיךְ נִשְׁמַת הַמֵּת בְּעוֹלָם שְׂיֻכַּל לְתַקֵּן אוֹר־הַפָּנִים.

בְּשִׁבְל־זָה: "וַיִּרְקַה בְּפָנָיו" - וּבְזֶה הָרֵק' נִרְאָה לְפַעֲמִים 'פָּנֵי הַמֵּת' דִּיקָא, וּבְזֶה הָרֵק' הוּא נִכְלָם, וְעַקֵּר הַבּוֹשָׁה הוּא בְּפָנִים, וְזֶה עַל "שְׂלֹא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם אַחֲיוּ הַמֵּת" (דברים שם, ז).

וְזֶה בְּחִינַת (במדבר יב, יד): "וְאַבְיָה יָרֵק יָרֵק בְּפִנְיָהּ הֲלֹא תִפְלֹם שְׁבַעַת יָמִים", בְּחִינַת "שְׁבַעַת עֲנָנִים" (רש"י במדבר י, לד; ספרי בהעלותך כה), שְׁעַל־יָדָם מֵאִיר "פָּנֵי הַמְּנוֹרָה" (עין לעיל על בְּפָסוּק (ה, ב): "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּר"; וּבְפָסוּק (י, לד): "וְעַנְנֵי ה' עָלֵיהֶם יוֹמָם"). וְהוּא "לֹא רָצָה לְהַקִּים שֵׁם אַחֲיוּ הַמֵּת" - עַל־כֵּן: "וַיִּרְקַה בְּפָנָיו", וְהֵינּוּ: 'בְּשֵׁת־פָּנִים'.

וְזֶה שְׂאֵמְרוֹ (יְבָמוֹת נב.): "הַיְבָמָה נִקְנִית בְּמֵאֵמֶר" - זֶהוּ 'הַפֶּה הַבִּשְׁת', בְּחִינַת

(תהלים כט, ט): "כָּלוּ 'אִמְרוּ' כְבוֹד", הַפֶּה שֶׁל "תִּפְלֹם שְׁבַעַת יָמִים".

וְ'מִרְיָם', שְׁפָנָמָה בְּכְבוֹד 'מִשָּׁה', שֶׁהוּא בְּחִינַת 'שְׁפַע אֱלֹקֵי', וּפָנָמָה בְּבְחִינַת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת" - כִּי הוּא הִיָּה 'עֲנוֹ' 'שְׂפָל' וְ'סִבְלֹן', וְלֹא חָרָה אַפּוֹ עַל בְּזִיוְנוֹ, בְּחִינַת 'חֹטֵם'; וּכְתִיב בֵּה (במדבר שם, ח): "פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ" - בְּחִינַת 'פֶּה'; וּכְתִיב בֵּה (שם): "וּתְמִנַת ה' יִבִּיט" - בְּחִינַת 'עֵינַיִם'; וּכְתִיב בֵּה (במדבר שם, ז): "בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָר הוּא" - בְּחִינַת 'אֲדָנִי', בְּחִינַת (משלי יא, יג): "נֶאֱמָר רֹיחַ מְכַסֶּה דָבָר".

בְּשִׁבְל־זָה נִצְטָרְעָה, "דָּא סָגִירוֹ דְנִהוֹרָא עַלָּאָה" (זהר תזריע מט:), הֵינּוּ: 'אוֹר־הַפָּנִים' הַנִּל, וּכְתִיב בֵּה (במדבר שם, טו): "תִּסְגֹּר מִחוּץ לַמַּחֲנֶה שְׁבַעַת יָמִים".

וְזֶה שְׂבַקֵּשׁ אַהֲרֹן (שם שם, יב): "אֶל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ" - כִּי עַל־יְדֵי "סָגִירוֹ דְנִהוֹרָא" עַלָּאָה" הִיא בְּבְחִינַת 'מֵת', כִּי "מְצָרַע חָשׁוּב כַּמֶּת" (גדרים סד:).

"אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - זֶה בְּחִינַת 'יְבוּס' - שְׁעַל־יְדֵי ה'יְבוּס', "אֶתְתָּה אִמָּה, שְׂאֵשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם" (זהר לך"לף צב. מִשְׁפָּטִים ק.).

"וַיֹּאכַל חֲצִי בָשָׂרוֹ" - הֵינּוּ: שְׂאִין לּוֹ 'בֵּת־זוּג', כִּי הַבַּעַל וְאֵשְׁתּוֹ הֵם תְּרֵי פִלְגָא גּוֹפָא, וְעַכְשָׁו שְׂאֵשְׁתּוֹ הִיא אִמּוֹ, נִמְצָא: שְׂנֵאֲכַל "חֲצִי בָשָׂרוֹ" וְאִין לּוֹ בֵּת־זוּג.

[פְּרוּשׁ (מוֹהֲרַנ"ט ז"ל בְּתוֹךְ לְקוּטִי־מוֹהֲר"ו): כִּי מִי שְׂמַת בְּלֵא בָנִים, אֵשְׁתּוֹ צְרִיכָה לְהִתְיַבֵּם, וְנִתְגַּלְגַּל הַמֵּת בְּהֶבֶן הַנוֹלֵךְ מֵאֵשְׁתּוֹ שְׁנִיתִיבָמָה לְאַחֲיוּ, וְהוּא צַעַר וְעַנְשׁ גְּדוֹל לְהַמֵּת שְׂאֵשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם, כִּי עַכְשָׁו מְקַרָּה לְהִיּוֹת נוֹלֵךְ מֵאֵשְׁתּוֹ, וְאֵשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם; כִּי זֶה 'בֶּן הַיְבָמָה' שְׂבָאָמֶת הוּא בַּעֲלָהּ שֶׁל הַיְבָמָה, וְאֵשְׁתּוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם, אִין לּוֹ בֵּת־זוּג, מֵאַחַר שְׂבֵת־זוּגוֹ נַעֲשִׂית לּוֹ אִם.

זָהוּ שֶׁפָּרַשׁ רַבְּנּוּ ז"ל: שֶׁבִקֵּשׁ אֶהְרֹן עַל מַרְיָם שֶׁפָּגְמָה בְּשִׁכְל־הַפְּנִים, שָׁזָהוּ הַפָּגֶם שֶׁל הַמֶּת בְּלֹא בָּנִים כַּנִּל: "שֶׁלֹּא תֵהָא נִעְנֶשֶׁת חֹסֵן-וְשִׁלּוּם בְּעֵנֶשׁ הַיְבוּס".

זָהוּ: "אֵל נָא תְהִי כַּמֶּת אֲשֶׁר בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - שֶׁלֹּא תִהְיֶה כַּמֶּת בְּלֹא בָּנִים, אֲשֶׁר מְכַרְחַ לְצֵאת שְׁנֵית בְּגִלְגּוּל מִרְחֹם אִמּוֹ, הֵינּוּ שֶׁאֲשֵׁתוֹ נִעְשִׂית לֹו אִם, אֲשֶׁר מִחֲמַת זֶה "וַיֹּאכַל חֲצִי בְּשָׂרוֹ" - הֵינּוּ: "חֲצִי גּוֹפוֹ" נֶאֱכַל, שְׁאִין לֹו 'בַּת־זוּג, שֶׁהִיא "חֲצִי בְּשָׂרוֹ" פְּלֶג גּוֹפוֹ".

[חֲיֵי-מוֹהֲרָן טז: מַה שֶׁכָּתַב שָׁם (בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרָן ח"א כא) בְּעֵינֵי מַרְיָם שֶׁפָּגְמָה בְּכַבּוֹד מִשָּׁה, וְאֶהְרֹן בִּקֵּשׁ (בַּמִּדְבָּר יב, יב): "אֵל נָא זְכוּ בְּצִאתוֹ מִרְחֹם אִמּוֹ" - שָׁזָה בַּחֲנִינָת עֵנֶשׁ הַיְבוּס, עֵינֵי-שָׁם - יֵשׁ בְּזָה 'נִפְלְאוֹת גְּדוּלוֹת' - כִּי רַמַּז בְּזָה עַל בֵּתוֹ מַרְיָם ז"ל, שֶׁהִיָּתָה כְּלָתוֹ שֶׁל הָרֶב ר' לִיבוּשׁ מוֹוֹאֲלֵטְשִׁיֶּסֶק זצ"ל, שֶׁנִּסְעַ לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל עִם כָּל בָּנָיו, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִסְעָה גַם בֵּתוֹ לְאַרְץ-יִשְׂרָאֵל, וְכַמָּה שָׁנִים אַחֵר פְּטִירַת רַבְּנּוּ ז"ל נִתְיַבְּמָה שָׁם].

וְדוּד'. כִּי ה'צִעֲקָה' - בַּחֲנִינָת (מִשְׁלֵי א, כ): "חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה". וְב'מַחְשָׁבָה' - בַּחֲנִינָת (שִׁירַת-הַשִּׁירִים ז, ב): "חֲמוּקֵי יִרְכִיב".

ב'מִשָּׁה' כְּתִיב (שְׁמוֹת ה, ח; יז, ד; בַּמִּדְבָּר יב, יג): "וַיִּצְעַק מִשָּׁה", וְכְתִיב (דְּבָרִים לא, א): "וַיִּלְךָ וַיְדַבֵּר" וְכוּ', כְּלוּמַר: שֶׁהָיָה מְקַהֵל קַהְלוֹת בְּרַבִּים, וְזֶה בַּחֲנִינָת: "חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה".

וְב'דוּד' כְּתִיב (תְּהִלִּים סח, כז): "בְּמִקְהָלוֹת בָּרְכוּ אֱלֹקִים", וְהוּא גַם-כֵּן: "חֲכָמוֹת בַּחוּץ תִּרְנָה".

"אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" (בַּמִּדְבָּר יב, יג)

עב.

(ח"א קה)

"יֵשׁ אֵצֶל הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, רְחֻמִּים-פְּשׁוּטִים וְרְחֻמִּים-גְּדוּלִים - רְחֻמִּים-פְּשׁוּטִים דְּזַעִיר-אֲנִפִּין, וְרְחֻמִּים-גְּדוּלִים דְּעֵתִיקָא-סְתִימָא" (זֶהר נְשֵׂא אֲדָרָא-רַבָּא קלז:).

וְאֲנּוּ מְעוֹרְרִים רְחֻמִּים אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ: שֶׁבְּאִלוּ ה'רְחֻמִּים, יַעֲזִיר בְּעֵצְמוֹ אֶת ה'רְחֻמִּים-הַגְּדוּלִים שְׁאִין אָנּוּ יְכוּלִים לְהַגִּיעַ אֲלֵיהֶם, רַק הוּא בְּעֵצְמוֹ יִתְבָּרַךְ צָרִיךְ לְהִתְפַּלֵּל עַל-זֶה.

דְּהֵינּוּ: שֶׁבְּרְחֻמֵי-הַפְּשׁוּטִים שְׁאֲנּוּ מְעוֹרְרִים - עַל-יְדֵי אִלוּ ה'רְחֻמִּים, יִרְחֹם עָלֵינוּ וַיַּעֲזִיר בָּהֶם ה'רְחֻמִּים-הַגְּדוּלִים שְׁלוֹ, שֶׁהֵם רְחֻמִּים-גְּדוּלִים דְּעֵתִיקָא-סְתִימָא - וּמִשָּׁם יִהְיֶה לָּנוּ יְשׁוּעָה בּוֹדָאִי. (עֵין לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, 'עֲרוּבֵי-תַחֲוִמִּין' ג).

וְזָהוּ פְרוּשׁ הַפְּסוּק (בַּמִּדְבָּר יב, יג): "אֵל נָא רַפָּא נָא לָהּ" (בַּמִּדְבָּר יב, יג) - לְכַאוּרָה תְּמוּנָה מְאֹד כְּפֹל תַּבַּת "נָא"!!

"פֶּה אֵל פֶּה אֲדָבָר בּוֹ" (בַּמִּדְבָּר יב, ח)

ע.

(ח"א קה; ח"ב צה; ח"ב צט; חֲיֵי-מוֹהֲרָן תלט; פּוֹכְבֵי-אוֹר, אֲנִשֵּׁי-מוֹהֲרָן ח"א ד)

הָעֵנִין: לְדַבֵּר עִם הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ. וְהָעֵנִין: לְהִיּוֹת עִם הַשָּׁם-יִתְבָּרַךְ בַּתְּפִלָּה פְּנִים-בְּפְנִים.

נְמַצָּאִים ב'פְּרִשְׁת כִּי תִשָּׂא, בְּפִסּוּק (שְׁמוֹת לג, יא): "וְדַבֵּר ה' אֶל מִשָּׁה פְּנִים אֶל פְּנִים, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוֹ".

"וַיִּצְעַק מִשָּׁה אֶל ה'" (בַּמִּדְבָּר יב, יג)

עא.

(ח"א עה)

בַּתּוֹרָה וּתְפִלָּה, יֵשׁ שְׁנֵי גּוֹנִים: 'מַחְשָׁבָה' ו'צִעֲקָה'. וְהוּא בַּחֲנִינָת 'מִשָּׁה'

אֲךָ עֲתָה מְבֹאֵר הַיֵּטִב: שִׁמְשֵׁה־רַבְּנוּ עֲלֵיו־
הַשְּׁלוֹם' בְּקֶשׁ זֹאת מֵהַשָּׁם־יִתְבָּרֵךְ:
שֶׁהוּא בְּעֶצְמוֹ כְּבִיכּוֹל יִתְפַּלֵּל וַיִּבְקֶשׁ
מֵעֶצְמוֹ שִׁירְפָא אוֹתָהּ!

וְעֲתָה מַה מְתוֹק מְדַבֵּשׁ הַתְּכַת הַמְקַרָּא
הַזֶּה. וְזֶהוּ: "אֵל נָא" - הֵינּוּ:
שֶׁהַתְּפִלָּל לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ וְאָמַר לוֹ: "אֵל" -
"נָא" וַיִּבְקֶשׁ וְהַתְּפִלָּל בְּעֶצְמוֹ מִלְּפָנָיו:
"רְפָא נָא לָהּ".

עג.

(ח"א קעד)

"בְּשֵׁה'דִּינִין' חֲסִי־שְׁלוֹם גּוֹבְרִים עַל
הָאָדָם, אֵין לְהַמְתַּפְּלֵל
עֲבוּרוֹ לְהַזְכִּיר שְׁמוֹ, שְׁלֵא יִתְגַּבְּרוּ הַדִּינִין
חֲסִי־שְׁלוֹם" (זֶהר נח סט:).

וּכְמוֹ דְאִיתָא (שַׁעֲרֵה־פְסוּקִים בְּרֵאשִׁית; לְקוּטִי-
תּוֹרָה לְהַאֲרִיז' ל בְּרֵאשִׁית): "שִׁנְח' לֹא

קָרָא לוֹ אָבִיו שֵׁם בְּעֵת לְדָתוֹ [רַק כְּשֶׁהִגְדִּיל],
מִשּׁוֹם שֶׁהָיָה אִז הָעוֹלָם בְּדִינִין". וְעַל־כֵּן
לֹא רָצָה אָבִיו לְתַן לוֹ 'שֵׁם' - כִּי עַל־יְדֵי
הַ'שָּׁם' יִהְיֶה נֶפֶר וּמְסִים בֵּין הַמְקַטְרָגִים,
וַיּוֹכְלוּ הַדִּינִים לְהַתְּגַבֵּר עֲלָיו".

וְזֶהוּ כְּשֶׁהַתְּפִלָּל מְשֵׁה־רַבְּנוּ עֲלֵיו־
הַשְּׁלוֹם' עַל 'מְרִים', לֹא הַזְכִּיר שְׁמָהּ,
רַק אָמַר סֵתֵם: "אֵל נָא רְפָא נָא לָהּ" (בַּמִּדְבָּר
יב, יג) - כִּי מִחֲמַת שֶׁהָיוּ הַדִּינִין גּוֹבְרִים עֲלֶיהָ,
לֹא רָצָה לְהַזְכִּיר שְׁמָהּ בְּפִרוּשׁ כַּנִּל.

וְאֵה־עַל־פִּי־כֵן הָעֲלִים שְׁמָהּ בְּרֵמֶז
נִפְלָא בְּתוֹךְ תְּפִלָּתוֹ - כִּי
"נָא רְפָא", בְּגִימַטְרִיא "מְרִים" יוֹכֵב"ד"
מְכוּן מִמֶּשׁ, הֵינּוּ: שֵׁם הַחוֹלָה וְשֵׁם אִמָּהּ,
שֶׁצָּרִיךְ לְהַזְכִּיר עַל הַחוֹלָה כְּשֶׁמַּתְּפַלְּלִין
עֲלָיו.

הַפְּטֵרַת פְּרַשַׁת בְּהַעֲלוֹתְךָ

"וְנַחַל ה' אֶת יְהוּדָה חֶלְקוֹ עַל אֲדַמַּת הַקֹּדֶשׁ"
(זכריה ב, טז)

א.

(ח"א מד)

כְּשֶׁאָנּוּ מוֹחָאִין כַּף אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתְּפִלָּה
- עַל-יְדֵי-זֶה יֵשׁ כַּח בְּיַדְנוּ לְטַהֵר
'אֹיֵר אֶרֶץ הָעַמִּים, וּלְגַרֵּשׁ 'אֹיֵר הַטָּמֵא'.

כִּי חוֹזֵר 'אֶרֶץ' תַּחַת 'מְשַׁלַּת הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא', שְׁבִידוֹ לְתַת לְכָל מִי
שִׁירָצָה. וְנִטְהַר אֹיֵר הַמְּקוֹם שֶׁמִּתְפַּלֵּל שָׁם
אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵל, וְשׂוֹאֵב הָאֹיֵר הַקְּדוֹשׁ כְּמוֹ
בְּאֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל. נִמְצָא: עַל-יְדֵי-זֶה, הַתְּפִלָּה
הִיא ב'אֹיֵר אֶרֶץ-יִשְׂרָאֵל' (בבא-בבא קמח).

וְזֶה פְּרוּשׁ (חוֹשֵׁעַ יב, יא): "וַיְבַדּוּ הַנְּבִיאִים
אֲדָמָה" - עַל-יְדֵי ה'יָדִים, עַל-יְדֵי
'מְחַאֲת־כַּף, הַדְּבוּרִים נְדַבְּרִים ב'אֲדַמַּת
קֹדֶשׁ" (זכריה ב, טז). "נְבִיאִים" - לְשׁוֹן 'דְּבוּר'.

"הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצְּאִים" (זכריה ג, ד)

ב.

(ח"א יד, ה)

ה'פּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל, עֲדִין רְחוּקִים מֵהַקְּדוּשָׁה
מְאֹד, וַיְכּוּל לְהִיזוֹת לָהֶם מְנִיעוֹת
רְבוּת, וְצָרִיךְ לָהֶם יְגִיעוֹת רְבוּת כְּדֵי לְהַפְּשִׁיט
מֵהֶם ה'בְּגָדִים צְאִים' שֶׁהִלְבִּישׁוּ, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב
"הָסִירוּ הַבְּגָדִים הַצְּאִים".

כִּי אֵלוֹ "הַבְּגָדִים הַצְּאִים", הֵם מוֹנְעִים
אוֹתָם מִלְּחַזֵּר לְקְדוּשַׁת-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵם
מַפְּסִיקִים כְּמוֹ נֶהָר הַמַּפְּסִיק, שְׂאֵי אֶפְשָׁר
לְהִלֵּךְ דְּרֹךְ אוֹתוֹ הַנֶּהָר.

וְצָרִיךְ לְהַשְׁלִיךְ מֵהֶם "הַבְּגָדִים הַצְּאִים",
כְּדֵי לְהַסִּיר הַמַּפְּסִיקִים וְהַמוֹנְעִים
וְהַמַּסְכִּים הַמְבַדִּילִים בֵּינָם לְבֵין הַקְּדוּשָׁה.
וְעַל-יְדֵי שֶׁמַּפְּשִׁיטִין וּמְשַׁלְּכִין מֵעֲלֵיהֶם
"הַבְּגָדִים הַצְּאִים" - נִתְבַּטְּלִים כָּל הַמְּנִיעוֹת
וְהַמַּסְכִּים הַמְבַדִּילִים בֵּינָם לְבֵין הַקְּדוּשָׁה.

ג.

(לקוטי-הלכות, ציצית ה, ז)

עַל-יְדֵי הָעֲבֵרוֹת חֲסוֹשׁוּלּוֹם, נַעֲשִׂים
"בְּגָדִים צְאִים" (זכריה ג, ג), חֲסוֹ-
וְשָׁלוֹם. ו"בְּגָדִים צְאִים" זֶה בְּחִינַת 'רִיחַ-
רַע' שֶׁל הַמַּעֲשִׂים-רָעִים, שֶׁהָרִיחַ נִמְשָׁךְ
בְּהַבְּגָדִים דִּיקָא.

כִּי כַּפֵּי עֲבוּדָתוֹ שֶׁל אָדָם - כֵּן ה'לְבוּשֵׁינִי'
שָׁלוֹ, לְטוֹב אוֹ לְהַפָּךְ.

וְעַקֵּר הוּא ה'רִיחַ' כִּנְ"ל, שֶׁעַל-יְדֵי 'מַעֲשִׂים-
רָעִים' חֲסוֹשׁוּלּוֹם, ה'לְבוּשֵׁינִי' שָׁלוֹ
מַעֲלִין 'רִיחַ-רַע', בְּחִינַת "בְּגָדִים צְאִים"
כִּנְ"ל. וְלְהַפָּךְ עַל-יְדֵי 'מַצּוֹת צִיצִית' שֶׁהֵם
'תְּקוּוֹת-הַבְּגָדִים' - עַל-יְדֵי-זֶה הַבְּגָדִים וְהַלְבוּשֵׁינִי
מַעֲלִין 'רִיחַ-טוֹב' וְכוּ' וְכוּ'.

ד.

(לקוטי-הלכות, חקות-העפ"ם א)

ה'בְּגָדִים' שֶׁל הָאָדָם, מְרַמְזִין עַל 'מְדוּתוֹתֵינוּ'
שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹכָא בְּסֵפֶר הָא"ב

(ספר-המדות, בגדים א) - כי ה'מלבושין', הם כפי 'תקון-הברית' של כל אחד, שבזה תלוי כל המדות, כידוע.

עין במאמר (לקוטי-מוהר"ן ח"א) סימן כ"ט: "שעקר תקון הבגדים, שיהיו בבחינת 'בגדים לבנים', כמו שכתוב (קהלת ט, ח): 'בכל עת יהיו בגדיך לבנים' - הוא תלוי ב'תקון-הברית' וכו'".

ועל-כן ישראל משגין במלבושיהם מפל השבעים אמות, ויש להם כמה מצות בהבגדים, כגון ציצית ושעטנ"ז. כי הבגדים של ישראל יקרים מאד, כמו שכתוב (שיר השירים ד, יא): "וריה שלמתוך פריח לבנון". כי עקר 'קדשת ישראל', שהוא 'שמירת-הברית' - תלויים ונפרים בה'בגדים' כנ"ל.

כי 'בגדי ישראל' הם בבחינת "בגדים לבנים" כנ"ל, ועל-כן זכו ישראל ל'תקון-הבגדים', דהינו 'מצות ציצית' שהוא 'תקון-הבגדים', שהוא בבחינת "בגדים לבנים", בבחינת 'טלית לבן'.

הפך 'פגם-הברית' שמשם 'פגם-הבגדים', דהינו: בגדים מלכלכים על-ידי 'בתמים', בבחינת 'דם נדות', שהוא בבחינת "בגדים צואים" (זכריה ג, ג).

כי עקר הענש שנענשין להתלבש ב'בגדים צואים' חסו-שלום, הוא רק על-ידי 'פגם-הברית', כמו שכתוב (זכריה ג, ג): "ויהושע היה לבש בגדים צואים" - וזה היה "על שהיו בניו נשואי נכריות" (סנהדרין צג).

כי 'פגם-הברית' נפר בה'בגדים', בבחינת (ירמיה ב, לד): "גם בכנפיך נמצאו דם,

נפשות אביונים נקיים", שזה בבחינת 'פגם-הברית', שהוא "כאלו שופך דם נקי חסו-ושלום" (נדה יג).

כי "בגדים צואים", שהם בגדים מלכלכים מבתמים ודם נדות, שזהו בבחינת 'טלית אדם', שהוא הפך מ'ציצית', שהוא בבחינת 'טלית לבן' כנ"ל - כי 'טלית אדם' הוא בבחינת 'עשו', כמובא בדברי רבנו (ח"א ח) וכו'.

"ונתתי לך מהלכים בין העמדים האלה" (זכריה ג, ז)

ה.

(לקוטי-הלכות, השפמת-הפקר ד, ז)

ה'צדיקים' נקראים 'מהלכים', על-שם שהולכים מדרגא לדרגא תמיד, כמו שכתוב (זכריה ג, ז): "ונתתי לך מהלכים בין העמדים" וכו'.

ו.

(לקוטי-הלכות, ענין מדישו)

ה'מלאכים', אין להם 'בחירה', כי נקראים "עומדים" (זכריה ג, ז).

ז.

(לקוטי-הלכות, ערוגי-תחומין ה, ד)

זה ידוע: שהחלוק שבין ה'צדיק' ובין ה'מלאכים', היא ה'בחירה' - שעל-ידי-זה נתעלה אור נשמת הצדיק והשגתו, מאור נשמתם והשגתם של המלאכים והשרפים וכו' - מחמת שנקראים "עומדים" (זכריה ג, ז), ואין להם 'בחירה'.

כי על־ידי תורה ותפלה, שעל־ידי־זה מבררין ה'טוב' מן ה'רע', שזה בחינת כל מראה המנורה פנ"ל - על־ידי־זה זוכה ל'רוח־חיים', ונשלים כל ה'חסרונות'.

וזהו: "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות, מי אתה הר הגדול לפני זרבבל למישר" וכו'. כי זרבבל היה אז ה'צדיק־הדור', ועמדו פנגדו פמה רשעים לבטלו מעבודתו.

ועל־זה נאמר: "לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי" וכו' - שעל־ידי בחינת ה'משכת הרוח־חיים' שממשיך ה'צדיק־הגמור', על־ידי־זה יכניע ויפיל כל ה'שונאים'.

בחינת: "מי אתה הר הגדול לפני זרבבל למישר" - שכל המונעים העומדים לפניו פהר, פלם יתבטלו על־ידי בחינת ה'רוח־חיים' הפנ"ל.

ט.

(לקוטי־הלכות, ברפת־השחר ה, מז)

וזהו בחינת מראה המנורה של זכריה, שמפטידין ב'פרשת בהעלותך' וב'שבת הנפה', שראה את המנורה וכו' - "ושנים זיתים עליה אחד מימין ואחד משמאל, ואמר מה אלה אדני, ויאמר לו הלא ידעת מה אלה, ויאמר לא ידעתי" (זכריה ד, ה).

הינו: שגם זכריה נתקשה על עסק תקון המנורה מאד.

מחמת שראה: ש"שנים זיתים עליה", שהם שני אילנות. "אחד מימין ואחד משמאל" - שהם בחינת אילנא־דחי' ו'אילנא־דמותא', שהם בחינת סטרא־

"ראיתי והנה מנורת זהב פלה וגלה על ראשה, ושבעה נרותיה עליה, שבעה ושבעה מוצקות לנרות אשר על ראשה - ושנים זיתים עליה אחד מימין הגלה ואחד על שמאלה - ואען ואמר אל המלאך הדבר בי לאמר מה אלה אדני - ויען וכו' לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי אמר ה' צבאות - מי אתה הר הגדול לפני זרבבל למישר והוציא את האבן הראשה תשאות חן חן לה" (זכריה ד, ביג־דו)

ת.

(ח"א ח, ח)

וזהו (זכריה ד, ב): "ראיתי והנה מנורת זהב" - היא ה'תורה' ה'נחמדים מזהב" (תהלים יט, א).

"וגלה על ראשה" - פרש רש"י: "מעין" - הוא "המעין היוצא מבית ה'" (יואל ד, יח), הוא ה'תפלה'.

"ושבעה נרותיה" - הם ה'נשמות דאתרביאו בגן" (תקוני־זהר ל), ה'נחלקים ל'שבע פתות'.

"שבעה ושבעה מוצקות" - הם מ"ט אזרות, שהוא אור הגנוז לעתיד' (רש"י שם בזכריה), בחינת: "עדן עין לא ראתה" (תקוני־זהר פה), שהוא בחינת ה'תפלה' פנ"ל.

"ושנים זיתים עליה" - פרש רש"י: "שני אילנות" - הינו: אילנא־דחי' ו'אילנא־דמותא', הינו: טוב ורע'.

וזהו: "אחד מימין ואחד משמאל" - "ומשם יפרד" (בראשית ב, י) - שנפרד ה'רע' מה'טוב', זה ל'ימין' וזה ל'שמאל'.

"ואמר אל המלאך מה אלה, ויען וכו' לא בחיל ולא בכח כי אם ברוחי" - הינו: בחינת ה'רוח־חיים'.

דְּקַדְשָׁהּ וְסִטְרָא־אֲחֵרָא שְׂפַנְגֵּדָה -
שְׂמִתְגַּבֵּר בְּכָל פַּעַם רַע' לְעַמַּת טוֹב' וְכוּ'.

עַל־כֵּן שָׁאֵל (שָׁם א, ט; ב, ב): "מָה אֵלֶּה"
שְׁתֵּי פְעָמִים - כִּי לֹא הָיָה יָכֹל
לְהַשִּׁיג אִיךָ יְכוּלִין לְכַבֵּשׁ הָרַב כְּזֶה? מֵאַחַר
שֶׁהַסִּטְרָא־אֲחֵרָא מִתְגַּבֵּר כְּנֶגֶד כָּל אָדָם כָּל־
כַּף כָּל־כַּף בְּכָל פַּעַם.

וְהַשִּׁיב לוֹ הַמְּלֵאךָ (שָׁם פְּסוּקוֹ): "לֹא בַחִיל
וְלֹא בַכַּח, כִּי אִם בְּרוּחַ אֱמֶר ה'!
צְבָאוֹת" - בְּחִינַת רְצוֹן שְׁנִקְרָא "רוּחַ ה'
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יחזקאל כ, לב): "הָעֹלָה עַל
רוּחֲכֶם".

הִינֵנו: עַל־יְדֵי 'תִּקְוָה הַרְצוֹן־דְּקַדְשָׁהּ'
הַנְּמָשֵׁךְ מִ"רוּחַ ה'" עַל־יְדֵי הַצְּדִיקִי־
אֲמַת' בְּחִינַת 'מִשָּׁה' - עַל־יְדֵי־זֶה יִתְגַּבֵּר כָּל
אֶחָד, "לֹא בַחִיל וְלֹא בַכַּח", כִּי אִם עַל־יְדֵי
'תִּקְוָה הַרְצוֹן' וְכוּ' וְכַנֵּ"ל.

וְזֶהוּ (זְכָרְיָה ד, ז - שָׁם בְּהַפְטָרָה): "מִי אַתָּה הָרַב
הַגָּדוֹל לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישָׁר" -
שְׂאֵפְלוֹ הַ"הָר הַגָּדוֹל", שֶׁהוּא בְּחִינַת
'הַשּׁוֹנְאִים וְהַמּוֹנְעִים הַגָּדוֹלִים' (וְכַעֵין שְׂפָרַשׁ
רש"י שָׁם).

"לִפְנֵי זָרְבָבֶל לְמִישָׁר" - כִּי כָּל־מִי יִתְבַּטְּלוּ
לִפְנֵי הַצְּדִיק־הָאֲמַת', בְּחִינַת
"זָרְבָבֶל שֶׁהוּא בְּחִינַת מְשִׁיחַ" (תַּנְחוּמָא תוֹלְדוֹת
יד), עַל־יְדֵי 'תִּקְוָה־הַרְצוֹן' שִׁיאִיר בְּיִשְׂרָאֵל,
וְכַנֵּ"ל. (עֵינ־שָׁם בְּפָנִים בְּאַרְיִכוֹת בְּעֵינֵי קַדְשֵׁי נְרוֹת
הַמְנוּרָה).

י

(לְקוּטִי־הַלְכוֹת, קָרִיאת־שִׁמְעָה, יט)

נִמְצָא לְעֵיל בְּפְסוּק (בַּמִּדְבָּר ח, ב):
"בַּהֲעֹלְתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת".

לקוטי תפלות

פרשת בהעלותך

מפתח התפלות

[ו] "שִׂאֵהוּ בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג אֲמֵתִי, שִׁישְׁגִיחַ עָלֵינוּ וְיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" (לקוטי-תפלות ח"א יג).

[ז] "שִׂאֵהוּ בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג־אֲמֵת - שִׁינְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" (לקוטי-תפלות ח"א יח).

[ח] "שִׂאֵהוּ בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיג רוּעָה נְאֻמָּן, כְּמוֹ מִשָּׁה רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם - שִׁישָׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" (לקוטי-תפלות ח"א פא).

[ט] "שִׂאֵהוּ בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" - שְׂתַחֲוֹס וְתַחֲמַל עָלֵינוּ, בְּזָכוֹת הַצְּדִיק־אֲמֵת שְׂסַבְּלוּ יְסוּרִים רַבִּים וְגִדּוּלִים בְּשִׁבְלֵנוּ, וְהִיוּ נוֹשָׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק", וְהַצִּילָנוּ מֵעֲתָה מִכָּל מִינֵי צַעַר וְיְסוּרִים (תפלות-ותחנונים ח"א כה).

[י] "וְתַנַּח עֲלֵהֶם הַרוּחַ וְהֵמָּה בְּכַתְּבִים" - שְׂנֹזְפָה שִׁיְהִיוּ נִסְמָכִים מִנְהִיגִים וְרַבָּנִים הַגּוֹנִים, וְעַל-דִּי-יִזָּה יִתְחַזַּק כְּתָב־יְדֵינוּ (לקוטי-תפלות ח"א סא).

[יא] "אֲלֹדֵד וּמִיָּדָד מִתְנַבְּאִים בְּמַחְנָה, אֲדוֹנֵי מִשָּׁה כְּלָאִם"; "הַטַּל עָלֵיהֶם צְרִכ־צְבוּר, וְהֵם כְּלָאִים

[א] "בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת הַנֵּרוֹת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוּרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת", "צְרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתִּהְיֶה שְׂלֵהֶבֶת עוֹלָה מֵאֵלֶיהָ" - שְׂנֹזְפָה לְקַדְשֵׁת 'שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת', וְשְׂנֹזְפָה עַל-יְדֵי-זֶה ל'אור המְקִיפִים הַקְּדוּשִׁים', 'שִׁפַּע רוּח־הַקְּדוּשָׁה'; וְשִׁיתְּלֶהֱב לְבָנוּ בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוּל, וְשִׁתְּהָא שְׂלֵהֶבֶת לְבָנוּ עוֹלָה תְּמִיד מֵאֵלֶיהָ (לקוטי-תפלות ח"א כא).

[ב] "לֹא כֵן עֲבָדֵי מִשָּׁה, בְּכָל בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא. פֶּה אֶל פֶּה אֲדַבֵּר בּוֹ וְגו', וְתִמְנַת ה' יִבִּיט" - שְׂנֹזְפָה לְקַדְשֵׁת 'שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת', וְשְׂנֹזְפָה ל'הָאָרֶה וְהַתְּנוּצָצוֹת דְּקֻדְשָׁה' מְקַדְשֵׁת 'מִשָּׁה-רַבְּנוּ עָלֵינוּ-הַשְּׁלוֹם' (תפלות-ותחנונים, הַשְּׂמֵטָה וְהַמְשָׁךְ ל'לקוטי-תפלות ח"א כא ה"ל).

[ג] "עַל פִּי ה' יַחֲנוּ, וְעַל פִּי ה' יִסְעוּ" - שְׂנֹזְפָה לִידְעַע אֵיךְ לְהַתְּנַחַג בְּעֲנֵינֵינוּ 'נְסִיעוֹת לְדַרְכֵיכֶם'; וְשִׁכַּל נְסִיעוֹתָנוּ יִהְיוּ עַל פִּי ה', כְּמוֹ הַנְּסִיעוֹת שֶׁל בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל בְּמִדְבָּר (לקוטי-תפלות ח"א מ).

[ד] "שָׁטוּ הָעַם וְלָקְטוּ", "בְּשִׁטוֹתָא" - שְׂנֹזְפָה לְהַנְּצֵל מִתְּאוֹת־מְמוֹן, וְלְהַנְּצֵל מִטְּרֹדֶת הַפְּרָנְסָה, וּמִלְרֹדֶף אַחֲרֵי הָעוֹלָם-הַזֶּה (לקוטי-תפלות ח"א ל).

[ה] "שִׂאֵהוּ בְּחִיקָה כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" - שְׂנֹזְפָה לְמִנְהִיגֵי רוּעֵי-יִשְׂרָאֵל, צְדִיק־אֲמֵת, שִׁישָׂאוּ אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמֹן אֶת הַיֶּנֶק" (לקוטי-תפלות ח"א ד).

מאליהם - שְׁנֹזֶפֶה לְהִנְצֵל מִ'הַתְּמוֹנוֹת' וְ'צָרְכֵי-צְבוּר' (לקוטי תפלות ח"ב א).

[יב] **"וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנּוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה"** - שְׁנֹזֶפֶה לְהַתְּנוֹדוֹת וְדוּי-דְבָרִים לְפָנָי הַצְּדִיק-הָאֱמֶת, שֶׁהוּא "עֲנִיו מְאֹד מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" - וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּכְפֹּר לָנוּ עֲוֹנוֹתֵינוּ (לקוטי תפלות ח"א ד).

[יג] **"וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנּוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה"** - שְׁנֹזֶפֶה לְהַעֲנוּהוּ שֶׁל מִשֵּׁה רַבְּנוּ עַל-יְדֵי-הַשָּׁלוֹם (לקוטי תפלות ח"א צט).

[יד] **"וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנּוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה"** - שְׁנֹזֶפֶה לְעֲנוּהוּ אֱמֶתִיית שֶׁל מִשֵּׁה רַבְּנוּ עַל-יְדֵי-הַשָּׁלוֹם (לקוטי תפלות ח"ב ב).

[טו] **"וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנּוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה"** - שְׁנֹזֶפֶה לְפָלֵס דְרָכֵנוּ וְלַדְעוֹת

אִיךָ לְהַתְּנַחַג בְּעֲנִין עֲזוֹת דְקֻדְשָׁה וְעֲנוּהוּ אֱמֶתִיית' (תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א כ).

[טז] **"וְתִדְבֹר מֵרִים וְאַהֲרֹן בְּמִשֵּׁה וְגו'.** וְהָאִישׁ מִשֵּׁה עֲנּוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה" - שְׁנֹזֶפֶה לְהִנְצֵל מִעֲוֹן לְשׁוֹן-הָרַע; וְשֵׁה-צְדִיקֵי-אֱמֶת' יִהְיוּ כַּל-כָּךְ גְּדוֹלִים וְחֲזָקִים וְשָׁלְמִים בְּמִדַּת הָעֲנוּהוּ, שֶׁפָּגַם לְשׁוֹן-הָרַע' לֹא יִזְיַק לְעֲנוּתֵנוּתָם, כְּמוֹ מִשֵּׁה רַבְּנוּ שֶׁלֹּא הִזִּיק לוֹ בְּשִׂדְדוֹ עַל-יְדֵי לְשׁוֹן-הָרַע; וְשְׁנֹזֶפֶה גַם-כֵּן לְהִיוֹת עֲנָוִים בְּאֱמֶת (תפלות וְתַחֲנוּנִים ח"א לג).

[יז] **"וְתִמְנַת ה' יִבִּיט"** - שְׁנֹזֶפֶה לְהִבִּיט בְּתִמְנוֹת ה', שֶׁהוּא אוֹתִיוֹת הַתְּפִלָּה וְכו', עַל-יְדֵי שְׁנֹזֶפֶה לְהִמְחָאת-כְּפִים' בְּשִׁיעַת הַתְּפִלָּה (לקוטי תפלות ח"א קלה).

רַק כָּל דְּבוּרֵי יִהְיוּ דְבָרֵי אֱמֶת תָּמִיד בְּקֻדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, וְאִזְכֶּה לְקַדֵּשׁ אֶת פִּי, בְּתוֹרָה וּבְתַפְלָה וּבְכָל מִינֵי דְבוּרִים הַמְּקַדְּשִׁין אֶת הַפֶּה.

וְתִזְכְּנֵי לְקַדֵּשׁ אֶת עֵינַי, וְתַעֲזְרֵנִי לְהַעֲצִים אֶת עֵינַי מִרְאוֹת בְּרַע, וְתַהֲיֶה בְּעֲזָרֵי שְׁלֹא יִהְיֶה לִי שׁוֹם הַסְּתַפְלוֹת עַל שׁוֹם דְּבַר שֶׁבְּעוֹלָם-הַזֶּה כָּלֵל.

וּבְכַרְמֵי תַעֲזְרֵנִי וְתַצִּילֵנִי וְתִמְלֹטֵנִי, שְׁלֹא אֶסְתַּכַּל חֲסוֹשְׁלוֹם עַל שׁוֹם דְּבַר הַמְּכִיא לִידֵי הַרְהוּר חֲסוֹשְׁלוֹם.

חֹם וְחֲנִי וְרַחֵם עָלַי וְהַצִּילֵנִי, וּמְלֹט נַפְשִׁי מֵעֵתָה מִפְּגַם הַרְאוֹת, וְלֹא אֲתוּר אַחַר לְבָבִי וְאַחַר עֵינַי, "הַעֲבֵר עֵינַי מִרְאוֹת שׁוֹא בְּדַרְכֵיךָ חַיִּינִי".

[א] לְקוּטֵי-תַפְלוֹת ח"א כ"א
 (על-פי לקוטי-מוֹהַר"ן ח"א כ"א, 'עֲתִיקָא טְמִיר וְסָתִים')
"בְּהַעֲלֵתְךָ אֶת הַנְּרוֹת, אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יֵאִירוּ שִׁבְעַת הַנְּרוֹת" (במדבר ח, ב)
"צָרִיךְ לְהַדְלִיק עַד שֶׁתֵּהָא שְׁלֵהֶבַת עוֹלָה מֵאֲלִיָּה" (רש"י: שְׁבַת כ"א)
 שְׁנֹזֶפֶה לְקַדְּשׁוֹת 'שִׁבְעַת הַנְּרוֹת' - וְשְׁנֹזֶפֶה עַל-יְדֵי-זֶה לְאוֹר הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים, 'שִׁפְעֵ רֹחַ-הַקְּדוּשָׁה' - וְשִׁיתְלַהֵב לָבֵנוּ בְּהַתְּלַהֲבוֹת גְּדוֹל, וְשִׁתֵּהָא שְׁלֵהֶבַת לָבֵנוּ עוֹלָה תָּמִיד מֵאֲלִיָּה

וּבְכֵן יִהְיֶה רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ, וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, מְלֹא רַחֲמִים, שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ, וְתַעֲזְרֵנוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ מִהָרָה, שְׁנִתְחִיל מֵעַתָּה לְקַדֵּשׁ אֶת "שִׁבְעַת הַנְּרוֹת הַמְּאִירִין אֶל מוֹל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הַקְּדוּשָׁה", שֶׁהֵם: הָעֵינַיִם, וְהָאָזְנַיִם, וְהַפֶּה, וְהַחֹטֵם. וְתִזְכְּנֵי לְקַדֵּשׁ אֶת פִּי, שְׁלֹא יֵצֵא דְבַר שֶׁקָּר מִפִּי לְעוֹלָם, וְלֹא שׁוֹם דְּבוּר הַפּוֹגֵם אֶת הַפֶּה חֲסוֹשְׁלוֹם.

רשם כלל, כי אתה ידעת כי אין בנו כח לתקן הפגמים האלו, כי הרבינו לפשע ולפגם בהם.

כי מי יוכל לשער ולהעריך ולספר כל החטאים והפגמים באמרי פינו, מיום היותינו על האדמה עד היום הזה. וכמה שקרים יצאו מפי כמעט בכל יום ויום, וכמו כן שאר חטאים ופגמים גדולים שפגמתי באמרי פי, בדבורי לשון-הרע ורכילות, וליצנות, ודברים-בטלים, בלי שעור וערך ומספר.

ובפרט רבוי ועצם הפגמים המרבים והגדולים שפגמתי בעיני, מי יוכל לשערם ולספרם, מי יוכל לפורטם בפה, ונמנע ממני אפלו להתודות עליהם, מפל-שכן לעשות תקונים הרבה כפי רבוי הפגמים האלה לתקנם, כי עדין לא עבר עלי יום אחד מימי שלא פגמתי בו בעיני, בשוגג ובמזיד באנס ובמצון.

ואתה לבד יודע, עד היכן מגיע פגם העינים, אשר כל התורה כלה תלויה בהם, אוי לי וי לי, מה אומר מה אדבר, אם אמרתי אספרה כמו אפס קצה מפגם העינים שפגמתי בכל יום ויום, יכלה הזמן והמה לא יכלו, "אספרם מחול ירבוין".

ואם אתה בעצמך לא תעשה למענה חס-ושלום, ותתקן כל הפגמים העצומים האלה ברחמך, אין בידינו לתקן פגם אחד מהם, מפל-שכן כלם. "אם עונות תשמר יה אדני מי יעמד. כי עמך הסליחה למען תורא".

וזבני לקדש את אזני, ואזכה לשמע תמיד דברי חכמים אמתיים, ולהאמין בהם, ויהיה לי אמונת-חכמים בשלמות. ותהיה בעזרי, שאטה אזני תמיד לשמע דברי חכמים אמתיים, ויכנסו דבריהם באזני, ויעוררו את לבבי באמת, לשוב אליך ולעשות רצונך תמיד.

ותשמרני ותצילני, שלא אשמע לעולם ולא יכנס באזני שום דבור הפגום, ולא אשמע ולא אקבל שום דבור לשון-הרע ורכילות, ולא אשמע דבורי גבול-פה לעולם, ולא שום דבור פגום.

רק אזכה לשמע תמיד דבורים קדושים, מפי צדיקים וכשרים אמתיים, דבורים המקדשים את און השומעים.

וזבני שיהיה לי יראת-שמים באמת, ועל-ידי-זה אזכה לקדש את חוטמי, ויקים בי מקרא שכתוב: "והריחו ביראת יהוה".

וכל מה שפגמתי עד הנה ב"שבעת הנרות" האלו, על-ידי עונותי ופגמי המרבים שחטאתי עויתי ופשעתי לפניה, ופגמתי בפי, ובעיני, ובאזני, ובחוטמי, מנעורי עד היום הזה, בשוגג ובמזיד באנס ובמצון - על כלם תמחל ותסלח לי מלא רחמים חנון המרבה לסלח.

ותתקן ברחמך כל הפגמים האלו, ולא יהיה נשאר מהם שום

חום וְחַמַּל עָלֵינוּ, חוּס וְרַחַם עָלֵינוּ, כִּי
אֵין לָנוּ שָׂכָל וְדַעַת אֵיךְ לְרַצּוֹת
וּלְפַיֵּס אוֹתְךָ עַל כָּל הַפְּגָמִים הַגְּדוֹלִים
וְהַנּוֹרָאִים הָאֵלֶּה, שְׁפַגְמָנוּ עַד הַנְּהַ
בְּ"שִׁבְעַת הַנִּירוֹת" הַקְּדוּשִׁים הָאֵלוּ
הַנִּמְשָׁכִין מִן הַמַּח הַקְּדוּשׁ.

וּמֵעַצָּם רַבּוּי הַפְּגָמִים הָאֵלוּ שְׁפַגְמָנוּ
בְּ"שִׁבְעַת הַנִּירוֹת" הַקְּדוּשִׁים
הָאֵלוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְגַּם דַּעַתְנוּ וְנִתְעַכֵּר
שִׁכְלָנוּ וְנִתְבַּלְבַּל מַחֲנוּ וְדַעַתְנוּ, וּמַחְמַת-
זֶה בָּאִים עָלַי קִשְׁיוֹת וּבִלְבוּלִים
וְעַקְמִימִיּוֹת שְׁבִלְב, וּמְבִלְבְּלִים וּמַעְקָמִים
אֵת דַּעַתִּי וְלִבִּי מְאֹד.

עַד שְׁאִינִי יָכוֹל לְהִתְקַרֵּב לְשׁוֹם דְּבַר
שֶׁבְקִדְשָׁה כְּרֹאוֹי, וְרוֹצִים לְרַחֵק
אוֹתְנוּ לְגַמְרֵי חֶסֶד-וְשְׁלוֹם מֵעֲבוֹדָתְךָ
בְּאַמֶּת.

אָנָּה יְהוָה, יִהְיֶה מֵעַיְךָ עָלֵינוּ, "הַאֲזִינָה
קוֹלִי בְּקִרְאוֹי לְךָ". וְתִהְיֶה בְּעֶזְרֵנוּ,
שְׁנֹזֶכָה לְעוֹרֵר וּלְהוֹלִיד תְּמִיד תַּעֲלוּמוֹת
הַמוֹחִין עַל-יְדֵי קוֹל צַעֲקוֹתֵנוּ.

וְתַרְחַם עָלֵינוּ וְתוֹשִׁיעֵנוּ וְתִזְכְּנוּ, לְקִדְשׁ
וּלְטָהַר בְּאַמֶּת אֵת "שִׁבְעַת
הַנִּירוֹת" הַיּוֹצְאִים מִן הַמַּח שְׁבְרָאֲשֵׁינוּ,
שֶׁהֵם הַפֶּה, וְתַרְיִן עֵינֵינוּ, וְתַרְיִן אוֹדְנוּיִן,
וְתַרְיִן נוֹקְבֵי חוּטְמָא.

וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַמְשִׁיךְ אֵלֵינוּ
'אוֹר-הַפָּנִים' שֶׁהוּא 'שִׁפְע
אֱלֹקִי', שֶׁהוּא הַשְּׂגַת הַמְּקִיפִים הַקְּדוּשִׁים
שֶׁל הַשָּׂכָל.

וְתִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ רוּח־קְדוּשָׁה, וְנִזְכָּה
בְּרַחֲמֶיךָ לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל

פַּעַם מְקִיפִים חֲדָשִׁים דְּקִדְשָׁה, וְנִזְכָּה
לְהַבִּין וּלְהַשְׁפִּיל עִמָּךְ סוּדוֹתֶיךָ.

וְתַעֲזָרְנוּ שְׁנֹזֶכָה בְּכָל פַּעַם לְקִדְשָׁה
יְתָרָה, לְמַעַן נִזְכָּה בְּכָל פַּעַם
לְהַשִּׁיג מְקִיפִים חֲדָשִׁים, לְהַכְנִיסָם לְפָנִים
לְתוֹךְ שִׁכְלָנוּ, לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג בְּכָל פַּעַם
הַבְּנוֹת וְהַשְּׂגוֹת חֲדָשׁוֹת דְּקִדְשָׁה, מֵה שֶׁלֹּא
הֵיינוּ יוֹדְעִים לְהַבִּין וּלְהַשִּׁיג מִקֶּדֶם.

וְנִזְכָּה לְהַפִּיר אוֹתְךָ גַּם בְּעוֹלָם-הַזֶּה,
וּלְהַשִּׁיג גְּדֻלָּתְךָ וְרוּמְמוֹתְךָ כָּל
מֵה שְׁאַפְשֵׁר לְהַשִּׁיג בְּעוֹלָם-הַזֶּה, כִּי לְכַךְ
נוֹצְרָנוּ לִידַע וּלְהַשִּׁיג אוֹתְךָ.

וְאַתָּה עֲתִיד לְקַבֵּל דִּין-וְחֻשְׁבוֹן מֵאַתָּנוּ
עַל-זֶה, עַל מִי שֶׁלֹּא הִשְׁתַּדַּל
לְקִדְשׁ עֲצָמוֹ בְּאַמֶּת בְּזֶה הָעוֹלָם, עַד
שִׁישִׁיג הַשְּׂגַת אֱלֹהוֹתְךָ וַיִּדְעֶת רוּמְמוֹתְךָ
יְתַבַּרְךָ וַיִּתְעַלֶּה שְׁמֶךָ לְעַד.

חוּם וְחַמַּל נָא עָלֵינוּ, וְעֶזְרֵנוּ בְּרַחֲמֶיךָ
לְהַשְּׂגוֹת גְּבוּהוֹת יוֹתֵר בְּכָל-פַּעַם
בְּקִדְשָׁה וּבְטָהֳרָה, בְּאַמֶּת וּבְאַמוּנָה-
שְׁלָמָה.

הַאֲמַת יִדְעַתִּי, רַבּוֹנוּ דְּעִלְמָא כְּלָא, כִּי
אֲנִי רַחוּק עִכְשָׁיו מִזֶּה כָּל-כַּךְ,
עַד שְׁאִינִי יָכוֹל עֲתָה אֲפִלוּ לְבַקֵּשׁ
וּלְהַעֲתִיר וּלְהַפְצִיר אוֹתְךָ עַל-זֶה.

אֲבָל מֵה אֶעֱשֶׂה וְאֲבִי שְׁבַשְׁמִים גְּזוֹר, כִּי
אַתָּה בְּעֲצָמְךָ גְּזַרְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתְךָ
עַל-יְדֵי צְדִיקוֹךָ הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁנִּשְׁתַּדַּל
וְנִתְאַמֵּץ תְּמִיד לְהַפִּיר וּלְהַשִּׁיג וּלְדַעַת
אוֹתְךָ בְּאַמֶּת וּבִלְבַב שְׁלָם.

רבונו של עולם, חוס וחנו ושמע קול
תפלתנו ברחמים, ותשפיע עלינו
שפע אלקי, שפע השכל האמת, שפע
המקיפים הקדושים, שפע רוח הקדש.

ויפתח לנו אור השכל, וימהר תנועת
שכלנו, להשיג במהירות גדול,
השגת המקיפים הקדושים, ונזכה להשיג
שכל הנקרא 'קדם' שהוא 'אור-הפנים',
עד שלא נצטרך להשתמש בשום
הקדמה.

ועל-ידי מהירת תנועת השכל הזה,
נזכה שתהא "שלהבת לבנו
עולה תמיד מאליה".

ותעזרנו תמיד, שיתלהב לבנו
בהתלהבות גדול באמת
לעבודתך וליראתך "ברשפי שלהבת
יה".

ועל-ידי התלהבות דקדשה של הלב,
נזכה לתקן את כל הפגמים
שפגמנו על-ידי התלהבות-הלב דסטרא-
אחרא. ונזכה לתקן מהרה את כל פגם
החמימות וההתלהבות שהיה לנו
לדברים גשמיים, לתאוות-רעות ומדות-
רעות, עד אשר באנו לידי חטאים ועונות
גדולים, על-ידי התלהבות-הלב, לתאוות
עולם-הזה.

על-כן באתי "לשחר פניך", אדונינו
אלהינו, יכמרו רחמיך עלינו,
ותשתדל בהצלותינו, ותתאמץ בתקון

נפשותינו, ותעזרנו מעתה, שלא יהיה לנו
עוד שום התלהבות בלבנו לשום תאוה
שבעולם, אפלו לדברים המתרים, מכל-
שכן וכל-שכן שלא יעלה בלבנו שום
התלהבות חסו-שלום, לשום דבר האסור
לנו.

ותעזרנו ותחנונו ותשפיע עלינו
בחמלתך, שנזכה שיהיה לנו
התלהבות-הלב דקדשה, להתלהב
בשלהובין-דרחימותא לשמך ולעבודתך
באמת, להתפלל ולהתחנן, ללמד וללמד
ולקים את כל מצותיך, בהתלהבות גדול
בקדשה ובטהרה, פרצונך הטוב באמת.

ועל-ידי-זה נזכה לתקן, כל פגם
ההתלהבות דסטרא-
אחרא, שהיה בלבנו, מנעורינו עד היום
הזה, באפן שנזכה שיטהר ללבנו באמת.

ועל-ידי-זה נזכה לפרש שיחתנו
לפניך תמיד, ונזכה
לרצות ולפיס אותך ולהתחנן לפניך בכל-
פעם, בדבורים חדשים אמתיים, שיהיה
לנחת ולרצון לפני כסא כבודך.

ונזכה להתקרב אליך, בהתקרבות
גדול, באמת ובלב שלם, כאשר
נאה לעם סגלתך. "לב טהור ברא לי
אלהים, ורוח נכון חדש בקרבי. אל
תשליכני מלפניך, ורוח קדשך אל תקח
ממני".

☪ [ב] תפלות ותחנונים ☪

השְׁמֵטָה וְהַמֶּשֶׁךְ לְלִקּוּטֵי־תַפְלוֹת 'ח"א כא הנ"ל
 "לא כן עבדי משה, בכל ביתי נאמן הוא. פה אל
 פה אדבר בו וגו', ותמנת ה' יביט" (במדבר יב, ז-ח)
 שְׁנוּזָפָה לְקַדְשֵׁת 'שְׁבַעַת הַנְּרוֹת' - וְשְׁנוּזָפָה לְהֶאָרָה
 וְהַתְּנוּצָצוֹת דְקַדְשָׁה מִקַּדְשֵׁת 'מִשְׁה־רַבְּנוּ עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם'

אָנָּה מֶלֶךְ רַחוּם וְחַנוּן, זַכְּנֵי לַהֲיִוֹת עָנּוּ
 שָׁפֵל וְסַבְּלָן, וְלֹא יַחְרָה אִפִּי עַל
 בְּזִיוְנִי, וְלֹא אֶכְעַס לְעוֹלָם עַל שׁוֹם דְּבָר,
 שְׁזָה גַם־כֵּן בְּחִינַת קַדְשֵׁת הַחֹטֵם. וְזַכְּנֵי
 לְקַדֵּשׁ פִּי וְעֵינַי וְאָזְנִי כָּל כֶּךָ.

עַד שְׁיִמְשֹׁךְ עָלַי אֵיזָה בְּחִינַת הָאָרָה
 וְהַתְּנוּצָצוֹת דְקַדְשָׁה, מִקַּדְשֵׁת מִשְׁה
 רַבְּנוּ עַל־יַד־הַשְּׁלוֹם, הַמְּלַבֵּשׁ בְּכָל אָבִר
 מִיִּשְׂרָאֵל, וְזָכָה לְרוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה,
 בְּמַדְרָגָה נְפִלְאָה מְאֹד, עַד שֶׁנֶּאֱמַר בּוֹ:
 "פֹּה אֵל פֹּה אֲדַבֵּר בּוֹ". וְנֶאֱמַר בּוֹ:
 "וְתַמְנַת יְהוָה יִבִּיט". וְנֶאֱמַר בּוֹ: "בְּכָל
 בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא".

וְעַל־יְדֵי־זֶה אֲזַכֶּה בְּמַדְרָגְתִּי הַשְּׁפֵלָה
 מְאֹד גַּם־כֵּן, לְאֵיזָה
 'הַתְּנוּצָצוֹת־דְקַדְשָׁה' שֵׁישׁ בּוֹ מִבְּחִינַת
 רוּח־הַקֹּדֶשׁ, שֶׁהוּא בְּחִינַת 'רוּחַ חֲכָמָה'
 הַבֹּא מִ'קַדְשׁ'.

וְאֲזַכֶּה עַל־כָּל־פָּנִים בְּשַׁעַה שְׁאֲנִי עוֹסֵק
 בְּתוֹרָה וְתַפְלָה, שֶׁתִּמְשִׁיךְ עָלַי
 הָאָרָה וְהַתְּנוּצָצוֹת אֱלֻקוֹת בְּלִבִּי בְּאֵמֶת,
 עַד שְׁיִהְיֶה בְּזֶה אֵיזָה בְּחִינָה כָּל־שֶׁהוּא
 מִבְּחִינַת: "וְתַמוֹנַת יְהוָה יִבִּיט".

וְאֲזַכֶּה לְקִיּוֹם בְּתַמִּידוֹת מִקְרָא שְׁכָתוּב:
 "שְׁוִיתִי יְהוָה לְנִגְדֵי תַמִּיד",

וְאֲזַכֶּה לַהֲיִוֹת דְּבוּק בְּךָ לְעוֹלָם, בְּפֶרֶט
 בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה אֲזַכֶּה לְהַתְּפַלֵּל לְפָנֶיךָ
 בְּדַבְּקוֹת גְּדוֹל.

וְתִהְיֶה תַפְלָתִי שְׁגוּרָה בְּפִי, עַד שְׁיִהְיוּ
 דְבוּרֵי הַתַּפְלָה שְׁלִי בְּבְחִינַת
 רוּח־הַקֹּדֶשׁ, רוּחַ נְבוּאָה. וְאֲזַכֶּה לְדַבֵּר
 עִמָּךְ וְלִשְׁפֹךְ שִׁיחִי לְפָנֶיךָ, "כִּאֲשֶׁר יְדַבֵּר
 אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ פָּנִים בְּפָנִים" ו"פֹּה אֵל
 פֹּה". וְאֲזַכֶּה לַהֲיִוֹת "נֶאֱמָן רוּחַ מְכַסֶּה
 דְּבָר".

וְזַכְּנוּ לְהַתְּקַרֵּב לְצַדִּיקֵי־אֱמֶת, שְׁזָכוּ
 לְקַדֵּשׁ אֶת הַ"שְׁבַעַת הַנְּרוֹת"
 בְּשִׁלְמוֹת, עַד שְׁזָכוּ לְבְּחִינַת 'שִׁפְעַ אֱלֹקֵי',
 בְּחִינַת 'רוּח־הַקֹּדֶשׁ', בְּחִינַת 'הַשְּׂגַת
 אִוְרוֹת הַמְּקִיפִין', 'אִוְר־הַפָּנִים', בְּמַדְרָגָה
 עֲלִיוֹנָה מְאֹד.

"שְׁמַרְחָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי", שְׁלֹא אֶפְגַּם
 בְּכַבּוֹדֵם חֲסִי־וְשְׁלוֹם, וְלֹא
 אֶסוּר מְדַבְּרֵיהֶם יְמִין וְשְׂמָאל.

וְהַצִּילֵנִי מִכָּל מִינֵי חַרְפוֹת וּבּוֹשׁוֹת
 הַבָּאִים עַל אֱלוֹ הַפּוֹגְמִים
 בְּקַדְשֵׁת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת", בְּקַדְשֵׁת 'אִוְר־
 הַפָּנִים', חֲסִי־וְשְׁלוֹם.

בְּפֶרֶט עַל־יְדֵי שְׁפוּגָמִים חֲסִי־וְשְׁלוֹם
 בְּכַבּוֹד חֲכָמִים־אֱמֶתִיִּים שְׁזָכוּ
 בְּשִׁלְמוֹת לְקַדְשֵׁת "שְׁבַעַת הַנְּרוֹת"
 וְהַמְּשַׁכַּת 'אִוְר־הַפָּנִים' בְּעוֹלָם.

עַל־כֵּן חוּס וְחַמֵּל נָא עָלֵינוּ, וְזַכְּנוּ
 לְעֵסֶק כָּל יְמֵי חַיֵּינוּ בְּתוֹרָה
 וְעַבּוֹדַת־הַשֵּׁם בְּאֵמֶת, וְנִזְכֶּה לְהַרְבּוֹת
 בְּתַפְלָה וְתַחְנוּנִים, וְלִצְעַק הַרְּבָה מֵעַמֶּק

לבנו, עד שנזכה להמשיך המחין מהעלם אל הגלוי, מבחינת עבור ללדה. ונזכה לקדשת "שבעת הנרות" בשלמות.

עד שנזכה על-ידי-זה, להמשיך המחין מבחינת מקיפין לפנימיים. עד שנזכה, להמשיך אור החכמה והמחין דקדשה שהם בחינת 'שפע אלקי', 'רוח-הקדש', 'אור-הפנים' - לתוך פנימיות דעתנו ממש.

עד שנזכה על-ידי-זה, שנתדבק בה לעולם, ולהיות נכלל באחדותה באמת, גם בחיים חיותנו בעולם-הזה.

ג] לקוטי-תפלות ח"א מ

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א מ, 'אלה מסעי בני ישראל')

"על פי ה' יחנו, ועל פי ה' יסעו" (במדבר ט, כ-כג)
שנזכה לידע איך להתנהג בענייני 'נסיעות לדרכים'; ושפל נסיעותנו יהיו על פי ה', כמו הנסיעות של בני-ישראל במדבר

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו, שתרחם עלי, ותהיה עמי תמיד, בשבתי בביתי, ובלקתי בדרך, בשכבי ובקומי, בצאתי ובבואי.

ותורני ותדריכני באמתך, ותלמדני תמיד בכל-עת, איך להתנהג בענייני הנסיעות לדרכים, אם אסע ואם אהדל, ואיך לסע, ומתי לסע, ולהיכן ולאיזה מקום ועיר לנסע, וכמה אתעכב בדרך.

וכל פירטי הנסיעות לאיזה דרך גדול וקטן ארוך וקצר, הכל תודיעני

ותלמדני ברחמיך האמתיים, ותוליכני בדרך-הישר תמיד בכל-עת.

"אדון כל, גדל העצה ורב העליליה, אשר עיניך פקחות על כל דרכי בני-אדם", ויודע ומבין מחשבותם וסודם, יעוררו רחמיך האמתיים עלי, וזכני ולמדני תמיד בכל-עת, איך להתנהג בענייני נסיעות לדרכים.

ובאים שהיית עם ישראל במדבר, והיו כל נסיעתם על פיך כרצונך, כמו שכתוב: "על פי יהוה יחנו, ועל פי יהוה יסעו" - כן תרחם עלי, ותהיה תמיד עמי.

ואני מוסר עצמי עליך לבד באמת, עם כל תנועותי תמיד, על פיך אהנה בביתי, ועל פיך אסע. ותשמר צאתי ובאי לחיים טובים ולשלוש, מעתה ועד עולם.

ותרחם עלי תמיד, בכל-עת שאני מכרח לנסע לאיזה דרך על-פי רצונך הטוב, שתהיה עמי תמיד, ותוליכני לשלוש, ותדריכני לשלוש, ותגיעני למחוז חפצי לחיים טובים ולשלוש, ותצילני מפף כל אויב ואורב בדרך, ותתנני לחן ולחסד ולרחמים בעיניך ובעיני כל רואי, ותגמלני חסדים טובים תמיד, ותשיבני לשלוש לביתי, שלום בגופי ובנפשי ובממוני ובתורת.

ותשמרני ברחמיך, מפל מכשול חטא ועון, ומפל מיני הרהורים-רעים ומחשבות-רעות, ומפל הסתכלות רעים תמיד, ובפרט בעת הלוכי בדרך.

ותצילני ותשמרני ברחמיך מספנת דרכים לעולם, בגשמיות ורוחניות, בגוף ונפש וממון.

☪ [ד] לקוטי תפלות ח"א ל ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ל, 'מישרא דספינא')

"שטו העם ולקטו" (במדבר יא, ח)

"בשטותא" (זהר בשלח סב)

שנזכה להנצל מתאוות-ממון, ולהנצל מטורדת הפרנסה, ומלרדף אחרי העולם-הזה

והגן בעדי, ושמרני והצילני מתאוות-ממון, שלא יעלה על לבי שום חמדה ותאוה לממון כלל, ואזכה להיות "שונא בצע", לשנא את הממון בתכלית השנאה.

ותצילני מטורדת הפרנסה, ומיגיעת ורדיפת העולם-הזה, ולא אבלב את דעתי ולא אטריד את מחשבתי בשום דבר מעסקי העולם-הזה כלל.

רק כל מחשבותי וחקמתי ובינתי ודעתי ולבי ונפשי וגופי, יהיו תמיד חבוקים ודבוקים בך, ותאבים אליך, ומשתוקקים לרוממותך באמת ובאמונה-שלמה.

עד שאזכה לחכמה שלמה דקדשה, לחכמה-תתאה ולחכמה-עלאה, עד שאזכה להשיג תמיד השגת אלהותך באמת ובאמונה-שלמה.

☪ [ה] לקוטי תפלות ח"א ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלוקיך')

"שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק"

(במדבר יא, יב)

שנזכה למנהיגי רועי-ישראל, צדיקי-אמת, שיטאו אותנו "כאשר ישא האמן את הינק"

ועתה יהוה אלהינו, איה חסדיך הראשונים, אשר מעולם היו בכל דור ודור צדיקי-אמת רועי-ישראל, אשר נשאו אותם בחיקם "כאשר ישא האמן את הינק", עד אשר הורו אותם דרכי-השם, וקרכו אותם אליך.

ועתה, למה זנחת אותנו, והפית אותנו "מפה אשר לא כתובה בתורה, זו מיתת הצדיקים - אשר היא קשה מ'חרבן בית-המקדש'".

"ולמה תהיה עדת יהוה, פצאן אשר אין להם רועה". ואנן יתמי דיתמי, "עוללים לא ראו אור", מלכלכים בכל מיני שטותים, מלאים חטא ועון ופשע, מה נעשה ומה נפעל, ולהיכן גלך ונשוטט לבקש תרופה ותחבולה ועצה, לצאת מפסילות דעתנו ורע לבבנו וכעור מעשינו.

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, בלב נדכה ושפל רוח נשברה, שתחס ותרחם עלי, ועל כל

חִבְרַתִּינוּ, וְעַל כָּל עַמֶּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל.
וְתִשְׁלַח לָנוּ צְדִיקֵי-אֱמֶת, שְׂיִהְיֶה לָּהֶם כַּח
לְתַקֵּן אוֹתָנוּ, לְהַחְזִיר אוֹתָנוּ בְּתִשׁוּבָה-
שְׁלָמָה, וּלְתַקֵּן נַפְשָׁנוּ, וּלְכַפֵּר עֲוֹנוֹתֵינוּ.

וּנְפֹשׁוֹת אֲבִיוֹנִים יוֹשִׁיעַ". אֲשֶׁר יֵאָחַז
בְּיַדֵּינוּ וַיַּעֲלֶה אוֹתָנוּ וַיּוֹצִיאֵנוּ מֵאֶפְלָה
לְאוֹרָה, וַיּוֹרֶה לָנוּ "אֵת הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נִלְךְ
בָּהּ וְאֵת הַמַּעֲשֶׂה אֲשֶׁר נַעֲשֶׂה".

וּבְכֵן יְהִי רְצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שְׁתַּמְלֵא עָלֵינוּ
רַחֲמִים, וְאֵל תִּסְתֵּר פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ. וְתִזְכֶּה
אוֹתָנוּ בַּחֲסָדֶיךָ הַגְּדוֹלִים, לְגַלוֹת לָנוּ
וּלְהַרְאוֹת לָנוּ אֵת הַצְּדִיקֵי-אֱמֶת שְׂבִדוֹר
הַזֶּה, וְתִזְכֶּה אוֹתָנוּ לְהִתְקַרֵּב אֲלֵיהֶם.

כִּי אֵין לָנוּ עַל מִי לְהִשְׁעֵן, כִּי אִם עָלֶיךָ
אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם, וְעַל צְדִיקֶיךָ
הָאֱמֶתִיִּים, אֲשֶׁר עַל-יָדָם אַתָּה עוֹזֵר
וְסוֹמֵךְ לְעַמֶּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים.

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"א יח ❁
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יח, 'קרטליתא')
"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"
(במדבר יא, יב)
שִׁנְזָפָה לְמִנְהִיג־אֱמֶת - שִׁינְהִיג אוֹתָנוּ
בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם חָמַל עָלֵינוּ, אֲבִינוּ
שְׁבַשְׁמַיִם אֵל תִּסְתֵּר פְּנֶיךָ מִמֶּנּוּ,
מוֹשֵׁל בְּכָל מַלְךְ עַל כָּל הָאָרֶץ, שְׁלַח לָנוּ
מִנְהִיג וּמוֹשֵׁל אֱמֶתִי דְקַדְשָׁה, שְׂיוֹכֵל
לְהִנְהִיג אוֹתָנוּ בְּרַחֲמִים, "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא
הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק", לְקַרְבָּנוּ לְעַבּוֹדְתֶךָ
בְּאֱמֶת.

תֵּן לָנוּ מִנְהִיג אֱמֶתִי כְּמוֹ מֹשֶׁה רַבֵּנוּ
עָלְיוֹ-הַשָּׁלוֹם, כִּי יִשְׂרָאֵל הָיוּ
שְׂקוּעִים בְּמִצְרַיִם בְּמִ"ט שְׁעָרֵי טְמֵאָה,

❁ [ז] לקוטי-תפלות ח"א יג ❁

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א יג, 'אשרי-העם השגחה')
"שִׂאֵהוּ בְּחִיקָךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"
(במדבר יא, יב)
שִׁנְזָפָה לְמִנְהִיג אֱמֶתִי - שִׁינְהִיג עָלֵינוּ
וְיִשָּׂא אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה אֶת הַיּוֹנֵק"

אֲבִי שְׁבַשְׁמַיִם, אָב הַרְחֲמֵן, אָב הַחֲסֵד,
הַחוֹמֵל בְּאֱמֶת, רֵאֵה נָא בְּעֵינֵינוּ
בְּעַת הַזֹּאת, כִּי בְּצָרָה גְּדוֹלָה אֲנַחְנוּ,
וְנִתְקַיֵּם בָּנוּ עַכְשָׁיו: "וְהִיְתָה עֵת צָרָה
לְיַעֲקֹב, אֲשֶׁר כָּמוֹהוּ לֹא נִהְיְתָה".

כִּי הִפִּיתָ אוֹתָנוּ "מִפֶּה אֲשֶׁר לֹא כְּתוּבָה
בְּתוֹרָה, זֹו מִיתַת הַצְּדִיקִים". אֲשֶׁר
הָיוּ נוֹשְׂאִים אוֹתָנוּ "כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֱמוּנָה
אֶת הַיּוֹנֵק", וְהָיוּ חֲסִים עַל נַפְשׁוֹתֵינוּ,
וְהָיוּ מְסַתְּפִלִים תָּמִיד בְּכָל-עֵת עַל תְּקוּן
נַפְשׁוֹתֵינוּ, לְחַדֵּשׁ נַפְשׁוֹתֵינוּ לְטוֹבָה,
לְחַדֵּשׁ כְּנֶשֶׁת יָמֵינוּ שְׁעָבְרוּ בַּחֲשֶׁךְ.

וְעַתָּה, לְהִיכֵן נִפְנֶה, לְהִיכֵן נָנוּס, מֵאֵין
נִבְקָשׁ עֵזֶר לָנוּ. רַבּוֹנוּ שֶׁל
עוֹלָם, הַבִּיטָה בְּעֵינֵינוּ, כִּי רַבּוּ מְכֹאֲבֵינוּ
וְצָרוֹת לְבַבֵּינוּ.

וּבְעֵצָם דוֹחֲקֵינוּ וְעַמְלֵינוּ וְחִלְשׁוֹתֵינוּ
בְּעַת הַזֹּאת, אָנוּ צְרִיכִים שְׁתַּתֵּן
לָנוּ מִנְהִיג אֱמֶתִי, שִׁינְהִיג עָלֵינוּ בְּכָל יוֹם
וּבְכָל עֵת וּבְכָל שָׁעָה. "יַחַס עַל דָּל וְאֲבִיוֹן

ולא היה אפשר שיצאו משם כי-אם על- ידי משה רבנו. וחמלת עליהם, וגזרת על משה שילך משה ויגאלם.

את-על-פי שמושה רבנו מגדל ענותנותו היה מסתיר פניו, ולא רצה לקבל הממשלה והמנהיגות. אבל אתה חמלת על עמך ישראל וגזרת שילך בעל-פרחו, והיית עמו תמיד עד שזכה לגאלם.

והנה עכשיו בעוונותינו, אנו שקועים בגלות יותר מגלות-מצרים, ואתה יודע שאין מי שיוכל לעזר אותנו, כי אם מנהיג אמתי שיהיה בבחינת משה-רבנו עליו-השלוש.

על-כן רחם עלינו למען שמוך, ושבור והפר כעסך מעלינו, ושלח רחמנות בלב המנהיג-האמת, שישחמל עלינו, וישיב פניו אלינו, ויקבל המנהיגות והממשלה, וינהיג אותנו ברחמיו, ויקרבנו לעבודתך באמת.

רעיא-מהימנא, אשר ישא אותנו "כאשר ישא האמן את הינק", עד אשר יביאנו לתוך הקדשה והתשובה באמת. ותמהר ותחיש לגאלנו, ותביא לנו את משיח צדקנו.

ט] תפלות-זתחנונים ח"א כה
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קע, 'ה' מה רבו צרי')

"שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק"
(במדבר יא, יב)

שתחוס ותחמל עלינו, בזכות הצדיקי-אמת שסבלו וסורים רבים וגדולים בשבילנו, והיו נושאים אותנו "כאשר ישא האמן את הינק", והצילנו מעתה מכל מיני צער ויסורים

"צרות לבבי הרחיבו, ממצוקותי הוציאני. יהוה אל באפך תוכיחני, ואל בחמתך תיסרני". יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי, שלא אחטא עוד, ומה שחטאתי לפניך, מחק ברחמך הרבים, אבל לא על-ידי יסורים וחלאים רעים.

רבנו של עולם, אתה ידעת, כי כפי שפלות ערבנו, וגדל חלישות כחנו, אין לנו כח כלל לסבל יסורים, כי גם בלא זה דעתנו קצרה ומבלבלת מאד, ומכל-שפן אם באים עלינו איזה יסורים חסו-שלוש, רחמנא-ליצלן, אזי הם מעבירים אותנו לגמרי על דעתנו, ועל דעת המקום, חסו-שלוש.

וכל-כך נאטם לבבנו בשעת היסורים רחמנא-ליצלן, עד אשר קשה לנו אפלו לצעק ולזעק אליך עד שתחננו,

ח] לקוטי-תפלות ח"א פא
(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א עט, 'בטח בה')

"שאהו בחיקך כאשר ישא האמן את הינק"
(במדבר יא, יב)

שינזפה למנהיג רועה נאמן, כמו משה רבנו עליו- השלוש - שישא אותנו "כאשר ישא האמן את הינק"

וזבני להתקרב לצדיקים-אמתיים, ולתמימים וישרים בלבותם באמת. ותן לנו ברחמך, מנהיג רועה נאמן, כמו משה רבנו עליו-השלוש

רק אנו שוכבים נרדמים עיפים ויגעים, תחת כבוד המשא של היסורים, ואין יכולים לזוז עצמנו כלל. ואתה הודעתנו: כי אתה משתתף בצרתן של ישראל, כמו שכתוב: "בכל צרתם לו צר".

ואתה ידעת גדל מעלת קדשת הצדיקי-אמת שהיו מימות-עולם ועד עתה, ואיך שמסרו נפשם ממש בשביל להציל את ישראל מצרותם, ואתה ידעת גדל רבוי הצרות והיסורים שעברו על הצדיקי-אמת, לבד מהיסורים המרים והצער הגדול שהיה להם מצרותם של ישראל בכלל ובפרט.

אך הם היו במדרגה גדולה, והיו יכולים לסבל היסורים, ואדרבה כל מה שעברו עליהם יסורים ביותר, וכל מה שהיה צר להם ביותר מיסורים וצרתם של ישראל, על-ידי כל-זה נכנע ביותר אצלם החמירות והגופניות שלהם, והאירה אצלם ביותר השכל והצורה, ונתגדל הנפש שלהם.

עד שהיו נושאים עליהם את כל האנשים שהיו להם יסורים מהם, וכמעט שהיו נושאים על-עצמן את כל ישראל, ומכל-שכן האנשים שהיו מקרבים אליהם "כאשר ישא האומן את היונק", שהיו מקימים ומרימים ומחזירים רבים מישראל לשרשם.

אבל אנו, מה נעני אבתריהו, כי האמת אנו יודעין ומאמינים באמונה שלמה: כי בודאי כל היסורים שאתה שולח עלינו לפעמים, הם בודאי

לטובתנו, "לכלא הפשע, ולהתם חטאת, ולכפר עון, ולהביא צדק עלמים", ולהכניע הגוף, ולכתת החמר, ולהאיר הצורה, ולגדל הנפש. אבל מה נעשה, כי דל כחנו מאד, ואי-אפשר לנו כלל לסבל היסורים.

על-כן חוס ויחמל נא עלינו, בזכות אבותינו, ובזכות כל הצדיקי-אמת שסבלו יסורים רבים וגדולים בשבילנו, והצילנו מעתה מכל מיני צער ויסורים.

והושיענו מהרה למען שמך, ויקים בנו מקרא שכתוב: "בכל צרתם לו צר, ומלאך פניו הושיעם, באהבתו ובחמלתו הוא גאלם, וינטלם וינשאים כל ימי עולם". אמן כן יהי רצון.

⊗ [י] לקוטי-תפלות ח"א סא ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א סא, 'חדי רבי שמעון')

"ותנח עליהם הרוח והמה בפתנים" (במדבר יא, כו)

שנזכה שיהיו נסמכים מנהיגים ורבנים הגונים, ועל-ידי-זה יתחזק כתב-ידינו

ונזכה, שיהיו נסמכים בעולם מנהיגים ורבנים הגונים הראוים לסומכם. ועל-ידי-זה יתחזק כתב-ידינו, ולא יצטרכו עמך ישראל ללמד כתב ולשון אחר.

כי-אם כתב ישראל לבד, כתב הקדוש והנורא, אותיות קדושות, אותיות מחכימות, המשרשים בתמונות

אותיות תורתך הקדושה, אשר בהם
בראת כל העולמות כלם ברצונך הטוב
בחכמתך הגדולה.

זכנו ברחמיך ועזרנו, שנזכה להמשיך
'הארת השכל', בה'ידיים'. ויקבלו
'ידי-הפתיכה', 'הארת סוד החכמה' -
מ'ידי-הסמיכה'; ויהיה כל התקף ל'כתב-
יד ישראל', וכל המשפטים והעסקים,
יהיו נעשים על-ידי 'כתב ישראל' לבד.

ויתחזק ביותר 'כתב ישראל', עד אשר
אפלו כל משפטם והנהגתם,
יהיה על-ידי 'כתב ישראל', ונזכה
"לעשות בהם משפט כתוב".

ונברך מן ה'כבוד' ו'ההתמנות'
בתכלית, ונתרחק מ'התמנות'
עד קצה האחרון, באמת לאמתו.

☪ [יב] לקוטי-תפלות ח"א ד ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א ד, 'אנכי ה' אלקיך')

"והאיש משה ענו מאד, מפל האדם"

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה להתודות ודויד-דברים' לפני הצדיק-האמת,
שהוא "עניו מאד מפל האדם אשר על פני האדמה"
- ועל-ידי-זך תכפר לנו עוונותינו

אוי, אוי, אוי, אויה על נפשי, "נעותי
משמוע נבהלתי מראות",
והסכלתי הרבה מאד. ועל-ידי מעשי
הרעים ופשעי המרבים, פגמתי בתורתך
הקדושה והטהורה והתמימה, וקלקלתי
והפכתי צרופי אותיות התורה הקדושים,
והכנסתי אותם במקומות אשר לא נתן
להזכר.

והצרופים ההם אשר הפכתי "דברי
אלהים חיים", נחקקו על
עצמותי. ועל-ידי-זה נתתי חס-ושלום כח
להעכו"ם, ונתתי להם ממשלה, והארכתי
את הגלות על-ידי עונותי המרבים. ועתה
"מה יש לי עוד צדקה ולזעוק עוד אל
המלך".

אבל אף-על-פי-כן, עדין לא אבדה
תקותי ותוחלתי מיהוה, "כי חפץ
חסד הוא". כי אתה רוצה בתשובת
רשעים, ואין אתה חפץ במיתתם.

וברחמיך הרבים למדתנו: "להתודות
לפניך על כל חטאתינו

☪ [יא] לקוטי-תפלות ח"ב א ☪

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב א, 'תקעו ממשלה')

"אלדד ומידד מתנבאים במחנה -

אדוני משה בלאם" (במדבר יא, כז-כח)

"הטל עליהם צרכי-צבור, והם כלים מאליהם"

(רש"י סנהדרין יז.)

שנזכה להנצל מ'התמנות' ו'צרכי-צבור'

ותשמרנו ותצילנו מ'התמנות', שלא
יהיה לנו שום תאוה וחסדקה
לשום 'התמנות' כלל, לא 'התמנות
גדולה', ולא 'התמנות קטנה', ולא תטיל
עלינו 'צרכי-צבור' כלל.

רק נזכה לעבדך באמת ביראה ואהבה,
בתמימות גדולה ובפשיטות,
למענה ולשמך לבד, בלי שום פניות
ומחשבות-זרות כלל.

⊗ [יג] לקוטי-תפלות ח"א צט ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"א קלה, 'כי אקח מועד')

"והאיש משה ענו מאד, מכל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה להענוה של משה רבנו עליו-השלום

ואזכה לתכלית הענוה בשלמות
 פרצונך הטוב. ותמשיך עלי
 ועל כל ישראל תמיד, קדשת משה רבנו
 עליו-השלום, שזכה למ"ט שערי בינה,
 ועל-ידי-זה זכה לענוה באמת, כמו
 שכתוב: **"והאיש משה ענו מאד מכל**
האדם אשר על פני האדמה".

⊗ [יד] לקוטי-תפלות ח"ב כ ⊗

(על-פי לקוטי-מוהר"ן ח"ב כב, 'בענין ההכנעה')

"והאיש משה ענו מאד, מכל האדם

אשר על פני האדמה" (במדבר יב, ג)

שנזכה לענוה אמתית של משה רבנו עליו-השלום

"רם ונשא, שוכן עד וקדוש שמו,
 מרום וקדוש תשכן, ואת דכא
 ושפל רוח, להחיות רוח שפלים,
 ולהחיות לב נדכאים".

זבני ברחמיך הרבים, להפיק דרכי
 הענוה האמתית, באמת לאמתו,
 פרצונך הטוב, **"כי בער אנכי מאיש, ולא**
בינת אדם לי", ואין אתי יודע עד מה,
 שום דרך מדרכי הענוה האמתית.

כי כבר גלית לנו רצונך הקדוש: שאין
 רצונך שיהיה האדם ב'מחין-
 דקטנות', וצריכין להכריח את-עצמו
 בכל הפחות, בכל העבודות, ובפרט

ועונותינו ופשעינו". והורית לנו על-ידי
 חכמיך הקדושים אשר בארץ המה:
"להתודות ודוידברים' לפני התלמיד-
חכם והצדיק האמת שבדור".

למען על-ידי-זה תכפר לנו על כל
 עונותינו ופשעינו, כמו שכתוב:
"חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם
יכפרנה", וכמו שכתוב: **"ועובר על פשע**
לשארית" - "למי שמשים עצמו
כשיריים" - שהוא הצדיק-האמת החכם
שבדור, שהוא "עניו מאד מכל האדם
אשר על פני האדמה".

ועל-ידי-זה הוא יכול להעלות ודוי
 דברנו לפניך, ולכפר כל
 עונותינו, ולהוציא כל הצרופים רעים
 שנחלקו על עצמותינו על-ידי עונותינו,
 ולהפך כל הצרופים רעים מרע לטוב,
 שיהיו נעשים מהם צרופים קדושים
 כבתחילה, על-ידי ודוי דברנו לפניו.

ואז יתחברו ויתרפאו שברי עצמותינו,
 וישובו כל אחד למקום בשלום,
 ועל-ידי-זה נזכה להכלל בך יהוה אלהינו
 באורך האינסוף.

על-כן באתי לפניך יהוה אלהי ואלהי
 אבותי, בלב נדכה ושפל רוח
 נשברה, שתחס ותרחם עלי, ועל כל
 חברתינו, ועל כל עמך בית ישראל.
 ותשלח לנו צדיקי-אמת, שיהיה להם כח
 לתקן אותנו, להחזיר אותנו בתשובה-
 שלמה, ולתקן נפשנו, ולכפר עונותינו.

בשעת התפלה, לצאת מ'מחין דקטנות'
ל'מחין דגדלות'.

וְגַם כָּבֵר גְּלִית לָנוּ גְדֹל בְּזוּי ה'גדלות',
שֶׁהוּא שָׁנוּא בְּעֵינֶיךָ מְאֹד, כִּי
ה'גדלות' וְה'גבהות' הוּא "תועבת יהוה
אֲשֶׁר שָׁנֵא", כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "תועבת יהוה כָּל
גְּבַה לֵב". וְנִחְשָׁב כְּעוֹבֵד עֲבוּדֵה-זָרָה
וְכֹאשְׂרָה.

וְעַתָּה לְמִדְנֵי וְהוֹרְנֵי, אֵיךְ יִזְכֶּה בְּעַר
וְנֵעַר וְחִסְר־דָּעָה כְּמוֹנֵי, לִידַע
דְּרֶךְ-הָאֱמֶת בְּזֶה, אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בְּזֶה, בְּאִפְךָ
שְׂאִיזְכֶּה לְהִתְפַּלֵּל בְּכוֹנֵת-הַלֵּב, בְּשִׂמְחָה,
בְּ'מחין דגדלות', שִׁיגְבַה לְבִי בְּדַרְכֵי יְהוָה.

וְאִתְּ-עַל-פִּי-כֵן לֹא יִהְיֶה בְּלִבִּי שׁוֹם
צַד גְּאוֹת וְגִדְלוֹת
וּפְנִיּוֹת, רַק אִזְכֶּה לְעַנּוּהָ אֱמֶתִית כְּרִצוֹנְךָ
הַטוֹב, לְעַנּוּהָ שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה "עָנוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי הָאָדָמָה".

אָבִי שְׁבַשְׁמִים, יוֹדַע מַחְשָׁבוֹת, יוֹדַע כָּל
הַתְּעַלּוּמוֹת, אֶתְּהָ לְבַד יוֹדַע כְּמָה
יִשׁוּעָה וְרַחֲמִים אָנִי צָרִיךְ לְזִכּוֹת לְכָל זֶה,
כִּי אָנִי רַחוּק מֵעַנּוּהָ אֱמֶתִית בְּתַכְלִית
הַרְחוּק, כִּי "עַנּוּהָ גְדוֹלָה מִכָּלם".

וּבְעֵצָם רַחוּקֵי מִמֶּךָ, גַּם לְפָרֵשׁ שִׂיחָתִי
לְפָנֶיךָ הֵיטֵב בְּעֵנִין זֶה, נִמְנָע
מִמֶּנִּי מְאֹד.

אֵךְ אִתְּ-עַל-פִּי-כֵן, מִמֶּךָ "לֹא יִפְלֵא כָּל
דָּבָר", כְּמוֹ שְׁכָתוּב: "הִיפְלֵא
מִיְהוָה דָּבָר". הֵן "כָּל תּוֹכֵל וְלֹא יִבְצָר
מִמֶּךָ מְזֻמָּה". וְאֶתְּהָ יְכוּל לְזִכּוֹת גַּם אוֹתִי
לְעַנּוּהָ אֱמֶתִית.

וְתוֹרְנֵי וְתִדְרִיכְנֵי בְּאִמְתְּךָ, וְתִלְמִדְנֵי,
אֵיךְ לְהִתְנַהֵג עִם כָּל בְּאֵי עוֹלָם,
בְּאִפְךָ שְׂאִיזְכֶּה לְהִיּוֹת קָטָן בְּעֵינֵי מִכָּלם,
וְלִידַע שְׁפָלוּתִי בְּאִמְתִּי, וְאִתְּ-עַל-פִּי-כֵן
אֶהְיֶה עֵז וְחִזְקִי, לְכָלִי לְהִתְבַטֵּל נֶגֶד שׁוֹם
מוֹנֵעַ וּמְבַלְבֵּל וּמְחַלֵּשׁ דַּעַת.

וּבְנֵי לְהַמְשִׁיךְ עָלַי קִדְשֶׁת הָעַנּוּהָ
הָאֱמֶתִית שֶׁל מֹשֶׁה רַבְּנוּ עֲלֵינוּ-
הַשְּׁלוֹם, שֶׁהִיָּה "עָנוּ מְאֹד מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה".

וְשִׁמְרֵנִי וְהַצִּילֵנִי מֵעַנּוּהָ וְהַכְנַעָה
שְׂאִינָה כְּרִצוֹנְךָ. חֲנִנֵי מֵאִתְּךָ
דַּעַת בִּינָה וְהַשְׁפֵּל, לְכָל אִטְעָה אֶת עֲצָמֵי
הַרְבֵּה. לְמִדְנֵי דְרֶךְ-הָאֱמֶת לְאִמְתּוֹ, שְׂאִיזְכֶּה
לְכוּן בְּזֶה וּבְכָל דָּבָר, רִצוֹנְךָ הַטוֹב בְּאִמְתִּי.

וּבְנֵי לְהִתְפַּלֵּל וְלַעֲבֹד אוֹתְךָ תָּמִיד
בְּאִמְתִּי בְּ'מחין דגדלות' בְּכָל-עֵת,
בְּמַחֲנֵי גְדוֹלִים אֱמֶתִים דְּקִדְשָׁה, שֶׁהֵם
עָקֵר תַּכְלִית הָעַנּוּהָ הָאֱמֶתִית, כִּי "בְּמִקּוֹם
גְּדָלְתוֹ, שָׁם אֶתְּהָ מוֹצֵא עֲנוּתָנוֹתוֹ".

☪ [טו] תפלות ותחנונים ח"א כ ☪
(על-פי לקוטי מוהר"ן ח"א קמז, 'עזות דקדושה')
"וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנוּ מְאֹד, מִכָּל הָאָדָם
אֲשֶׁר עַל פְּנֵי הָאָדָמָה" (במדבר יב, ג)
שְׂנִיזְכֶּה לְפָלֵס דְּרַכְנוּ וְלַדַּעַת אֵיךְ לְהִתְנַהֵג
בְּעֵנִין 'עזות דקדושה' ו'עננה אמתית'

"יְהוָה עֵז לְעַמּוֹ יִתֵּן, יְהוָה יְבָרֵךְ אֶת
עַמּוֹ בְּשְׁלוֹם". "אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא
נִתֵּן עֵז וְתַעֲצֻמוֹת לְעַם בְּרוּךְ אֱלֹהִים".

רבוננו של עולם, זפני לעזות דקדשה',
ואזכה לקים מה שאמרו רבותינו-
זכרונם לברכה: "הוי עז כנמר" - שיהיה
לי 'עזות דקדשה' - לעמד כנגד העיז-
פנים שבדור, ונגד כל הקמים עלי ורוצים
למנע אותי מעבודת השם חסושלום.

ועזרני לפלס דרכי, ואדע ואכון האמת
לאמתו בענין זה, להזהר מאד
מאד לבלי להכשל חסושלום בעזות
דסטרא-אחרא', כי היא מדה רעה ומגנה
מאד. ואף על פי כן אתגבר ואתחזק
בכל פעם בעזות גדול דקדשה'.

וזבני לכון הדרך הישר והאמת במדת
הענוה', שאזכה להיות שפל וענו
מאד מאד בפני כל אדם, ואף על פי כן
לא אהיה שפל ונבזה בעיני עצמי לגמרי
עד שאפל בדעתי ואתביש מפני
המלעיגים והקמים עלי למנע אותי
ולבטלני ממקצת עבודתי את יהוה.

רק אדרבא, אתגבר בעזות גדול
דקדשה' נגדם, לבלי להסתפל
עליהם, ולא אשמע בקולם כלל.

ותמשיך עלי הארה אמתית, מהענוה
של משה רבנו עליו השלום,
שכתב על עצמו: "והאיש משה ענו
מאד". וכן רב יוסף אמר: "לא תתני
ענוה דאיכא אנא". ובזכותם אזכה גם כן
לכון האמת, איך להתנהג במדת הענוה.

⊗ [טז] תפילות ותחנונים ח"א לג ⊗

(על פי לקוטי מוהר"ן ח"א קצז, 'לשון הרע פוגם ענוות')
"ותדבר מרים ואהרן במשה וגו'. והאיש משה
ענו מאד, מפל האדם אשר על פני האדמה"
(במדבר יב, א"ג)

שנזכה להנצל מעוון 'לשון הרע' - ושהצדיקי-
אמת יהיו כל כף גדולים וחקקים ושלמים במדת
הענוה', שפגם לשון הרע' לא יזיק לענוותנותם -
כמו 'משה רבנו' שלא הזיק לו בשדברו עליו
'לשון הרע' - ושנזכה גם כן להיות ענוים באמת

"שיתת יהוה שמרה לפי, נצרה על דל
שפתי". רבוננו של עולם,
שמרני מעוון לשון הרע, ואפלו מאבק
לשון הרע.

כי אתה הודעתנו, גדל חמר העוון הזה
של לשון הרע: "ששקול כנגד
עבודה זרה, וגלוי עריות, ושפיכות-
דמים".

וגם הודעת לנו: "שעל ידי פגם
לשון הרע' שיש בעולם, הינו
שהעולם מדברים לשון הרע - על ידי-
זה נפגם הענוה', ואי אפשר להצדיקים
להיות ענוים בשלמות" - הינו שתהיה
הענוה עם שכל וחקמה אמתית, שלא
תהיה בבחינת 'ענוה פסולה' וכו'.

על כן חוס וחקל נא עלינו, וזפנו
מעתה על כל פנים, שלא נכשל
באיזה פגם של עוון לשון הרע לעולם.

ותעזר לצדיקי אמת, ותתן להם כח
גדול וחקמה גדולה, עד שיהיו
כל כף גדולים וחקקים ושלמים במדת
הענוה, עד שאפלו הפגם של לשון הרע
שבעולם - לא יזיק להם למדת ענוותנותם.

וַיִּזְכוּ לְמִדַּת הָעֲנוּהַ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ
עַל־יַד־הַשָּׁלוֹם, שְׁאֵף־עַל־פִּי שֶׁדִּבְרוּ
עָלָיו לְשׁוֹן־הָרַע גְּדוּלֵי־הַדּוֹר, וְהָיָה פָּגַם
לְשׁוֹן־הָרַע בְּעוֹלָם - אֶף־עַל־פִּי־כֵן "וְהָאִישׁ
מֹשֶׁה עָנּוּ מְאֹד" וְכוּ'.

וְתַעֲזֹר לָנוּ גַם־כֵּן וּלְכָל יִשְׂרָאֵל, שְׁנֹזְפָה
לְהִיּוֹת עָנוּיִם בְּאַמֶּת, וְתַצִּילֵנוּ
מִכָּל מִיַּי עֲנוּהַ פְּסוּלָה, וְשֵׁלָא לְהִרְאוֹת
עַצְמָנוּ בְּכַפִּיפַת הָרֹאשׁ בְּדֶרֶךְ שְׁטוֹת כְּאֵלוֹ
אֲנַחְנוּ עָנוּיִם.

רַק נֹזְפָה לְהִיּוֹת עָנוּיִם בְּאַמֶּת, בְּחֻמָּה
וְשָׁכַל וְדַעַת אֲמִתִּי. וַיִּקָּיֵם בָּנוּ מִקְרָא
שְׁכָתוֹב: "עֲקֹב עֲנוּהַ יִרְאֵת ה' עֲשֵׂר וְכָבוֹד
וְחַיִּים", וְנֹאמַר: "יִרְאֵת ה' מוֹסֵר חֻמָּה
וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנוּהַ".

☪ [יז] לְקוּטֵי־תַפְלוֹת ח"א קל"ה ☪
(עַל־פִּי לְקוּטֵי־מוֹתָרָן ח"א רִיב, מְחַאֲת־כַּף)
"וְתַמּוּנַת ה' יִבִּיט" (בַּמִּדְבָּר יב, ח)
שְׁנֹזְפָה לְהַבִּיט בְּתַמּוּנַת ה', שֶׁהוּא אוֹתִיּוֹת הַתַּפְלָה וְכוּ'
- עַל־יַד־יְשׁוּעָה לְהַמְחִיאֲת־כַּפִּיִם בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה

יְחִיד קְדָמוֹן, אֲשֶׁר אֶתָּה סְתוּם וְנֶעְלָם
מִכָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי "לֵית מַחְשָׁבָה
תְּפִיסָא בְּךָ כָּלֵל, אַךְ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
חָמַלְתָּ עָלֵינוּ, וְנָתַתָּ לָנוּ רְשׁוֹת לְדַמּוֹת
וּלְכַנּוּת אוֹתְךָ, עַל־יַד־יְשׁוּעָה וְכַנּוּיִים
וְתַאֲרִים אֲשֶׁר גָּלוּ לָנוּ נְבִיאֶיךָ הַקְּדוּשִׁים,
אֲשֶׁר עַל־יַד־יְשׁוּעָה אָנוּ זוֹכִיִם לְהַמְשִׁיךְ
שְׂכִינַת כְּבוֹדְךָ עָלֵינוּ.

עַל־כֵּן רַחֵם עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים,
וְעַזְרָנוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ, שְׁנֹזְפָה מֵעַתָּה

לְהַתְעוֹרֵר וּלְהַתְחַזֵּק בְּאַמֶּת, לְהַתְפַּלֵּל
תַּפְלָתָנוּ בְּכּוֹנֵה גְּדוּלָה בְּאַמֶּת.

שְׁנֹזְפָה אֲזַנֵּינוּ הַיָּטֵב, לְכָל הַדְּבוּרִים
הַקְּדוּשִׁים וְהַנּוֹרְאִים שְׁאָנוּ
מוֹצִיאִים מִפִּינוּ בְּכָל סֵדֶר הַתַּפְלָה,
בְּבִרְכַת־הַשַּׁחַר, וּבְסֵדֶר הַקְּרִבָּנוֹת,
וּבְפְסוּקֵי־דְזֻמָּרָה, וּבְקִרְיַת־שְׁמַע
וּבְבִרְכוּתֶיהָ, וּבְתַפְלַת שְׁמוֹנֵה־עֶשְׂרֵה,
וּבְתַחֲנוּנִים שְׁלֹא־חֲרִיָּה, וּבְקִדְשֵׁה־דְסֻדְרָא,
וְשִׁיר־שֶׁל־יוֹם, וּבְכָל פְּרָטֵי הַתַּפְלָה.

אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שֶׁל הַשְּׂבָחִים
וְתַאֲרִים שְׁאָנוּ מְדַמִּין וּמְכַנְּיִם
אוֹתְךָ בָּהֶם, כְּלָם הֵם תַּמּוּנַת יְהוָה.

וְכֵנּוּ לְהַתְפַּלֵּל וּלְסִדֵּר שְׂבָחִים לְפָנֶיךָ,
בְּכּוֹנֵה גְּדוּלָה, בְּהַתְעוֹרְרוֹת גְּדוּלָה
מֵעַמְקַא־דְּלִבָּא בְּאַמֶּת, עַד שְׁנֹזְפָה לְמַחִיאַת־
כַּפִּים בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה, בְּהַתְלַהֲבוֹת גְּדוּלָה,
וּבְשִׁמְחָה רַבָּה, וּבְחֻשָׁק נְמָרֵץ בְּאַמֶּת.

עַד שְׁנֹזְפָה עַל־יַד־יְשׁוּעָה, לְהַבִּיט בְּתַמּוּנַת
יְהוָה. וַיִּקָּיֵם בָּנוּ בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד:
"וְתַמּוּנַת יְהוָה יִבִּיט".

רַחֵם עָלֵינוּ לְמַעַן שְׂמֶךָ, וְזַכְּנוּ לְתַפְלָה
בְּכּוֹנֵת־הַלֵּב, בְּהַתְלַהֲבוֹת גְּדוּלָה
בְּאַמֶּת, עַד שִׁיתְעוֹרְרוּ יַדֵּינוּ לְהַמְחִיאַת כַּף
אֶל כַּף בְּשַׁעַת הַתַּפְלָה.

בְּאִפֵּן שְׁנֹזְפָה לְהַבִּיט בְּתַמּוּנַת יְהוָה,
וּלְהַפִּיר אוֹתְךָ בְּאַמֶּת, אֲשֶׁר רַק
בְּשִׁבִיל זֶה נּוֹצְרָנוּ, כְּדֵי לְדַעַת וּלְהַפִּיר
אוֹתְךָ בְּאַמֶּת.

